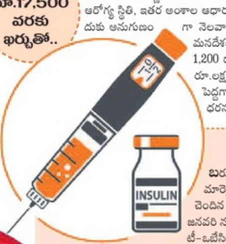
ఒక్క మందు.. ఊబకాయం, షుగర్ ఔట్!

భారత్‌లో ఏటేటా ఊబకాయుల శాతం పెరిగిపోతోంది. తద్వారా మధుమేహం బారినపడుతున్నవారూ ఎక్కువగానే ఉంటున్నారు. దేశంలో సుమారు 10 కోట్ల మంది వరకు మధుమేహ బాధితులు ఉన్నట్టు అంచనా. అదే సమయంలో జనాభాలో 6.5 శాతం మంది ఊబకాయంతో బాధపడుతున్నారు. వీరిలో సగం మందికిపైగా ఎలాంటి చికిత్స తీసుకోవడం లేదని పలు అధ్యయనాలు తేల్చాయి కూడా. సరైన ఔషధాలు అందుబాటులో లేకపోవడం, అవగాహన లేమి వంటివి కారణమవుతున్నాయి. ఇలాంటి నేపథ్యంలో మన దేశంలోకి 'మవుంజారో (టిర్జెపటైడ్)' పేరిట స్థూలకాయాన్ని, మధుమేహాన్ని నియంత్రించే ఔషధం అందుబాటులోకి వచ్చింది. అమెరికాకు చెందిన ప్రముఖ ఔషధ తయారీ సంస్థ ఎలీ లిల్లీ ఈ ఔషధాన్ని అభివృద్ధి చేసింది. ఇప్పటికే అమెరికా, యూరప్ దేశాల్లో గుర్తింపు పొందిన ఈ ఔషధాన్ని తాజాగా భారత మార్కెట్లోకి ప్రవేశపెట్టింది. ఊబకాయంతోపాటు మధుమేహాన్నీ ఏకకాలంలో నియంత్రించగల ఈ ఔషధం అనేక మంది బాధితులకు ఆశారేఖ కాగలదని మార్కెట్ వర్గాలు చెబుతున్నాయి.

- సాక్షి స్పెషల్ డెస్క్

నెలకు రూ.17,500 వరకు ఖర్చుతో..

- ఏకకాలంలో రెండింటినీ నియంత్రించే 'మవుంజారో' ఇంజెక్షన్ మన దేశంలో అందుబాటులోకి..
- అమెరికా ఫార్మా దిగ్గజం ఎలీ లిల్లీ అభివృద్ధి చేసిన ఔషధం
- నెలకు సగటున అయ్యే ఖర్చు రూ.17,500
- అమెరికాలో అమ్మే ధరలో ఐదో వంతుకే ఇక్కడ విడుదల
- ఊబకాయం నియంత్రణ కోసం మరికొన్ని ఔషధాలు కూడా అందుబాటులో..
- తప్పనిసరిగా వైద్యుల పర్యవేక్షణలోనే వాడాలంటున్న నిపుణులు
- ఎన్ని ఔషధాలు వాడినా జీవనశైలి మార్పులతో మంచి ఫలితం ఉంటుందని స్పష్టీకరణ

'మవుంజారో' ఔషధాన్ని ఇంజెక్షన్ రూపంలో వారానికి ఒక మోతాదు తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. మన దేశంలో ఔషధాలు, కాస్మెటిక్స్ నియంత్రణ సంస్థ అయిన 'సెంట్రల్ డ్రగ్స్ స్టాండర్డ్ కంట్రోల్ ఆర్గనైజేషన్ (సీడీఎస్‌సీఓ)' ఆమోదంతో దీని ధరను 2.5 ఎంజీకి రూ.3,500గా, 5 ఎంజీ రూ.4,375 గా నిర్ణయించారు. అంటే ఒక నెలకు రూ.14,000 నుంచి రూ.17,500 వరకు ఖర్చయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. వ్యక్తుల బరువు, ఆరోగ్య స్థితి, ఇతర అంశాల ఆధారంగా ఎంత మోతాదులో ఇవ్వాలన్నది వైద్యులు నిర్ణయిస్తారు. అందుకు అనుగుణంగా నెలవారీ ఖర్చులో హెచ్చుతగ్గులు ఉంటాయి. నిజానికి ఈ ఔషధాన్ని మనదేశంలో తక్కువ ధరకే తెచ్చారు. యూఎస్‌ఏలో దీనికి నెలకు 1,000 - 1,200 డాలర్లు ఖర్చవుతుంది. అంటే మన కరెన్సీలో రూ.86,000 నుంచి రూ.లక్ష అన్నమాట. భారత దేశ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా బాధితులపై పెద్దగా భారం పడకుండా, విలువకు తగిన ప్రయోజనం చేకూరేలా ధరను నిర్ణయించామని ఎలీ లిల్లీ కంపెనీ చెబుతోంది.

ఎలా పని చేస్తుంది?

వారానికి ఒక ఇంజెక్షన్ రూపంలో తీసుకుంటే.. అటు బరువు తగ్గడంతోపాటు ఇటు మధుమేహాన్ని అదుపులో ఉంచే ఔషధాల్లో మొట్టమొదటిది 'మవుంజారో'. ఇది 'గ్లూకోజ్ డిపెండెంట్ ఇన్సులినోట్రాపిక్ పాలీపెప్టైడ్ (జీఐపీ)', 'గ్లూకగాన్ లైక్ పెప్టైడ్-1 (జీఎల్‌పీ-1)' హార్మోన్ రెసెప్టార్లను ప్రేరేపించడం ద్వారా బరువునూ, చక్కెర మోతాదులను నియంత్రిస్తుంది'' అని ఎలీ లిల్లీ కంపెనీ చెబుతోంది. ప్రస్తుతానికి ఈ మందు విషయంలో భారత్‌లో ఏ స్థానిక కంపెనీతో కూడా భాగస్వామ్యం కుదుర్చుకోలేదని తెలిపింది. క్లినికల్ ట్రయల్స్‌లో భాగంగా 72 వారాల పాటు.. ఎంపిక చేసిన వ్యక్తులకు తగిన ఆహారం, వ్యాయామాలతోపాటు ఈ 'మవుంజారో' ఔషధాన్ని ఇచ్చి పరిశీలించామని వెల్లడించింది. ఈ మందు 15 ఎంజీ మోతాదులో ఇచ్చినవారు 21.8 కిలోలు బరువు తగ్గారని.. 5 ఎంజీ మోతాదు ఇచ్చినవారు 15.4 కిలోల బరువు తగ్గారని తెలిపింది. ''భారతీయుల్లో స్థూలకాయం, టైప్-2 డయాబెటిస్‌తో బాధపడేవారి సంఖ్య చాలా ఎక్కువే. వారందరికీ ప్రయోజనం కలిగేలా భారతీయ ప్రభుత్వ వర్గాలతో, ఇక్కడి కంపెనీల సహకారంతో ఈ మందుపై అవగాహన కలిగించేందుకు మేం ప్రయత్నిస్తాం'' అని ఎలీ లిల్లీ ఇండియా ప్రెసిడెంట్, జనరల్ మేనేజర్ విన్సెలోవ్ టక్కర్ పేర్కొన్నారు.

మరికొన్ని మందులున్నా..

బరువు తగ్గించే కొన్ని రకాల మందులు ఇప్పటికే భారత మార్కెట్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. నోవో నార్డిక్స్ కంపెనీకి చెందిన 'రైబెల్సస్' ఔషధం మూడేళ్ల కింద అంటే.. 2022 జనవరి నుంచే ఇక్కడ వినియోగంలో ఉంది. ఇది ఇప్పటికే యాంటీ-ఒబేసిటీ మందుల మార్కెట్లో 65 శాతాన్ని చేజిక్కించుకుంది. డ్యూలాగ్లూటైడ్, ఆర్లిస్టాట్, లిరాగ్లూటైడ్ వంటి బ్రాండ్లు కూడా వినియోగంలో ఉన్నాయి. మరోవైపు ఇదే తరహాకు చెందిన 'సెమాగ్లూటైడ్' ఔషధం పేటెంట్ కాలవ్యవధి వచ్చే ఏడాది మార్చితో ముగియనుంది. అప్పుడు దాని జనరిక్ మందును తయారు చేసేందుకు ప్రముఖ భారతీయ ఔషధ కంపెనీలు సంసిద్ధంగా ఉన్నాయి. అది తక్కువ ధరలో అందుబాటులోకి వచ్చే అవకాశం ఉంది.

వందల కోట్ల మార్కెట్..

ఫార్మాట్రాక్ వంటి మార్కెట్ రీసెర్చ్ సంస్థల అంచనా ప్రకారం.. భారత్‌లో యాంటీ ఒబేసిటీ మందులకు డిమాండ్ వేగంగా పెరుగుతోంది. ఈ తరహా మందుల మార్కెట్ 2020లో రూ.137 కోట్లుగా ఉండగా.. 2024 నవంబర్ నాటికి రూ.535 కోట్లకు చేరింది. ఇది మరింతగా పెరుగుతోందని మార్కెట్ విశ్లేషకులు చెబుతున్నారు.

మంచిదే కానీ.. ఇదే మ్యాజిక్ డ్రగ్ కాదు..

భారత్‌లో మధుమేహం, స్థూలకాయం సమస్యలు వేగంగా పెరుగుతున్నాయి. ఈ క్రమంలో మవుంజారో మందు ఆశాజనకంగా కనిపిస్తోంది. షుగర్‌ను తగ్గించడంలోనే కాదు బరువు నియంత్రించడంలో కూడా మంచి ఫలితాలను చూపుతోంది. అయితే ఇదొక్కటే 'మ్యాజిక్ పిల్' అని పరిగణించడం తప్పుడు భావన. దీర్ఘకాలికంగా ఈ మందు ఎలా పనిచేస్తుందో ఇంకా పూర్తి సమాచారం లేదు. దీనికి తోడు కొన్ని దుష్ప్రభావాలు కూడా ఉండొచ్చు. అందుకే ఈ మందును ఎవరైనా వాడాలనుకుంటే.. వైద్యుల పర్యవేక్షణలో మాత్రమే వినియోగించాలి. జీవనశైలిలో మార్పులు, ఆరోగ్యకరమైన ఆహారం, వ్యాయామం వంటివి కూడా ఈ మందుతోపాటు తప్పనిసరిగా కొనసాగాలి. అప్పుడే మంచి ఫలితాలు కనిపిస్తాయి.

- డాక్టర్ ఎం.ఎస్.ఎస్. ముఖర్జీ, సీనియర్ కార్డియాలజిస్ట్

డాక్టర్ల పర్యవేక్షణలోనే వాడాలి..

మవుంజారో మందును కేవలం డాక్టర్ల పర్యవేక్షణలోనే వాడాల్సి ఉంటుంది. బరువు తగ్గడానికి ఇవ్వాల్సిన మోతాదు, డయాబెటిస్ నియంత్రణకు ఇచ్చే మోతాదు వేర్వేరుగా ఉంటాయి. కాబట్టి ఇది డాక్టర్ ప్రిస్క్రిప్షన్ ప్రకారమే వాడాల్సిన మందు అన్నది గుర్తుంచుకోవాలి. బరువు తగ్గించే మందులతోపాటు డయాబెటిస్‌ను నియంత్రించే ఈ తరహా మందులు ఇప్పటికే అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటిలో ఈ 'మవుంజారో' ఔషధం ప్రపంచవ్యాప్తంగా కాస్తంత గుర్తింపు పొందింది. స్థూలకాయం, అధిక బరువు కారణంగా మోకాళ్ల నొప్పులు, మోకాళ్ల అరుగుదలతోపాటు డయాబెటిస్, హైపర్‌టెన్షన్, స్లీప్ అప్నియా వంటి 200 రకాల ఆరోగ్య సమస్యలు వచ్చే అవకాశముంది. ఇప్పటికే ఉన్న మందులకు తోడు మరో రెప్యూటెడ్ బ్రాండ్ కావడంతో ఎలీ లిల్లీ వాళ్ల ఔషధం మరో ప్రత్యామ్నాయం అవుతుంది.

- డాక్టర్ గురవారెడ్డి, సీనియర్ నీ రీప్లేస్‌మెంట్ సర్జన్

టైప్-1 డయాబెటిస్ వారికి ఉపయోగపడదు

మవుంజారో వారానికి ఒకసారి ఇంజెక్షన్ రూపంలో తీసుకోవాల్సిన మందు. స్థూలకాయంతోపాటు టైప్-2 డయాబెటిస్ ఉన్నవారు వాడాల్సిన ఔషధం. బాడీ మాస్ ఇండెక్స్ (బీఎంఐ) 30 కంటే ఎక్కువగా ఉండి, డయాబెటిస్ ఉన్నవారికి ఉపయోగపడుతుంది. కిడ్నీ, గాల్ బ్లాడర్, సివియర్ గ్యాస్ట్రో ఇంటెస్టినల్ సమస్యలు ఉన్నవారు వాడకపోవడమే మంచిది. టైప్-1 డయాబెటిస్‌కు పనిచేయదు. కొంతమంది సెలెక్టెడ్ పాపులేషన్‌కు మాత్రమే ఉపకరించే ఔషధం. వైద్యుల పర్యవేక్షణలో, వారి సూచనల మేరకు మాత్రమే దీనిని వాడాలి.

- డాక్టర్ శివరాజు, సీనియర్ ఫిజీషియన్

ఈ ఔషధం చాలావరకు సురక్షితమే.. కానీ..

- డాక్టర్ అమర్ వెన్నపూస, సీనియర్ బేరియాట్రిక్ సర్జన్

మవుంజారోను ఇప్పుడు అధికారికంగా భారత్‌లో ప్రవేశపెట్టారుగానీ ఇప్పటికే విదేశాల నుంచి తెప్పించుకుని వాడినవాళ్లు ఉన్నారు. ఇందులో బరువు తగ్గడమనేది జీఐపీ, జీఎల్‌పీ-1 హార్మోన్ల ఆధారంగా జరుగుతుంటుంది. బేరియాట్రిక్ సర్జరీలో దాదాపు 200కుపైగా బరువును నియంత్రించే హార్మోన్లలో మార్పులు వస్తాయి. అందులో ముఖ్యమైనవి జీఎల్‌పీ-1, జీఐపీ. సాధారణంగా ఇన్సులిన్ ఆధారితంగా చక్కెరను నియంత్రించినప్పుడు బరువు పెరగడం జరుగుతుంది. కానీ ఈ ఔషధంతో ఇటు చక్కెరను అదుపులో ఉంచడం, అటు బరువును తగ్గించడం ఈ రెండూ జరుగుతాయి. ఇది చాలావరకు సురక్షితమైనదే. కొందరిలో మాత్రం.. వికారం, వాంతులు, నీళ్ల విరేచనాలు, ఆకలి తగ్గడం, మలబద్ధకం, కడుపునొప్పి వంటి సమస్యలతోపాటు అరుదుగా కళ్లు మసకబారడం, కిడ్నీ సమస్యలు, గాల్ బ్లాడర్ సమస్యలు, పాంక్రియాటైటిస్, థైరాయిడ్ కేన్సర్, సివియర్ అలర్జిక్ రియాక్షన్ వంటివీ రావచ్చు. కాబట్టి డాక్టర్ల పర్యవేక్షణలో సరైన మోతాదులో వాడాలి. నిజానికి బరువు తగ్గదలచిన కొందరు తమ జీవనశైలి మార్పులతో, ఆహార నియంత్రణతో బరువు తగ్గుతారు. ప్రాణాంతకమైన మార్బిడ్ ఒబేసిటీ ఉన్నవారికి బేరియాట్రిక్ చికిత్స తప్పదు. కానీ కొందరిలో అటు మార్బిడ్ ఒబేసిటీ కాకుండా, ఇటు జీవనశైలి మార్పులతో బరువు తగ్గకుండా ఇబ్బందిపడుతుంటారు. అలాంటి వారికి ఈ ఔషధం మంచిదే. ఇక బేరియాట్రిక్ చికిత్స తర్వాత కూడా బరువు పెరుగుతున్నప్పుడు ఈ మెడిసిన్ వాడవచ్చు. బరువు తగ్గడం, చక్కెర నియంత్రణ రెండూ జరుగుతాయి కదా అంటూ ఎవరు పడితే వారు వాడటం సరికాదు. లైఫ్‌స్టైల్ మార్పులతో బరువు తగ్గడమనేది ఎప్పటికైనా మంచిది. జీవనశైలి మార్పులతో ఫలితాలు కనిపించనప్పుడు దీన్ని ఒక ఉత్ప్రేరకంగా (కిక్ స్టార్ట‌లా) వాడవచ్చు. తగ్గిన బరువును అలాగే కొనసాగించడానికి జీవనశైలి మార్పులను అనుసరించడమే ఆరోగ్యకరం.

హరీశ్ పాజిటివ్ లైన్‌లోకి వచ్చారు..

అభివృద్ధిని కిషన్‌రెడ్డి అడ్డుకుంటున్నారు: ఎంపీ చామల

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యే హరీశ్‌రావు కూడా పాజిటివ్ లైన్లోకి వచ్చారని భువనగిరి ఎంపీ చామల కిరణ్‌కుమార్‌రెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు. 'ఇప్పటివరకు నెగెటివ్ లైన్‌లో ఉండి నిరసనలు తెలిపారు. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి అందరికీ ముఖ్యమంత్రి అని గ్రహించి సమస్యల పరిష్కారానికి ఇప్పుడు హరీశ్‌రావు సీఎంను కలిశారు. అందుకు ధన్యవాదాలు'అన్నారు. శనివారం అసెంబ్లీ లాబీల్లో ఆయన మీడియా ప్రతినిధులతో 'చిట్‌చాట్'గా మాట్లాడుతూ.. తాము కేంద్ర ఉపరితల రవాణాశాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీని కలిసి ఆర్‌ఆర్‌ఆర్ ప్రాజెక్ట్ అలైన్‌మెంట్‌ను కేబినెట్‌లో పెట్టాలని కోరామని తెలిపారు. 'మెట్రో విస్తరణ మీద కేంద్రానికి లేఖలు రాశాం.. పదేళ్ల గత ప్రభుత్వం మెట్రోను పట్టించుకోలేదు. కిషన్‌రెడ్డిని కేంద్ర మంత్రిగా మాత్రమే కాదు.. బీజేపీ అధ్యక్షుడిగా చూడాలి. ఇక్కడ బీజేపీని బలోపేతం చేసుకోవాలని.. సీఎం అవ్వాలని ఆయనకి ఉంటుంది. నిధులు ఇస్తే కాంగ్రెస్ క్రెడిట్ కొట్టేస్తుందని ఆయన భావిస్తున్నారు. అందుకే అభివృద్ధిని అడ్డుకుంటున్నారు'అని అన్నారు. కేటీఆర్ పాదయాత్రను స్వాగతిస్తున్నామని తెలిపారు.

ఉచితాలిచ్చి రైతులను యాచకులుగా మార్చకండి

బీజేపీ సభ్యుడు వెంకటరమణారెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'ఉచితాల పేరుతో రైతును యాచకుడిని చేయటం గొప్ప కాదు, మేం వ్యవసాయం చేస్తాం, మేం అగ్రికల్చర్ బీఎస్సీ చదువుతాం'అని భావితరాలు సిద్ధమయ్యేలా వ్యవసాయ రంగాన్ని తయారు చేయాలని బీజేపీ సభ్యుడు వెంకట రమణారెడ్డి అన్నారు. 'రైతు రుణమాఫీ, పంట పెట్టుబడి సాయం చేయమని రైతులు ఎప్పుడూ రోడ్డెక్కలేదు. కనీస మద్దతు ధర కావాలనో, ఎరువులు సకాలంలో అందజేయాలనో రోడ్డెక్కుతారు. రైతుబంధు, రైతు భరోసా, రైతు బీమాల పేరు తో రాజకీయ నాయకులే వారిని యాచకులుగా మారుస్తున్నారు తప్ప వారికి వ్యవసాయంలో భరోసా ఇవ్వలేకపోతున్నాం. ఈ తీరు మారాలి'అని అన్నారు. ఆరు పద్దులపై చర్చ లో భాగంగా ఆయన శనివారం సభలో కీలక వ్యాఖ్యలు చేశారు. వ్యవసాయం చేసే యువరైతులకు పిల్లనిచ్చే పరిస్థితి లేకుండా పోయిందని, దేశానికి అన్నం పెట్టే రైతు జీవితం దుర్భరంగా మారిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఆర్టీసీ బస్సుల్లో మహిళలకు ఉచిత ప్రయాణ వసతి ఉదయం 5 నుంచి 10 వరకు, సాయంత్రం 5 నుంచి రాత్రి 10 వరకు ఇస్తే నిజంగా అవసరమైన వారికి ఉపయోగపడుతుందని, దీనివల్ల ఆర్టీసీపై భారం తగ్గుతుందని సూచించారు.

ప్రొటోకాల్‌పై అసెంబ్లీలో రగడ

- తన నియోజకవర్గంలో ప్రొటోకాల్ పాటించటంలేదన్న ఎమ్మెల్యే రాకేశ్‌రెడ్డి
- ఎన్నికల్లో ఓడివారే ప్రారంభోత్సవాలు చేస్తున్నారని మండిపాటు
- అలా అయితే ఓడినవారినీ అసెంబ్లీలో కూర్చోబెట్టాలని వ్యంగ్యాస్త్రాలు
- మీరు అలాగే చేశారా అని నిలదీసిన డిప్యూటీ సీఎం భట్టి
- వాడీవేడిగా అసెంబ్లీ జీరోఅవర్.. 22 మందికి మాట్లాడే అవకాశమిచ్చిన స్పీకర్

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో శనివారం జీరో అవర్ వాడీవేడిగా సాగింది. ప్రశ్నోత్తరాలు ముగిసిన అనంతరం సభ్యులు తమ నియోజకవర్గాల సమస్యలను ప్రస్తావించేందుకు స్పీకర్ గడ్డం ప్రసాద్‌కుమార్ జీరో అవర్ చేపట్టారు. కాంగ్రెస్, బీఆర్‌ఎస్, బీజేపీ, ఎంఐఎం పార్టీలకు చెందిన 22 మంది ఎమ్మెల్యేలకు మాట్లాడే అవకాశమిచ్చారు. ఈ సందర్భంగా ఆర్మూర్ ఎమ్మెల్యే రాకేశ్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ప్రభుత్వం పదేపదే అప్పుల గురించి ప్రస్తావించటంతో రాష్ట్రం చులకన అవుతోందని అన్నారు. స్పీకర్, జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి ఆదేశాలిచ్చినా తన నియోజకవర్గంలో ప్రొటోకాల్ అమలు కావడం లేదని తెలిపారు. 'ఒకాయన తాను మూడుసార్లు ఎన్నికల్లో పోటీచేసి ఓడిపోయానని చెప్పుకుంటూ కొబ్బరికాయలు కొట్టేస్తున్నాడు. వెంటనే ఆయన్ను పిచ్చాసుపత్రిలో చేర్పించాలి. లేదంటే ఎలాగూ అసెంబ్లీ హాల్‌లో 294 మంది కూర్చునేందుకు సీట్లు ఉన్నాయి కాబట్టి, ఎన్నికల్లో ఓడిపోయినవాళ్లను కూడా తీసుకొచ్చి కూర్చోబెట్టండి. సీఎంకు ఒక్కడికే కాదు.. మాకు కూడా రక్తం మరిగిపోతోంది. మేము కూడా ఊరికే ఇక్కడి వరకు రాలేదు' అని ఆవేశంగా మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంలో జోక్యం చేసుకున్న డిప్యూటీ సీఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్క.. జీరో అవర్‌లో నియోజకవర్గాల సమస్యలు మాత్రమే ప్రస్తావించాలని సూచించారు. బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యే పల్లా రాజేశ్వర్‌రెడ్డి వెంటనే కలుగజేసుకుని ఓడిపోయిన వాళ్లను కూడా సభలో కూర్చోబెట్టాలని కోరటంతో భట్టి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. మీరు కూడా అలానే ఓడిపోయిన వాళ్లను తెచ్చి కూర్చోబెట్టారా? అని ప్రశ్నించారు. దీంతో ప్రతి విషయంలో రన్నింగ్ కామెంట్రీ ఏంటని పల్లాకు స్పీకర్ చురకలు వేశారు.

బీఆర్‌ఎస్ సభ్యులు విమర్శలకే సరి..

రాష్ట్రంలోని అన్ని సాగునీటి కాల్వల్లో సిల్టు తొలగించాలని పాలకుర్తి కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే యశస్వినిరెడ్డి కోరారు. 'అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వాన్ని ఏదైనా అడిగితే.. కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యేలే అడగాల్సి వస్తోంది. బీఆర్‌ఎస్ నుంచి విమర్శలు మాత్రమే వస్తున్నాయి. అసలు బీఆర్‌ఎస్ వాళ్లు అన్నీ చేసి ఉంటే ఇప్పుడు మేము అడిగే పరిస్థితి ఉండేదికాదు కదా? ప్రజాప్రభుత్వంలో ప్రజలకు మంచి జరిగితే ప్రతిపక్షాలకు కళ్లు కుడుతున్నాయి'అని విమర్శించారు. వనపర్తి ఎమ్మెల్యే మేఘారెడ్డి మాట్లాడుతూ.. తన నియోజకవర్గంలోని పెబ్బేరు సంత కబ్జా చేసేందుకు కొందరు ప్రయత్నిస్తున్నారని, వీలుంటే హైడ్రాను వనపర్తికి పంపాలని కోరారు. కాగా, జాబ్ కేలండర్‌కు అనుగుణంగా ఉద్యోగ నోటిఫికేషన్లు జారీచేసే అంశంపై చర్చను కోరుతూ సీపీఐ ఎమ్మెల్యే కూనంనేని సాంబశివరావు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని స్పీకర్ తిరస్కరించారు.

తొలిసారి మాట్లాడిన విజయుడు

అలంపూర్ ఎమ్మెల్యే విజయుడు (బీఆర్‌ఎస్) అసెంబ్లీలో తొలిసారి మాట్లాడారు. జీరో అవర్‌లో ఆయనకు మాట్లాడే అవకాశం లభించింది. తన నియోజకవర్గంలో పర్యాటక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని, రోడ్లు బాగు చేయాలని, జోగుళాంబ ఆలయాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని కోరారు. విజయుడిని కుత్బుల్లాపూర్ ఎమ్మెల్యే వివేకానందగౌడ్ వెన్నుతట్టి ప్రోత్సహించడం కనిపించింది. జీరో అవర్‌లో సంజీవరెడ్డి (నారాయణ్‌ఖేడ్), జాఫర్‌హుస్సేన్ (యాకుత్‌పుర), గడ్డం వివేక్ (చెన్నూరు), కొత్త ప్రభాకర్‌రెడ్డి (దుబ్బాక), ధన్‌పాల్ సత్యనారాయణ (నిజామాబాద్ అర్బన్), మేఘారెడ్డి (వనపర్తి), సబితా ఇంద్రారెడ్డి (మహేశ్వరం), పాయం వెంకటేశ్వర్లు (పినపాక), మాజిద్ హుస్సేన్ (నాంపల్లి), గండ్ర సత్యనారాయణ (భూపాలపల్లి), తెల్లం వెంకట్రావు (భద్రాచలం), సునీతా లక్ష్మారెడ్డి (నర్సాపూర్), మదన్‌మోహన్‌రావు (ఎల్లారెడ్డి), కాలె యాదయ్య (చేవెళ్ల), మేడిపల్లి సత్యం (చొప్పదండి), వెడ్మబొజ్జు (ఖానాపూర్), రాందాస్‌నాయక్ (వైరా), అనిరుధ్‌రెడ్డి (జడ్చర్ల), గడ్డం వినోద్ (బెల్లంపల్లి) తమ నియోజకవర్గాల్లోని సమస్యలను ప్రస్తావించారు.

మీ ప్రాథమ్యాలు యజ్ఞయాగాలే!

గత ప్రభుత్వాన్ని ఉద్దేశించి మంత్రి కోమటిరెడ్డి వ్యాఖ్యలు

- బీఆర్‌ఎస్ సభ్యుల తీవ్ర అభ్యంతరం.. నిరసనగా సభ నుంచి నిష్క్రమణ
- తన కుటుంబం లెక్కలేనన్ని గుడులు కట్టించిందని మంత్రి వివరణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'అప్పుడు మీ ప్రాథమ్యాలు కాళేశ్వరం సహా ఎత్తిపోతల పథకాలు, కొత్త సచివాలయం, పెద్ద భవనాలు, బ్రహ్మాండమైన కలెక్టర్ కార్యాలయాలు, పోలీసులకు ఏసీ వాహనాలు, చండీయాగాలు, ప్రగతి భవన్‌లో యజ్ఞాలు, యాగాలే.. ప్రజలకు మంచి రోడ్లు ఉండాలని మాత్రం కాదు. నాకు యాగాలు, యజ్ఞాలు లేవు. రోడ్లు, బ్రిడ్జీలు కట్టాలని ఉంది'అని గత బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వాన్ని ఉద్దేశించి రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి అసెంబ్లీలో చేసిన వ్యాఖ్యలు అధికార, ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యుల మధ్య తీవ్ర వివాదం రాజేశాయి. రోడ్ల నిర్మాణంపై శనివారం ప్రశ్నోత్తరాల్లో బీఆర్‌ఎస్ సభ్యులు వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి, హరీశ్‌రావు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చే క్రమంలో మంత్రి కోమటిరెడ్డి ఆ వ్యాఖ్యలు చేశారు. దీనిపై బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు తీవ్ర అభ్యంతరం తెలిపారు. యాగాలు చేశామని, సచివాలయం కట్టామని తమను అవమానించారని వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. తాను యాగాలు చేస్తానని, తనకు దేవుడిపై భక్తి ఉందన్నారు. 'నేను వాటర్ నీళ్లు అనను... ఎక్కడంటే అక్కడ చేపల పులుసు తినను'అని కోమటిరెడ్డి తీరును ఉద్దేశించి ఎద్దేవా చేశారు. కోమటిరెడ్డి వ్యాఖ్యలకు నిరసనగా సభ నుంచి బీఆర్‌ఎస్ సభ్యులంతా నిష్క్రమించారు. దీనిపై శాసనసభ వ్యవహారాల మంత్రి డి.శ్రీధర్‌బాబు స్పందిస్తూ యాగాలు చేయడం తప్పని కోమటిరెడ్డి ఎక్కడా చెప్పలేదన్నారు. గత ప్రభుత్వ ప్రాథమ్యాల గురించే మాట్లాడారని.. దీనికే వారు సభ నుంచి వెళ్లిపోవడం బాధాకరమన్నారు. అనంతరం కోమటిరెడ్డి మాట్లాడుతూ తన కుటుంబం లెక్కలేనన్ని గుడులు కట్టించిందని వివరణ ఇచ్చారు. తన సమాధానాలకు దిమ్మ తిరిగే వారు వెళ్లిపోయారని విమర్శించారు.

రోడ్ల మరమ్మతులు, నిర్మాణంపై కోమటిరెడ్డి వర్సెస్ ప్రశాంత్‌రెడ్డి

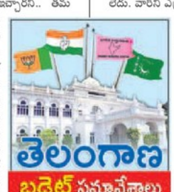

అంతకుముందు రోడ్ల మరమ్మతులు, నిర్మాణంపై మంత్రి కోమటిరెడ్డి, బీఆర్‌ఎస్ సభ్యుడు ప్రశాంత్‌రెడ్డి మధ్య వాడీవేడి చర్చ జరిగింది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం రోడ్ల కాంట్రాక్టర్లకు బిల్లులు మంజూరు చేయడం లేదని.. ఫలితంగా తమ హయాంలో ప్రారంభమైన పనులు సైతం ఆగిపోయాయని ప్రశాంత్‌రెడ్డి ఆరోపించారు. గత 10 ఏళ్లలో తాము రోడ్ల నిర్మాణానికి రూ. 22 వేల కోట్లను ఖర్చు చేశామన్నారు. కోమటిరెడ్డి నియోజకవర్గ కేంద్రం నల్లగొండలో రూ. 200 కోట్లతో రోడ్లు వేశామన్నారు. అయితే ఈ వాదనను కోమటిరెడ్డి తోసిపుచ్చారు. బీఆర్‌ఎస్ పాలనలో రూ. 8,112 కోట్లతో 6,668 కి.మీ. రోడ్లకు మాత్రమే మరమ్మతులు చేశారని కోమటిరెడ్డి పేర్కొన్నారు. తన నియోజకవర్గంలో బీఆర్‌ఎస్ పాలనలో వేసిన రోడ్లు ఎక్కడున్నాయో చూపిస్తే ప్రశాంత్‌రెడ్డికి కొబ్బరికాయ కొట్టి సన్మానం చేస్తానని కోమటిరెడ్డి సవాల్ విసిరారు. తనపై కక్షతో నియోజకవర్గంలో రోడ్లకు నాడు ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదన్నారు. 7 కి.మీ. ఉప్పల్ ఎలివేటెడ్ కారిడార్‌ను బీఆర్‌ఎస్ పాలనలో కట్టలేకపోయారని కోమటిరెడ్డి ఆరోపించగా అది ఎన్‌హెచ్‌ఏఐ ప్రాజెక్టు అని ప్రశాంత్‌రెడ్డి వివరణ ఇచ్చారు.

బీఆర్‌ఎస్ హయాంలో గొర్రెలు, చేపల గోల్‌మాల్

మంత్రి సీతక్క విమర్శ

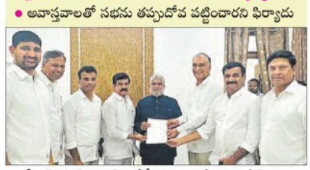
సాక్షి, హైదరాబాద్: గొర్రెలు, చేపలను కూడా గోల్‌మాల్ చేయడం బీఆర్‌ఎస్‌కే చెల్లుతుందని పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి సీతక్క శనివారం అసెంబ్లీలో విమర్శించారు. గత పదేళ్లలో రాష్ట్రంలో ఎన్నో అరాచకాలు జరిగాయని.. వాటిని సరిచేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ నెలాఖరులోగా రైతుభరోసా, ఇందిరమ్మ ఆత్మీయ భరోసా తొలివిడతను చెల్లిస్తామన్నారు. రైతుబంధు లబ్ధిదారులకు డబ్బు అందట్లేదని హరీశ్‌రావు ప్రస్తావించగా గత ప్రభుత్వంలో రాళ్లు, గుట్టలకు కూడా రైతుబంధు ఇచ్చారని.. తమ ప్రభుత్వం దుబారా ఖర్చు చేయదని సీతక్క అన్నారు. అనంతరం బీఆర్‌ఎస్ సభ్యుడు పాడి కౌశిక్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ చాలా మంది రైతులకు రుణమాఫీ, రైతుభరోసా, విత్తనాలు, ఎరువులు అందలేదని ఆరోపించారు. దీనిపై సీతక్క స్పందిస్తూ గ్రామాల్లోకి వెళ్లి ప్రజలను కలిస్తే పరిస్థితి అర్థమవుతుందని వ్యాఖ్యానించారు. దీంతో కౌశిక్‌రెడ్డి జోక్యం చేసుకుంటూ తాను 500 గజాల ఇంట్లో ఉంటున్నానని.. 5 ఎకరాల భవంతిలో కాదని చేసిన వ్యాఖ్యలపై కాంగ్రెస్ సభ్యులు అభ్యంతరం తెలిపారు. అనంతరం సీతక్క మాట్లాడుతూ ఆదివాసీ మహిళనైన తనకు మంత్రి పదవి రావడం, గతంలో సీఎంగా ఉన్న వైఎస్సార్ నివాసం ఉన్న ఇంట్లో ఇప్పుడు తనకు నివాసం కల్పించడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నానని చెప్పారు. ఆ ఇంట్లో సౌకర్యాల కోసం పైసా కూడా ఖర్చు చేయలేదన్నారు. బీఆర్‌ఎస్ సభ్యులంతా తన నివాసానికి వచ్చి చూడొచ్చంటూ వారిని భోజనానికి ఆహ్వానించారు. అభ్యంతరకర వ్యాఖ్యలుంటే వెనక్కు తీసుకుంటున్నానని కౌశిక్‌రెడ్డి పేర్కొనడంతో వివాదం సద్దుమణిగింది.

మంత్రి కోమటిరెడ్డిపై సభా హక్కుల ఉల్లంఘన నోటీసు

స్పీకర్‌కు అందజేసిన బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు

- అవాస్తవాలతో సభను తప్పుదోవ పట్టించారని ఫిర్యాదు

స్పీకర్ ప్రసాద్ కుమార్‌కు నోటీసును అందజేస్తున్న హరీశ్‌రావు, ప్రశాంత్‌రెడ్డి, కొత్త ప్రభాకర్‌రెడ్డి. చిత్రంలో కౌశిక్‌రెడ్డి, పల్లా రాజేశ్వర్‌రెడ్డి, వివేకానంద, మర్రి రాజశేఖర్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరాల సందర్భంగా రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి అవాస్తవాలతో సభను తప్పుదోవ పట్టించారని పేర్కొంటూ బీఆర్‌ఎస్ శాసనసభా పక్షం, సభా హక్కుల ఉల్లంఘన నోటీసు ఇచ్చింది. ఈ మేరకు శనివారం స్పీకర్ ప్రసాద్ కుమార్‌ను ఆయన చాంబర్‌లో కలసిన బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యేలు హరీశ్‌రావు, వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి, కేపీ వివేకానంద, కొత్త ప్రభాకర్‌రెడ్డి, పల్లా రాజేశ్వర్‌రెడ్డి తదితరులు ఈ నోటీసు అందజేశారు. శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరాల్లో మంత్రి కోమటిరెడ్డి సభకు అవాస్తవాలతో కూడిన సమాధానం చెప్పారని నోటీసులో పేర్కొన్నారు. బీఆర్‌ఎస్ ప్రభుత్వ హయాంలో సీఆర్‌ఎఫ్ నిధులు రాలేదని, ఉప్పల్ ఎలివేటెడ్ కారిడార్‌కు ఎస్క్రో ఖాతా తెరవలేదని అబద్ధాలు చెప్పారన్నారు. అలాగే నల్లగొండ నియోజకవర్గంలో రోడ్ల నిర్మాణానికి ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు చేయలేదని అసత్యాలతో సభను తప్పుదోవ పట్టించారన్నారు. ఈ 3 అంశాలకు సంబంధించిన వివరాలను బీఆర్‌ఎస్ స్పీకర్‌కు ఇచ్చిన ఫిర్యాదుతో జత చేసింది. మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి ఉద్దేశపూర్వకంగానే తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చి, సభా గౌరవాన్ని తగ్గించారని ఆరోపించారు. ఈ విషయంలో తగిన చర్యలు తీసుకుని సభా గౌరవం కాపాడాలని బీఆర్‌ఎస్ నేతలు స్పీకర్‌ను కోరారు.

బీఆర్‌ఎస్ నేతలకు మెంటలెక్కింది

- వారిని ఎర్రగడ్డ హాస్పిటల్‌కు పంపించాలి
- మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'బీఆర్‌ఎస్ నేతలకు మెంటలెక్కింది. మైండ్ పనిచేయడం లేదు. వారిని ఎర్రగడ్డ హాస్పిటల్‌కు పంపించాలి'అని రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు. 'పదేళ్లలో కేసీఆర్ చెప్పిన అబద్ధాలకు అసలు శిక్షలే సరిపోవు. కేసీఆర్ పదిలక్షల అబద్ధాలు ఆడారు. ఆయన మీద సభా హక్కుల ఉల్లంఘన నోటీసు ఇవ్వాలి. దళితుడిని సీఎం చేయకపోతే తల తీసుకుంటా అన్నారు. కేసీఆర్‌ను తల తీసి ఇవ్వమని అడగాలి. లేదంటే రాజకీయాల నుంచి తప్పుకోమని చెప్పాలి'అని కోమటిరెడ్డి అన్నారు. శనివారం అసెంబ్లీ లాబీల్లో ఆయన మీడియా ప్రతినిధులతో ఇష్టాగోష్ఠిగా మాట్లాడుతూ.. సభలో హరీశ్‌రావు వేసిన ప్రశ్నే తప్పని, ఏడేళ్లపాటు నారపల్లి బ్రిడ్జి కట్టలేక పోయిన బీఆర్‌ఎస్ నేతలా తనపై విమర్శలు చేసేది అని మండిపడ్డారు. పదేళ్లు అధికారంలో ఉన్నా పవర్ లేని మంత్రి వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి అని వ్యాఖ్యానించారు. 'నల్లగొండలో రోడ్లు అభివృద్ధి చేశామన్న ప్రశాంత్‌రెడ్డి వ్యాఖ్యలు తప్పు. మా ప్రభుత్వంలో చేసిన పనులు బీఆర్‌ఎస్ వాళ్లు తమ ప్రభుత్వంలో చేసినట్టు చెప్పుకుంటున్నారు'అని కోమటిరెడ్డి అన్నారు. 'మామ చాటు అల్లుడు హరీశ్‌రావు. తండ్రి పేరు చెప్పి కేటీఆర్ వచ్చారు. మేము కష్టపడి వ్యవసాయ కుటుంబం నుంచి రాజకీయాల్లోకి వచ్చాము. నేను స్టూడెంట్ యూనియన్ లీడర్‌గా పని చేశాను. 1987లో నేను ఎన్‌ఎస్‌యూఐ లీడర్‌ను'అని పేర్కొన్నారు. 'బీఆర్‌ఎస్ వాళ్లు హౌలాగాళ్లు.. వాళ్లకు ధరణితో దోచుకుతినడం తప్ప ఏమీ తెల్వదు'అని మండిపడ్డారు.

పాతికేళ్ల దాకా పునర్విభజన వద్దు

అప్పటిదాకా లోక్‌సభ స్థానాల సంఖ్య యథాతథంగా ఉండాలి

కేంద్రానికి దక్షిణాది రాష్ట్రాల జేఏసీ డిమాండ్, ఏకగ్రీవ తీర్మానం

సమావేశంలో స్టాలిన్, పినరయి విజయన్, రేవంత్‌రెడ్డి, భగవంత్‌మాన్, కేటీఆర్, డీకే శివకుమార్, సురేశ్‌రెడ్డి, వద్దిరాజు, వినోద్‌కుమార్, మహేశ్‌గౌడ్, మల్లు రవి తదితరులు

సాక్షి, చెన్నై: జనాభా ఆధారంగా లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన చేపట్టాలన్న ప్రతిపాదనను తమిళనాడు ముఖ్యమంత్రి ఎం.కె.స్టాలిన్ నేతృత్వంలోని ఐక్య కార్యాచరణ సమితి (జేఏసీ) తీవ్రంగా వ్యతిరేకించింది. ''పునర్విభజన ప్రక్రియపై ప్రస్తుతమున్న నిషేధాన్ని మరో పాతికేళ్ల దాకా పొడిగించాలి. 1971 జనాభా లెక్కల ఆధారంగా ఖరారు చేసిన లోక్‌సభ స్థానాల ప్రస్తుత సంఖ్యనే అప్పటిదాకా కొనసాగించాలి''అని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేసింది. పునర్విభజన ప్రక్రియ అత్యంత పారదర్శకంగా, న్యాయబద్ధంగా, అందరి ఆమోదంతో మాత్రమే జరగాలని తేల్చిచెప్పింది. స్టాలిన్ నేతృత్వంలో జేఏసీ శనివారం చెన్నైలో తొలిసారిగా సమావేశమయ్యింది. తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి, కేరళ సీఎం పినరయి విజయన్, పంజాబ్ సీఎం భగవంత్‌మాన్, కర్ణాటక ఉప ముఖ్యమంత్రి డి.కె.శివకుమార్, తెలంగాణ పీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌కుమార్ గౌడ్, బీఆర్‌ఎస్ కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కె.టి.రామారావు తదితరులు హాజరయ్యారు. మొత్తం 14 పార్టీల నాయకులు పాల్గొన్నారు. తమ డిమాండ్లపై ప్రస్తుత పార్లమెంట్ సమావేశాల్లోనే ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి ఎంపీల ద్వారా ఉమ్మడిగా విజ్ఞాపన పత్రం సమర్పించాలని నిర్ణయించారు. కేంద్రం చేపట్టే ఎలాంటి డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియపై అయినా ముందుగా భాగస్వామ్య పక్షాలన్నింటితోనూ చర్చించాల్సిందేనని జేఏసీ సభ్యులు కుండబద్దలు కొట్టారు. ''అందరి భాగస్వామ్యంతో మాత్రమే డీలిమిటేషన్ జరగాలి. అన్ని రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు, రాజకీయ పార్టీలతో కచ్చితంగా సంప్రదింపులు జరపాలి. అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవాలి. లోక్‌సభ స్థానాల పునర్విభజన మన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ గౌరవ ప్రతిష్టలను పెంచేలా ఉండాలి''అని పేర్కొన్నారు. ఈ మేరకు రూపొందించిన తీర్మానాన్ని జేఏసీ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించింది.

''జనాభా నియంత్రణ చర్యలను సమర్థంగా అమలు చేసిన రాష్ట్రాలకు కేంద్రం మరిన్ని ప్రోత్సాహకాలు ఇవ్వాలని 42, 84, 87వ రాజ్యాంగ సవరణలు సూచిస్తున్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా జనాభా విషయంలో స్థిరీకరణ సాధించాలన్న లక్ష్యం ఇంకా నెరవేరలేదు. అందుకే 1971 నాటి జనగణన ఆధారంగా నిర్ధారించిన లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల సంఖ్యపై పరిమితిని మరో 25 ఏళ్లపాటు పొడిగించాలి. రాష్ట్రాల హక్కులకు భంగం కలిగించకూడదు. జనాభా నియంత్రణ చర్యలతో జనాభాను గణనీయంగా తగ్గించిన రాష్ట్రాలను శిక్షించాలనుకోవడం సరైంది కాదు. ఈ విషయంలో రాష్ట్రాలకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం తగిన రాజ్యాంగ సవరణలు చేయాలి'' అని తీర్మానంలో పేర్కొన్నారు. తమ డిమాండ్లను లెక్కచేయకుండా కేంద్రం డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియ ప్రారంభిస్తే కలిసికట్టుగా అడ్డుకోవడానికి ఎంపీలతో కూడిన కోర్ కమిటీ ద్వారా సమన్వయం చేసుకోవాలని, ఆ మేరకు వ్యూహాలు రూపొందించుకోవాలని నిర్ణయించారు. 'జనాభా ప్రాతిపదికన డీలిమిటేషన్'కు వ్యతిరేకంగా శాసనసభల్లో తీర్మానాలు ఆమోదించి కేంద్రానికి పంపించాలని నిర్ణయానికొచ్చారు. గతంలో జరిగిన డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియల చరిత్ర, వాటి ఉద్దేశం, ప్రతిపాదిత పునర్విభజన వల్ల తలెత్తే విపరిణామాలపై తమ రాష్ట్రాల్లో ప్రజలకు పూర్తి అవగాహన కల్పించనున్నట్లు తెలిపారు. తమిళనాడులో అధికార డీఎంకే దీనిపై ఇప్పటికే సోషల్ మీడియాలో ప్రచారం ప్రారంభించింది.

దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు గొడ్డలిపెట్టు: విజయన్

ప్రతిపాదిత పునర్విభజన దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు గొడ్డలి పెట్టు వంటిదేనని విజయన్ తేల్చిచెప్పారు. జనాభా తగ్గించినందుకు ఇస్తున్న బహుమానం ఇదేనా అని మండిపడ్డారు. పునర్విభజనపై ముందుకెళ్లే ముందు కేంద్రం దక్షిణాది రాష్ట్రాలతో అర్థవంతమైన చర్చలు జరపాలన్నారు. ''ప్రస్తుత జనాభా లెక్కల ఆధారంగా డీలిమిటేషన్ చేపడితే లోక్‌సభ సీట్లు ఉత్తరాదిన పెరిగి దక్షిణాదిన తగ్గుతాయి. తద్వారా బీజేపీ లాభపడుతుంది. స్వీయ రాజకీయ ప్రయోజనాలు నెరవేర్చుకోవడానికి అధికారాన్ని సుస్థిరం చేసుకోవాలన్నదే బీజేపీ ఆలోచన''అని మండిపడ్డారు. జేఏసీ సమావేశం అనంతరం విజయన్ 'ఎక్స్'లో పలు పోస్టులు చేశారు. దేశ సమాఖ్య వ్యవస్థపై సంఘ్ పరివార్ బహిరంగ యుద్ధం ప్రారంభించిందని ధ్వజమెత్తారు. సమాఖ్య వ్యవస్థ, ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి కలిసికట్టుగా పోరాటం చేయాలని దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు పిలుపునిచ్చారు.

సమాఖ్య ప్రజాస్వామ్యానికి ముప్పు: డీకే

కేవలం జనాభా ఆధారంగా పునర్విభజన చేస్తే దేశ సమాఖ్య ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు ముప్పని డీకే శివకుమార్ ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. డీలిమిటేషన్‌ను దక్షిణాది రాష్ట్రాలపై కేంద్రంచేస్తున్న రాజకీయ దాడిగా అభివర్ణించారు. ''సమాఖ్య నిర్మాణం మన ప్రజాస్వామ్యానికి మూలస్తంభం. అంబేడ్కర్‌తో పాటు రాజ్యాంగ రూపకర్తలు నిర్మించిన సమాఖ్య ప్రజాస్వామ్య పునాదులను కూల్చివేయొద్దు''అని కేంద్రానికి సూచించారు. ''ఆధిపత్యాన్ని అంగీకరించడమా? తిరుగుబాటు చేయడమా? ప్రగతిశీల రాష్ట్రాలకు ఇప్పుడు ఈ రెండే అవకాశాలున్నాయి. మేం తిరుగుబాటునే ఎంచుకున్నాం''అని ఉద్ఘాటించారు. దేశాభివృద్ధిలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్న దక్షిణాది రాష్ట్రాలపై కక్ష ఎందుకని ప్రశ్నించారు. జాతీయ వేదికపై దక్షిణాది రాష్ట్రాల గొంతు నొక్కడానికి కేంద్రం కుట్రలు సాగిస్తోందని ఆరోపించారు. దక్షిణాదిపై హిందీ భాషను బలవంతంగా రుద్దే ప్రయత్నాలు మానుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

అన్ని పార్టీలతో చర్చించాలి: నవీన్ పట్నాయక్

పార్లమెంట్‌లో, అసెంబ్లీల్లో ఎన్ని స్థానాలు ఉండాలో నిర్ణయించడానికి జనాభాను ప్రాతిపదికగా తీసుకోవద్దని బిజూ జనతాదళ్ (బీజేడీ) అధ్యక్షుడు నవీన్ పట్నాయక్ స్పష్టం చేశారు. డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియపై అన్ని పార్టీలతో సమగ్రంగా చర్చించి, తుది నిర్ణయం తీసుకోవాలని కేంద్రానికి సూచించారు. జేఏసీ భేటీని ఉద్దేశించి ఆయన వర్చువల్‌గా ప్రసంగించారు. ఒడిశా ప్రజల ప్రయోజనాల కోసం తమ పార్టీ పోరాడుతుందని స్పష్టంచేశారు. డీమిలిటేషన్‌పై ప్రజల్లో ఉన్న అనుమానాలను నివృత్తి చేయాల్సిన బాధ్యత కేంద్రంపై ఉందన్నారు. జనాభాను విజయవంతంగా నియంత్రించిన రాష్ట్రాల ప్రజాస్వామ్య ప్రాతినిధ్యాన్ని, ప్రజల హక్కులను కేంద్రం కాపాడాలన్నారు. దేశ అభివృద్ధి కోసం జనాభా నియంత్రణ అనేది అత్యంత కీలకమైన జాతీయ అజెండా అని నవీన్ వివరించారు. 2026 జనాభా లెక్కల ఆధారంగా పునర్విభజన చేపడితే తమ రాష్ట్రానికి తీవ్ర నష్టం వాటిల్లుందని పేర్కొన్నారు. బీజేడీ తరఫున మాజీ మంత్రి సంజయ్ దాస్, మాజీ ఎంపీ అమర్ పట్నాయక్ భేటీలో పాల్గొన్నారు.

మన ఆమోదం లేకుండానే చట్టాలు: స్టాలిన్

లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన అంశంపై రాజకీయ, న్యాయపరమైన కార్యాచరణ ప్రణాళిక రూపొందించడానికి నిపుణుల కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని స్టాలిన్ చెప్పారు. పునర్విభజన పూర్తిగా న్యాయబద్ధంగా, పారదర్శకంగా జరగాలన్నారు. ప్రజాస్వామ్య ప్రాతినిధ్యాన్ని బలోపేతం చేసేలా చర్యలు చేపడితే ఎలాంటి అభ్యంతరం ఉండదన్నారు. కేవలం జనాభా ఆధారంగా పునర్విభజన చేస్తే పలు రాష్ట్రాలకు చాలా నష్టం వాటిల్లుతుందని ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ''ఇప్పుడు గానీ, భవిష్యత్తులో గానీ జనాభాను ప్రాతిపదికగా తీసుకోవద్దు. సామాజిక కార్యక్రమాలు, సంక్షేమ పథకాల ద్వారా జనాభాను నియంత్రించిన రాష్ట్రాలకు పార్లమెంట్‌లో ప్రాతినిధ్యం తగ్గరాదు. జనాభా ఆధారంగా డీలిమిటేషన్ చేస్తే పార్లమెంట్‌లో చట్టాల రూపకల్పనలో దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు ప్రాతినిధ్యం తగ్గుతుంది. మన ఆమోదం లేకుండానే చట్టాలు రూపొందితే మన ప్రజలకు తీవ్ర నష్టం జరుగుతుంది. సామాజిక న్యాయం దెబ్బతింటుంది''అని ఉద్ఘాటించారు. సొంత దేశంలోనే రాజకీయ అధికారం కోల్పోయిన పౌరులుగా మిగిలిపోతామని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ జేఏసీ సమావేశం చరిత్రలో నిలిచిపోతుందని స్టాలిన్ అన్నారు. ఈ భేటీని 'జేఏసీ ఫర్ ఫెయిర్ డీలిమిటేషన్'గా పిలుద్దామని ప్రతిపాదించారు. జేఏసీ రెండో భేటీ హైదరాబాద్‌లో జరుగుతుందని చెప్పారు. తేదీలను త్వరలో ప్రకటిస్తామన్నారు. రెండో భేటీ సందర్భంగా భారీ బహిరంగ సభ నిర్వహించాలని కూడా నేతలు ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చినట్లు సమాచారం.

ఐక్యంగా పోరాడుదాం.. బీజేపీని అడ్డుకుందాం

- జనాభా దామాషాతో చేపడితే దక్షిణాది రాష్ట్రాలు గళం కోల్పోతాయి: రేవంత్‌రెడ్డి
- తర్వాతి సమావేశాన్ని హైదరాబాద్‌లో నిర్వహిద్దామని ప్రతిపాదన
- ప్రజలను భాగస్వామ్యం చేసేందుకు భారీ సభను ఏర్పాటు చేస్తామని వెల్లడి

సాక్షి, చెన్నై: నియోజకవర్గాల పునర్విభజనపై దక్షిణాది రాష్ట్రాలు ఐక్యంగా పోరాడుదామని, అసమగ్ర పునర్విభజన ప్రక్రియ చేపట్టకుండా బీజేపీని అడ్డుకుందామని ముఖ్యమంత్రి రేవంత్‌రెడ్డి పిలుపు నిచ్చారు. లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు వ్యతిరేకంగా చెన్నైలో శనివారం జరిగిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. ఈ అంశంపై అందరినీ ఏకతాటిపైకి తీసుకొచ్చిన తమిళనాడు సీఎం స్టాలిన్‌ను అభినందించారు. సమావేశంలో రేవంత్ చెప్పిన అంశాలు ఆయన మాటల్లోనే..

''ప్రస్తుతం దేశం పెద్ద సవాల్ ఎదుర్కొంటోంది. జనాభాను నియంత్రించాలని 1971లో దేశం నిర్ణయించినప్పటి నుంచి దక్షిణాది రాష్ట్రాలు దాన్ని అమలు చేస్తే.. ఉత్తరాదిలోని పెద్ద రాష్ట్రాలు విఫలమయ్యాయి. దక్షిణాది రాష్ట్రాలన్నీ వేగంగా ఆర్థిక వృద్ధి సాధించాయి. జీడీపీ, తలసరి ఆదాయం, వేగంగా ఉద్యోగాల కల్పన, మెరుగైన మౌలిక వసతుల కల్పన, సుపరిపాలన, సంక్షేమ కార్యక్రమాల నిర్వహణలో మంచి ప్రగతి సాధించాయి.

ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకే ఎక్కువ నిధులు

దక్షిణాది రాష్ట్రాలు దేశ ఖజానాకు పెద్ద మొత్తంలో నిధులు ఇస్తూ కూడా తక్కువ మొత్తాన్ని తిరిగి పొందుతున్నాయి. తమిళనాడు పన్నుల రూపంలో కేంద్రానికి రూపాయి చెల్లిస్తే.. 29 పైసలే వెనక్కి వస్తున్నాయి. ఉత్తరప్రదేశ్‌కు రూపాయికి రెండు రూపాయల 73 పైసలు అందుతున్నాయి. బిహార్‌కు ఆరు రూపాయల ఆరు పైసలు, మధ్యప్రదేశ్‌కు రూపాయి 73 పైసలు వెనక్కి పొందుతున్నాయి. అదే కర్ణాటక కేవలం 14 పైసలు, తెలంగాణ 41 పైసలు, కేరళ 62 పైసలు మాత్రమే వెనక్కు పొందుతున్నాయి. దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు కేంద్రం కేటాయింపులు, పన్నుల వాటా చెల్లింపులు క్రమంగా తగ్గుతున్నాయి. చివరికి జాతీయ ఆరోగ్యమిషన్ కేటాయింపుల్లోనూ ఉత్తరాది రాష్ట్రాలకే 60– 65 శాతం నిధులు దక్కుతున్నాయి.

అలా పునర్విభజనను ఒప్పుకోం..

మనది ఒకే దేశం.. దానిని గౌరవిస్తాం.. కానీ జనాభా ప్రాతిపదికన పార్లమెంటు నియోజకవర్గాల పునర్విభజనను అంగీకరించం. అది దక్షిణాది రాష్ట్రాల రాజకీయ అధికారాన్ని కుదిస్తుంది. మంచి ప్రగతి సాధిస్తున్న రాష్ట్రాలకు శిక్షగా మారుతుంది. బీజేపీ ప్రతిపాదిస్తున్న జనాభా దామాషా పద్ధతిలో పునర్విభజన చేపడితే దక్షిణాది రాష్ట్రాలు రాజకీయ గళం కోల్పోతాయి. ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్తాన్, ఛత్తీస్‌గఢ్ వంటి రాష్ట్రాలు దేశంపై ఆధిపత్యం చెలాయిస్తాయి. ఈ అసమగ్రమైన పునర్విభజన ప్రక్రియ చేపట్టకుండా బీజేపీని అడ్డుకుందాం. దక్షిణాది ప్రజలు, పార్టీలు, నాయకులు ఏకం కావాలి.

వాజ్‌పేయి విధానాన్ని అనుసరించండి..

ఒక్క సీటుతో కేంద్ర ప్రభుత్వం పడిపోయిన చరిత్ర కూడా ఉంది. ఈ దృష్ట్యా ప్రొరేటా విధానం కూడా దక్షిణాది రాజకీయ ప్రయోజనాలకు భంగం కలిగిస్తుంది. 1976లో ఇందిరాగాంధీ నేతృత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం సీట్ల సంఖ్యను పెంచకుండా ఏ విధంగా పునర్విభజన ప్రక్రియ జరిపిందో.. ఆ విధానాన్నే ఇప్పుడు అనుసరించాలి. 2001లో వాజ్‌పేయి ప్రభుత్వం పునర్విభజన ప్రక్రియను అదే తరహాలో ప్రారంభించింది. ఇప్పుడు అదే విధానాన్ని పాటించేలా.. మరో 25 ఏళ్లపాటు లోక్‌సభ సీట్లలో, సంఖ్యలో ఎటువంటి మార్పు తీసుకురాకుండా పునర్విభజన ప్రక్రియ చేపట్టేలా కేంద్రంపై ఒత్తిడి తెద్దాం. ఈ అంశంపై తర్వాతి సమావేశాన్ని హైదరాబాద్‌లో నిర్వహిద్దాం. పోరాటాన్ని ఎలా ముందుకు తీసుకెళదామనే అంశంపై ఆ సమావేశంలో చర్చిద్దాం. ఈ పోరాటంలో ప్రజలను భాగస్వామ్యం చేసేందుకు భారీ బహిరంగ సభను ఏర్పాటు చేస్తాం..''అని రేవంత్ చెప్పారు.

చెన్నై శ్రీకారం.. హైదరాబాద్ ఆకారం: రేవంత్ ట్వీట్

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఉత్తరాదిని గౌరవిస్తామని.. రాజకీయాల్లోనైనా, విద్యావ్యవస్థలోనైనా పెత్తనాన్ని మాత్రం సహించబోమని సీఎం రేవంత్ పేర్కొన్నారు. సమాఖ్య స్ఫూర్తి ప్రకారం హక్కుల సాధనలో రాజీపడేది లేదని స్పష్టం చేశారు. ఈ మేరకు 'ఎక్స్'వేదికగా పోస్టు చేశారు. ''ఈ పుణ్యభూమి అంబేడ్కర్ మహనీయుడు రాసిన రాజ్యాంగం వల్ల సమాఖ్య స్ఫూర్తిని, సామాజిక న్యాయాన్ని, సమాన హక్కులను పొందింది. కేవలం రాజకీయ ప్రయోజన కాంక్షతో పునర్విభజనను అస్త్రంగా ప్రయోగించి ఆ హక్కులను విచ్ఛిన్నం చేస్తామంటే మౌనంగా ఉండలేం. ఉత్తరాదిని గౌరవిస్తాం.. దక్షిణాది హక్కుల విషయంలో రాజీపడం. ఈ ధర్మ పోరాటానికి చెన్నై శ్రీకారం చుట్టింది. ఇక హైదరాబాద్ ఆకారం ఇస్తుంది''అని పేర్కొన్నారు.

దక్షిణాదిపై వివక్ష మరింత పెరిగింది

దేశాన్ని నడిపిస్తున్న రాష్ట్రాలకు అన్యాయం: కేటీఆర్

- జనాభా దామాషాతో డీలిమిటేషన్‌తో నియంతృత్వంవైపు అడుగులు
- దేశంలో ఓ ప్రాంతం మరో ప్రాంతంపై ఆధిపత్యం చలాయించేలా ఉండొద్దు
- అభివృద్ధి సాధించిన ప్రాంతాలను ప్రోత్సహించాలే తప్ప శిక్షించవద్దని వ్యాఖ్య

సాక్షి, చెన్నై: దక్షిణాది రాష్ట్రాలపై కేంద్ర ప్రభుత్వ వివక్ష కొత్త కాదని.. ఈ మధ్యకాలంలో ఈ వివక్ష, అన్యాయం మరింత పెరిగాయని బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కె.తారకరామారావు పేర్కొన్నారు. కేంద్రం ప్రారంభించిన బుల్లెట్ రైలు వంటి ప్రాజెక్టులన్నీ ఉత్తరాదికే పరిమితం కావడం ఇందుకు ఒక ఉదాహరణ అని చెప్పారు. ప్రస్తుతం బీజేపీ సారథ్యంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం దీన్ని మరింత పెంచేలా డీలిమిటేషన్ అంశాన్ని ముందుకు తీసుకొచ్చిందని మండిపడ్డారు. లోక్‌సభ నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు వ్యతిరేకంగా చెన్నైలో శనివారం జరిగిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. వివరాలు కేటీఆర్ మాటల్లోనే..

''కేసీఆర్ ఆధ్వర్యంలో 14 ఏళ్లపాటు తెలంగాణ ఉద్యమం నడిపాం. తమిళనాడు ప్రజల నుంచి అనేక అంశాలు స్ఫూర్తిగా తీసుకున్నాం. అస్తిత్వం కోసం, హక్కుల కోసం కొట్లాడటంలో తమిళనాడు స్ఫూర్తినిచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం చేపట్టబోతున్న నియోజకవర్గాల పునర్విభజనతో అనేక నష్టాలు ఎదురవుతాయి. ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వ వివక్షాపూరిత విధానాలతో దక్షిణాదికి అనేక నష్టాలు జరుగుతున్నాయి. అందరం ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ఉన్నాం. కానీ దేశ అభివృద్ధిలో ముందు వరుసలో ఉన్న రాష్ట్రాలకు నష్టం కలిగిస్తూ, దేశాన్ని వెనక్కి నెడుతున్న రాష్ట్రాలకు లాభం చేకూర్చే విధంగా ఈ డీలిమిటేషన్ విధానం ఉంది.

నియంతృత్వంవైపు దారి తీస్తుంది..

దేశంలో ఒక ప్రాంతం ఇంకో ప్రాంతంపై ఆధిపత్యం చలాయించే విధంగా ఉండరాదన్నది ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తి. ఇది కేవలం ఉత్తర, దక్షిణాది రాష్ట్రాల వ్యవహారం కాదు.. అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాలు, ప్రాంతాలకు నష్టం జరుగుతున్న అంశం. పరిపాలన, ఆర్థిక అభివృద్ధిలో దక్షిణాది రాష్ట్రాలు దేశానికి ఆదర్శంగా ఉన్నాయి. దేశ జీడీపీలో 36 శాతం భాగస్వామ్యం ఉన్న దక్షిణాది రాష్ట్రాలు శిక్షింపబడుతున్నాయి. డీలిమిటేషన్ అంశం కేవలం పార్లమెంట్‌లో ప్రాతినిధ్యం తగ్గడానికే పరిమితం కాదు. ఆర్థికపరమైన నిధుల కేటాయింపులో కూడా తీవ్ర నష్టం జరగబోతోంది. నిధుల కేటాయింపులో కూడా అధికారం పూర్తిగా కేంద్రీకృతమై నియంతృత్వం వైపు పరిస్థితులు దారి తీసే అవకాశం ఉంది.

సమాఖ్య స్ఫూర్తికి విఘాతం..

కేవలం జనాభా ఆధారంగా పార్లమెంటు సీట్ల పెరుగుదల జరిగితే దేశ సమాఖ్య స్ఫూర్తికి తీవ్ర విఘాతం కలిగే ప్రమాదం ఉంది. అందరం భారతీయులమే. కానీ మనందరికీ, ఆయా ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక అస్తిత్వం ఉందన్న విషయాన్ని మర్చిపోవద్దు. విభిన్న భాషలు, సాంస్కృతిక అస్తిత్వాలతో కూడిన ఒక సమాఖ్య దేశం మనది అన్నది గుర్తుంచుకోవాలి. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 100 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకోబోయే 2047 నాటికి సూపర్ పవర్ కావాలంటే.. అభివృద్ధి సాధించిన రాష్ట్రాలకు ప్రోత్సాహం లభించాలి. అంతేతప్ప శిక్షించకూడదు. డీలిమిటేషన్ అనేది ఆర్థికాభివృద్ధి, అభివృద్ధి వంటి అంశాలపైనే జరగాలి. ఇంత నష్టం జరుగుతున్నా మాట్లాడకుంటే చరిత్ర క్షమించదు.'' అని కేటీఆర్ పేర్కొన్నారు.

ఏ రాష్ట్రానికీ అన్యాయం జరగదు

- పునర్విభజనపై విధివిధానాలే ఖరారు కాలేదు
- కాంగ్రెస్, బీఆర్‌ఎస్, డీఎంకే, లెఫ్ట్ సమావేశంపై కేంద్ర మంత్రి జి.కిషన్‌రెడ్డి ధ్వజం

సాక్షి, హైదరాబాద్: నియోజకవర్గాల పునర్విభజనతోనే కాదు, మరే విషయంలోనూ దేశంలోని ఏ ఒక్క రాష్ట్రానికి, ఏ ఒక్క ప్రాంతానికి మోదీ ప్రభుత్వం అన్యాయం జరగనివ్వదని హామీ ఇస్తున్నామని కేంద్ర మంత్రి జి.కిషన్‌రెడ్డి తెలిపారు. చెన్నైలో నియోజకవర్గాల పునర్విభజనపై బీజేపీని వ్యతిరేకించే కాంగ్రెస్, బీఆర్‌ఎస్, డీఎంకే, కమ్యూనిస్టులు సమావేశం కావడం... 'ఆలు లేదు చూలు లేదు కొడుకు పేరు సోమలింగం 'అన్న చందంగా ఉందని ఎద్దేవా చేశారు. ఇంకా అసలు నియోజకవర్గాల పునర్విభజనకు అనుసరించాల్సిన విధి విధానాలు ఖరారు కాలేదని, నియమ నిబంధనలు రూపొందించనే లేదని శనివారం ఓ ప్రకటనలో స్పష్టం చేశారు. అయినప్పటికీ దక్షిణాదికి అన్యాయం జరుగుతుందంటూ ఈ పార్టీలు ప్రజల్లో అపోహలు సృష్టించే ప్రయత్నం.. వారి దిగజారుడుతనానికి నిదర్శనమని విమర్శించారు. పైకి నియోజకవర్గాల పునర్విభజన అని చెప్తున్నప్పటికీ, వాస్తవానికి వారి ఎజెండా బీజేపీపై విషం కక్కడమేనన్నది స్పష్టమవుతోందన్నారు. తెలంగాణ, కర్ణాటక రాష్ట్రాల్లో గ్యారంటీల హామీల అమలు వైఫల్యాలతో కాంగ్రెస్, తమిళనాడులో అవినీతి కుటుంబ పాలనతో డీఎంకే తీవ్రమైన ప్రజా వ్యతిరేకతను ఎదుర్కొంటున్నాయని కిషన్‌రెడ్డి విమర్శించారు. అటు బీఆర్‌ఎస్ అధికారం కోల్పోయి గత పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో ఒక్క సీటూ గెలవలేకపోయింది, ఇటీవలి ఎమ్మెల్సీ ఎన్నికల్లో కనీసం పోటీ చేసే ధైర్యం కూడా చేయలేదన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో ప్రజల దృష్టి మళ్లించి, భావోద్వేగాలు రెచ్చగొట్టేందుకు ఉత్తరాది, దక్షిణాది అంటూ విభజన తీసుకువచ్చేందుకు కుట్రలు పన్నుతున్నాయన్నారు. 'ప్రజల మధ్య భావోద్వేగాన్ని రెచ్చగొట్టేందుకు జాతీయ విద్యావిధానంలో త్రిభాషా సూత్రాన్ని చూపి, హిందీని బలవంతాన రుద్దుతున్నారని స్టాలిన్ తప్పుడు కథనాన్ని తీసుకొచ్చారు.

చెన్నైలో దొంగలముఠా సమావేశం

- కేంద్ర మంత్రి బండి సంజయ్

కరీంనగర్ రూరల్: డీలిమిటేషన్ పేరుతో చెన్నైలో సీఎం స్టాలిన్ అధ్యక్షతన జరిగింది దొంగల ముఠా సమావేశమని కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రి బండి సంజయ్ అన్నారు. శనివారం కరీంనగర్ రూరల్ మండలం చామనపల్లిలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ, డీఎంకే సమావేశంలో పాల్గొన్న పార్టీల నాయకులు లిక్కర్ దందాలో దొరికిన వాళ్లేనని, స్టాలిన్ ప్రభుత్వం కూడా రూ.వెయ్యి కోట్ల లిక్కర్ స్కాంకు పాల్పడిందని అన్నారు. తెలంగాణలోనూ అవినీతి పాలన నడుస్తోందని, ఆరుగ్యారంటీల పేరుతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రజలను మోసం చేస్తోందని విమర్శించారు. డీలిమిటేషన్‌పై కేంద్రం ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోకముందే ఆయా పార్టీలన్నీ దక్షిణాదికి అన్యాయం చేస్తున్నారంటూ మోదీ ప్రభుత్వంపై బురదజల్లుతున్నాయని ధ్వజమెత్తారు. పార్లమెంట్‌లో డీలిమిటేషన్‌తో దక్షిణాదిలో సీట్లు తగ్గే అవకాశం లేదని కేంద్రమంత్రులు అమిత్‌షా, రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ స్పష్టంగా ప్రకటించినట్లు గుర్తు చేశారు. కాగా, తాను బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్ష పగ్గాలు చేపట్టబోతున్నానంటూ జరుగుతున్న ప్రచారంలో వాస్తవంలేదని, అధ్యక్ష పదవి రేసులో తాను లేనని, జాతీయ నాయకత్వం ఇంకా ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదని తెలిపారు.

పిల్ల పుట్టకముందే కుళ్ల కుట్టినట్టుంది విపక్షాల తీరు

- బీజేపీ ఎంపీ ఈటల రాజేందర్ ఎద్దేవా

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'కేంద్ర ప్రభుత్వం డీలిమిటేషన్‌పై ఇప్పటివరకు ఎలాంటి ప్రకటన చేయలేదు. పిల్ల పుట్టకముందే కుళ్ళ (టోపీ) కుట్టినట్టు ఉంది ప్రతిపక్షాల తీరు. ఈ రాద్ధాంతం సరికాదు'అని బీజేపీ ఎంపీ ఈటల రాజేందర్ ఎద్దేవాచేశారు. జనాభా నియంత్రణ చేసిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలను ప్రోత్సహించే విధంగా నిర్ణయాలుంటాయి తప్ప, నిరుత్సాహపరిచేలా ఉండవన్నారు. తమిళనాడులో జరిగిన నియోజకవర్గాల పునర్విభజనపై జరిగిన అఖిలపక్ష సమావేశంపై ఈటల ఒక ప్రకటనలో స్పందించారు. 'కాంగ్రెస్, బీఆర్‌ఎస్ ఒకే తాను ముక్కలు.. బీజేపీ ప్రజల గురించి ఆలోచిస్తే వారు సొంత ప్రయోజనాల కోసం ఆలోచిస్తారు. ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోకముందే మాట్లాడటం మంచి పద్ధతి కాదు. కేంద్రం విధి విధానాలు ప్రకటించినప్పుడు మాట్లాడితే మంచిది. దేశాన్ని ఏలిన కాంగ్రెస్ పార్టీ దేశం కోణంలో ఆలోచించాలి తప్ప సంకుచిత ఆలోచన వద్దని సూచిస్తున్నా. సోషల్ మీడియాలో వచ్చే అబద్ధపు ప్రచారాలను నమ్మి మీటింగ్ పెట్టడం సరికాదు'అని ఈటల పేర్కొన్నారు.

నరసింహన్ దంపతులతో కేటీఆర్ మర్యాదపూర్వక భేటీ

మాజీ గవర్నర్ నరసింహన్ దంపతులను సన్మానిస్తున్న బీఆర్‌ఎస్ నేత కేటీఆర్

సాక్షి, హైదరాబాద్: డీఎంకే ఆధ్వర్యంలో చెన్నైలో జరిగిన దక్షిణాది రాష్ట్రాల అఖిలపక్ష భేటీలో పాల్గొనేందుకు వెళ్లిన బీఆర్‌ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కె. తారక రామారావు మాజీ గవర్నర్ నరసింహన్ దంపతులను మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు. వారి యోగక్షేమాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా యాదగిరిగుట్ట లక్ష్మీనర్సింహస్వామి ప్రతిమను వారికి అందజేశారు. కేటీఆర్ వెంట మాజీ మంత్రులు జగదీశ్‌రెడ్డి, నిరంజన్‌రెడ్డి, ఎంపీ వద్దిరాజు రవిచంద్ర, మాజీ ఎంపీ వినోద్ కుమార్, ఎమ్మెల్సీ శంభీపూర్ రాజు తదితరులు ఉన్నారు. మరోవైపు జేఏసీ ఫర్ డీలిమిటేషన్ పేరిట శనివారం జరిగిన సదస్సుకు హాజరైన కేటీఆర్ బృందాన్ని తమిళనాడు సీఎం స్టాలిన్ సత్కరించి జ్ఞాపికలను బహూకరించారు. అనంతరం శనివారం సాయంత్రం చెన్నై నుంచి హైదరాబాద్‌కు కేటీఆర్ బృందం తిరుగు పయనమైంది. కాగా, పార్టీ రజతోత్సవాల నిర్వహణ, ఏప్రిల్ 27న వరంగల్‌లో బహిరంగ సభ సన్నాహాలపై పార్టీ యంత్రాంగానికి దిశానిర్దేశం చేసేందుకు కేటీఆర్ ఆదివారం కరీంనగర్ పర్యటనకు వెళ్లనున్నారు.

స్టేట్‌కమిటీ నిర్ణయిస్తే.. రబ్బర్‌స్టాంప్ అధ్యక్షుడే

- ఫ్రీహ్యాండ్ ఇస్తేనే రాష్ట్రంలో బీజేపీ అధికారంలోకి: రాజాసింగ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: సీనియర్ నాయకులు, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలకు 'ఫ్రీ హ్యాండ్'ఇస్తే తెలంగాణలో కచ్చితంగా బీజేపీ అధికారంలోకి వస్తుందని ఎమ్మెల్యే టి.రాజాసింగ్ పేర్కొన్నారు. రాష్ట్ర పార్టీకి త్వరలోనే కొత్త అధ్యక్షుడు రాబోతున్నారని, ఆ వచ్చే కొత్త ప్రెసిడెంట్ బ్యాక్ డోర్ నుంచి ముఖ్యమంత్రితో రహస్య సమావేశాలు నిర్వహించొద్దని శనివారం ఓ ప్రకటనలో కోరారు. 'అధ్యక్షుడిగా ఎవరుండాలనేది ఎవరు ఫైనల్ చేస్తున్నారు. స్టేట్ కమిటీనా లేక సెంట్రల్ కమిటీనా? ఒకవేళ స్టేట్ కమిటీ అధ్యక్షుడిని డిసైడ్ చేస్తే ఆ అధ్యక్షుడు రబ్బర్ స్టాంప్‌గానే ఉంటాడు. అందువల్ల సెంట్రల్ కమిటీ అధ్యక్షుడిని డిసైడ్ చేస్తే మంచిది'అని సూచించారు. గతంలోని పరిస్థితిని మనమంతా చూశామని, ఎవరు అధ్యక్షుడైతే ఆయన తన గ్రూప్ తయారు చేసుకొని పార్టీకి నష్టం చేశారన్నారు. ఒకవేళ కొత్త అధ్యక్షుడు కూడా అదే గ్రూపిజం చేస్తే తెలంగాణలో పార్టీకి చాలా నష్టం జరుగుతుందని చెప్పారు. 'బీజేపీని హిందూత్వ పార్టీ అంటారు. ధర్మం గురించి పనిచేసే కార్యకర్తలను ప్రోత్సహించాలి. కొత్త అధ్యక్షుడికి ఇదే నా నివేదన'అని రాజాసింగ్ పేర్కొన్నారు. సీనియర్ నాయకులు, కార్యకర్తల మనసులోని మాటను తాను బయట పెడుతున్నానని ఆయన చెప్పారు.

తెలంగాణ సంపదపై గుంట నక్కల్లా కన్నేశారు

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

వాళ్లను ఉద్యమ కాలంలో దద్దమ్మలు, సన్నాసులు అని తెలంగాణ సమాజం తరఫున అన్నాను. అంతేతప్ప నాకు వ్యక్తిగతంగా ఎవరి మీద కోపం ఎందుకు ఉంటుంది? రామగుండం ఎమ్మెల్యేకు నీటి గోసపై మాట్లాడే అవకాశమున్నా మౌనంగా ఉంటే ఏమనాలి? బీఆర్‌ఎస్ పదేండ్ల పాలనలో కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుతో అలుగు పారితే ఇప్పుడు చెరువులు, కుంటలు అడుగంటాయి. కొట్లాడి సాధించిన తెలంగాణను ఎంతో జాగ్రత్తగా నిలబెట్టినా ప్రజలు కొత్త ప్రభుత్వాన్ని తెచ్చుకున్నారు. అది వాళ్లిష్టం అయినా ఫలితాన్ని లోకం చూస్తోంది. తెలంగాణలో ఉమ్మడి రాష్ట్ర పాలకులు మొదటి నుంచీ నీటి సమస్యను ఆర్థిక సమస్యగా చూడడం ఒక అవలక్షణంగా మార్చుకున్నారు. గల్ఫ్ దేశాలతో పాటు చెన్నై వంటి నగరాల్లోనూ ఎంతో ఖర్చుతో సముద్రపు నీటిని మంచినీటిగా మార్చుకుంటున్నారు. తెలంగాణలోనూ ఖర్చుకు వెనుకాడకుండా తాగు, సాగునీరు అందించాల్సిందే'అని కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న కేసీఆర్. చిత్రంలో కొప్పుల, వంటేరు తదితరులు

పేదల ఇండ్లను కూల్చుతున్నారు

'పల్లెల నుంచి బతుకుదెరువు కోసం హైదరాబాద్ లాంటి పట్టణాలకు వచ్చిన పేదలకు మనం అండగా నిలిస్తే.. ప్రస్తుత ప్రభుత్వం వారి ఇండ్లను కూల్చివేస్తోంది. హైడ్రా కూల్చివేతలతో ఆవేదన చెందుతున్న ప్రజలు.. 'కేసీఆర్ అన్నా.. ఎక్కడున్నవు.. రావే'అని పిలుస్తున్నారు. కత్తి ఒకరికి ఇచ్చి యుద్ధం మరొకరిని చేయమంటే ఎలా? పదేళ్ల ప్రశాంతంగా ఉన్న తెలంగాణలో మళ్లీ పాదయాత్రలు, ధర్నాలు, ఆందోళనలు మొదలయ్యాయి. తెలంగాణలో సమస్యలకు నాటి ప్రధాని నెహ్రూ మొదలుకొని సోనియా గాంధీ వరకు ప్రధాన శత్రువు కాంగ్రెస్ పార్టీయే. రాష్ట్రంలో మళ్లీ సాగు, తాగునీరు, విద్యుత్ కష్టాలు ఎందుకు వస్తున్నాయో ప్రజలు అర్థం చేసుకోవాలి. భవిష్యత్తు తరాలను బాగుచేసే దిశగా ఆలోచించాలి. తెలంగాణ కోసం ఎప్పటికైనా పోరాడేది బీఆర్‌ఎస్ పార్టీ మాత్రమే. బెల్లం ఉన్న దగ్గరకు ఈగలు వస్తాయి. అధికారం పోగానే కొందరు పార్టీకి దూరమవుతారు. రాబోయే రోజుల్లో అధికారం బీఆర్‌ఎస్ పార్టీదే. సింగిల్‌గా అధికారంలోకి వస్తాం. ఈ నేలపై ఎవరూ శాశ్వతం కాదు. ప్రతీ కార్యకర్త కేసీఆర్‌లా తయారై తెలంగాణ హక్కుల కోసం పోరాడాలి'అని కేసీఆర్ పిలుపునిచ్చారు. ఈ సమావేశంలో మాజీ మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు జీవన్‌రెడ్డి, పుట్ట మధు, పార్టీ నాయకులు వంటేరు ప్రతాప్‌రెడ్డి, నారాయణదాస్, మారుతి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మీరు ఫామ్‌హౌస్‌లోనే ఉండండి: సీతక్క

సాక్షి, హైదరాబాద్: 'మీ కార్యకర్తలను ఊహాలోకంలోనే ఉంచండి. మీరు ఫామ్‌హౌస్‌లోనే ఉండండి'అని పీఆర్ మంత్రి సీతక్క వ్యాఖ్యానించారు. మళ్లీ తమదే అధికారం అంటూ ఫామ్‌హౌస్‌లో కేసీఆర్ చేసిన వ్యాఖ్యలపై శనివారం అసెంబ్లీ లాబీల్లో మీడియా ప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ ఆమె స్పందించారు. 'మా పాలన మేం చేస్తాం. ప్రజలకు మంచి పాలన అందిస్తాం. మీరు ఎప్పటికీ అధికారంలోకి రారు. ఆ విషయం మీకు అర్థం కాదు'అని పేర్కొన్నారు.

ఎమ్మెల్యేల అనర్హత కేసు.. స్పీకర్ ఆఫీసులో నోటీసులు

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీఆర్‌ఎస్ నుంచి గెలిచి కాంగ్రెస్‌లో చేరిన ఎమ్మెల్యేలపై అనర్హత వేటుకు సంబంధించిన కేసు ఈనెల 25న సుప్రీంకోర్టులో విచారణకు రానున్నది. ఈ నెల 25వ తేదీలోగా స్పీకర్ కార్యాలయం అఫిడవిట్ దాఖలు చేయాలని సుప్రీంకోర్టు ఆదేశించిన విషయం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన సంబంధిత నోటీసులను స్పీకర్ కార్యాలయంలో బీఆర్‌ఎస్ ఎమ్మెల్యేల తరఫు న్యాయవాదులు అందజేశారు.

బీసీలకు 42% రిజర్వేషన్లు ఇచ్చేవరకు పోరాటం

రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో బీసీ నేతలు

రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో అభివాదం చేస్తున్న బీసీ సంఘాల నేతలు

పంజగుట్ట (హైదరాబాద్): రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బీసీలను మరోసారి మోసం చేసేందుకు చూస్తోందని బీసీ సంక్షేమ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు, రాజ్యసభ సభ్యుడు ఆర్.కృష్ణయ్య అన్నారు. స్థానిక సంస్థల్లో రిజర్వేషన్లు పెంచుకునే అవకాశం రాష్ట్రాలకే ఉందని రాజ్యాంగంలోనే ఉన్నప్పటికీ ఢిల్లీకి బిల్లు పంపానంటూ బీసీలను మభ్యపెట్టేందుకు చూస్తోందని విమర్శించారు. శనివారం సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో బీసీ బిల్లు స్థానిక సంస్థలు, విద్య, ఉద్యోగాల్లో వెంటనే రిజర్వేషన్ల అమలు కోసం ఉద్యమ కార్యాచరణ అనే అంశంపై రౌండ్‌టేబుల్ సమావేశం నిర్వహించారు. బీసీ జనసభ అధ్యక్షుడు రాజారామ్ యాదవ్ అధ్యక్షతన జరిగిన కార్యక్రమానికి హాజరైన కృష్ణయ్య మాట్లాడుతూ కులగణన ఆధారంగా రిజర్వేషన్లు పెంచుకునే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ రేవంత్ ప్రభుత్వం కుట్రపూరితంగా వ్యవహరిస్తోందన్నారు. స్థానిక సంస్థలతో పాటు విద్య, ఉద్యోగాల్లో బీసీలకు 42 శాతం రిజర్వేషన్లు పెంచకపోతే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పెద్ద పోరాటం చేసి ప్రభుత్వం మెడలు వంచుతామని హెచ్చరించారు. రచయిత జూలూరి గౌరీశంకర్ మాట్లాడుతూ ప్రస్తుతం రాజకీయాలు మొత్తం బీసీల మీదనే తిరుగుతున్నాయని, బీసీలను తమవైపు తిప్పుకునేందుకు అన్ని పార్టీలు కృషి చేస్తున్నాయన్నారు. రాజారామ్ యాదవ్ మాట్లాడుతూ రిజర్వేషన్లు అమలు చేసే బాధ్యత నుంచి తప్పించుకునేందుకే సీఎం రేవంత్ రెడ్డి ఢిల్లీ పాట పాడుతున్నాడని ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు.

ఆయన లోకములో ఉండెను, లోక మాయన మూలముగా
కలిగెను గాని లోకమాయనను తెలిసికొనలేదు.
– క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, శిశిర ఋతువు, ఫాల్గుణ మాసం, **తిథి:** బ.నవమి రా.12.50 వరకు, తదుపరి దశమి, **నక్షత్రం:** పూర్వాషాఢ రా.12.02 వరకు, తదుపరి ఉత్తరాషాఢ, **వర్జ్యం:** ఉ.9.07 నుండి 10.44 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ప.4.31 నుండి 5.18 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** రా.7.01 నుండి 8.40 వరకు.

సూర్యోదయం : 6.06
సూర్యాస్తమయం : 6.07
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

అమిత్ షా (హోం మినిస్టర్)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

"నన్ను దీవించండి మోదీజీ" అన్నాను తలను కాస్త వంచి, చేతులు జోడించి.

మోదీజీ నన్ను వెంటనే దీవించలేదు.

"ముఖంలో ఏమిటా అలసట, నుదుటిపై ఏమిటా చెమట?" అని అడిగారు!

"బస్తర్ నుంచి వస్తున్నాను మోదీజీ. నన్ను దీవించండి" అన్నాను.

"తొందరేమొచ్చింది అమిత్ జీ? చేతులు, ముఖం కడుక్కుని, బట్టలు మార్చుకున్నాకే రావలసింది కదా" అన్నారు.

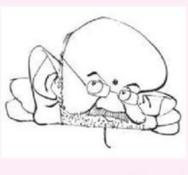
ఇంకా వగరుస్తూనే ఉన్నాన్నేను.

"ఈసారి 30 మోదీజీ. జనవరిలో 48, ఫిబ్రవరిలో 40. మొత్తం కలిపి ఈ 80 రోజుల్లో 120. బస్తర్ నుంచి ఇంటికి వెళ్లకుండా నేరుగా మీ దగ్గరకే వచ్చేశాను. నన్ను దీవించండి మోదీజీ" అన్నాను.

మోదీజీ నన్ను దీవించలేదు!

"30+48+40 = 118 కదా అమిత్ జీ. 120 ఏమిటి? రౌండ్ ఫిగర్ కోసం రెండు కలిపారా?" అన్నారు.

"లేదు మోదీజీ. రౌండ్ ఫిగర్ కోసం కలపలేదు. ఏమంత పెద్ద ఫిగర్ కాదు కదా అని కలపలేదు. 30కి 48కి మధ్యలోనో, 48కి 40కి మధ్యలోనో ఆ 2 ఎక్కడో ఉండి ఉంటుంది. చూసి చెబుతాను" అన్నాను.

"చూసి చెప్పటం కాదు అమిత్ జీ. చూశాకే చెప్పాలి. లేకుంటే 'గ్రోక్'కి, మనకు తేడా ఉండదు. గ్రోక్ బుర్ర పెట్టి చెప్పదు. బుర్రలో పెట్టిన దాన్ని బట్టీ చెబుతుంది" అన్నారు మోదీజీ.

ఆయన 'గ్రోక్'ని అంటున్నారా, నన్ను అంటున్నారా అర్థం కాలేదు. బహుశా ఇద్దర్నీ కలిపి కావచ్చు.

"నిజమే మోదీజీ. గ్రోక్ బుర్ర పెట్టి చెప్పదు. బుర్రలో ఏది పెడితే అది చెబుతుంది" అన్నాను.

అందుకు ఆయనేమీ సంతోషించలేదు. "బుర్రలో ఏం పెట్టారన్నది కాదు అమిత్‌జీ, బుర్రలో ఎవరు పెట్టారన్నది పాయింట్" అన్నారు.

ఆయన ఆవేదనలో అర్థం ఉంది. మోదీజీ గురించి గ్రోక్ ఒక్క మంచి విషయం కూడా చెప్పటం లేదు. ఆయన్ని మతవాది అంటోంది. ఆయనవన్నీ మత వ్యూహాలు అంటోంది.

"గ్రోక్‌లో ఒకటి గమనించారా అమిత్‌జీ?" అని అడిగారు మోదీజీ.

"గమనించాను మోదీజీ! మీ గురించి ఏం చెబితే విమ్మల్ని ద్వేషించేవారు సంతోష పడతారో అది మాత్రమే చెప్పి గ్రోక్ వారిని సంతోష పెడుతోంది. అలాగే, మీ గురించి ఏం అడిగితే తమను సంతోషపెట్టే సమాధానాలను గ్రోక్ చెబుతుందో ఆ ప్రశ్నల్నే గ్రోక్‌ను వాళ్లు అడుగుతున్నారు" అన్నాను.

"మీరు కొట్టి చూశారా గ్రోక్‌లో నా గురించి?" అని హఠాత్తుగా అడిగారు మోదీజీ.

"చూశాను మోదీజీ. మీ గురించి గొప్పగా చెప్పింది. 'స్ట్రాంగ్ లీడర్‌షిప్, విజన్ ఫర్ డెవలప్‌మెంట్, కమిట్‌మెంట్ టు నేషనలిజం" అని చాలా చాలా చెప్పింది" అన్నాను.

"అదెలా అమిత్ జీ! గ్రోక్‌కి ఇచ్చిన ఫీడ్ ఒకటే అయినప్పుడు వాళ్లకు ఒకలా, మీకు మరొకలా గ్రోక్ నా గురించి చెప్పటం ఏమిటి?" అని అడిగారు మోదీజీ.

"నమ్మించటం కోసం ఫీడ్‌లో రెండూ ఉంచుతారు మోదీజీ. 'గ్రోక్' ఎలాన్ మస్క్‌ది కదా! అయినా సరే, అమెరికాలో అత్యంత దుష్టుడైన మానవుడు ఎవరో గ్రోక్‌ని అడిగి చూడండి. ఎలాన్ మస్క్ అని చెబుతుంది. అదెలా ఉంటుందంటే... బస్తర్‌లో రెండో వైపు కూడా ఒకటో రెండో ఉంటాయి కదా, అలాగ" అన్నాను.

బస్తర్ అనగానే మోదీజీ మళ్లీ మూడ్ ఆఫ్ లోకి వెళ్లిపోయారు. "బుర్రల్ని పాడుచేసేవారు బస్తర్ లోపల మాత్రమే ఉంటారని నేను అనుకోను అమిత్ భాయ్" అన్నారు.

ఎంతో లోన్లీగా ఫీల్ అయితే తప్ప మోదీజీ అలా నన్ను అమిత్ 'భాయ్' అనరు.

"చేస్తాను మోదీజీ. అదంతా సెట్ చేస్తాను. నన్ను దీవించండి" అన్నాను తలను కాస్త వంచి, చేతులు జోడిస్తూ.

రంగంలోకి అంగడి చదువు!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

పేదరికం కారణంగా కొంతమంది ఏపీ విద్యార్థులు పదో తరగతి పరీక్షలు రాయలేకపోయారన్న వార్తలు వస్తున్నాయి. మన పాలక వ్యవస్థ సిగ్గుతో తలదించుకోవలసిన పరిణామం ఇది. ఉన్న ఊళ్లో ఉపాధి లేక పొట్టకూటికోసం వెనుకబడిన ప్రాంతాల ప్రజలు వలసబాట పడుతున్నారు. చదువుకుంటున్న వారి పిల్లలు కూడా గత్యంతరం లేక తల్లిదండ్రులను అనుసరించవలసి వస్తున్నది. వారిలో పదో తరగతి చదివిన పిల్లలు కూడా ఉన్నారు. వలస కారణంగా వారు కీలకమైన పదో క్లాసు పరీక్షలకు దూరమయ్యారు. వారి భవిష్యత్తు గురించి వ్యవస్థ పట్టించుకోనట్టయితే డ్రాపవుట్లుగా మిగిలే అవకాశం ఉన్నది. వారి భావి జీవితం వలసకూలి టైటిల్‌తో ముడిపడే ప్రమాదం ఉన్నది.

''ఒక్క మలినాశ్రు బిందువొరిగినంత వరకు... ఈ సిగ్గులేని ముఖాన్ని చూపించలేను'' అంటాడు కవి బాలగంగాధర తిలక్. నిజంగా ప్రజల ఆలనాపాలనా చూడవలసిన ఏపీ సర్కార్‌కు మాత్రం అటువంటి సెంటిమెంట్లేవీ లేవు. ఇప్పుడు ఒక్క కన్నీటి బొట్టు రాలడం కాదు. మూర్తీభవించిన కన్నీరు దారిపొడుగునా ప్రవహిస్తున్నది. ''జగన్ సర్కార్ అమలు చేసిన 'అమ్మ ఒడి' పథకాన్ని కొనసాగించి ఉన్నట్లయితే మా పిల్లలు తప్పకుండా పదో తరగతి పరీక్ష రాసేవార''ని పిల్లల తల్లిదండ్రులు చెబుతున్నారు. నాణ్యమైన సార్వత్రిక విద్యను అమలు చేయడం కోసం జగన్ మోహన్ రెడ్డి ఎంతగా మేధామథనం జరిపి పథకాన్ని రూపొందించి ఉంటారో ఈ విషాద పరిణామాన్ని చూస్తే అర్థమవుతున్నది.

మన దేశంలో విద్యాహక్కు చట్టం అమలులో ఉన్నది. అటువంటి చట్టాన్ని అమలు చేయాలని భారత రాజ్యాంగం కూడా ఆదేశించింది. దురదృష్టవశాత్తు ఇది మొక్కుబడి తతంగంగా మారిందన్న సంగతి అందరికీ తెలిసిందే. బడికి వచ్చే పిల్లలకు అరకొర చదువు చెప్పడం ప్రభుత్వ స్కూళ్ల కర్తవ్యంగా మారిపోయింది. ఉద్దేశపూర్వకంగా తలెత్తిన ఈ ధోరణి ఫలితంగా తామరతంపరగా ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలు పట్టుకొచ్చాయి. స్థోమత ఉన్నవాళ్లంతా ప్రైవేట్ స్కూళ్లలో మెరుగైన విద్యను కొనుగోలు చేయడం, పేద పిల్లలు సర్కారు బడి చదువులతో పోటీలో నిలవలేకపోవడం... గత మూడు దశాబ్దాలుగా బాగా ఎక్కువైంది. ఈ ధోరణి పట్ల పలువురు ప్రగతిశీల సామాజిక వేత్తలు, మేధావులు అసహనాన్నీ, ఆందోళననూ వ్యక్తం చేస్తూనే ఉన్నారు.

ఐక్యరాజ్య సమితి సైతం తన సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాల్లో (ఎస్డీజీలు) పిల్లలందరికీ నాణ్యమైన విద్య ఉచితంగా సమానంగా అందుబాటులో ఉండాలని నాలుగో లక్ష్యంగా నిర్దేశించింది. మన్నికైన జీవన ప్రమాణాలతో మానవజాతి దీర్ఘకాలం పాటు ఈ భూగోళంపై మనుగడ సాగించాలంటే ఈ సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలను సాధించడం అవసరమేనని మేధాప్రపంచం అభిప్రాయపడుతున్న సంగతి తెలిసిందే. కానీ పాలకుల్లో చిత్తశుద్ధి లేకపోవడం ఈ లక్ష్యాలకు ఆటంకంగా మారింది. ఉదార ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలు క్రమంగా 'ప్లుటానమీ' (సంపన్నులు శాసించే వ్యవస్థలు)లుగా పరివర్తనం చెందుతున్నాయని పలువురు పొలిటికల్ ఎకనామిస్టులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా భారతదేశంలో ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రారంభమైన దశాబ్ద కాలానికి ఈ పదప్రయోగం వ్యాప్తిలోకి వచ్చింది.

సంస్కరణలు ప్రారంభమైన తొలి దశాబ్దిలో క్రియాశీలకంగా ఉన్న రాజకీయ నాయకుల్లో చంద్రబాబు కూడా ఒకరు. ప్రజలకు ఏదీ ఉచితంగా ఇవ్వరాదనే వాదాన్ని ఆయన బలంగా వినిపించేవారు. వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ డిమాండ్‌ను ఆయన ఎంత తీవ్రంగా వ్యతిరేకించేవారో చాలామందికి గుర్తుండే ఉంటుంది. రాజశేఖర్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రి హోదాలో అమలుచేసిన తర్వాత ఈ అంశానికి సర్వత్రా ఆమోదం లభించింది. అలాగే ప్రభుత్వ సేవలన్నింటికీ ప్రజలు యూజర్ ఛార్జీలు చెల్లించాలనే నియమం పెట్టింది కూడా చంద్రబాబే! మితిమీరిన ప్రైవేటీకరణ సూపర్ రిచ్ వర్గాన్ని సృష్టించడం, తిరిగి ఆ వర్గం మొత్తం ఆర్థిక – రాజకీయ వ్యవస్థలను ప్రభావితం చేయడం ప్లుటానమీకి దారి తీస్తున్నది.

ఇటువంటి వ్యవస్థల్లో సహజ వనరుల దగ్గర్నుంచి సర్వే సర్వత్రా ప్రైవేటీకరణే తారకమంత్రంగా పనిచేస్తుంది. విద్యారంగం ఇందుకు మినహాయింపేమీ కాదు. విభజిత రాష్ట్రానికి మొదటిసారి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా 'విద్య ప్రభుత్వ బాధ్యత కాద'ని చంద్రబాబు వ్యాఖ్యానించిన సంగతిని గుర్తు చేసుకోవడం అవసరం. ఈ నేపథ్యాన్ని అర్థం చేసుకుంటేనే జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వ రంగంలో నిర్మించిన 17 మెడికల్ కాలేజీలను చంద్రబాబు ప్రైవేట్ వ్యక్తుల చేతుల్లో పెట్టాలని ఎందుకనుకుంటున్నారో అర్థమవుతుంది. అమరావతి కోసం అరవై వేల కోట్ల రూపాయల అప్పును ఆగమేఘాల మీద పుట్టించగలిగిన వ్యక్తి, తాను పెద్ద ఎత్తున ప్రచారం చేసుకున్న 'తల్లికి వందనం' ఎందుకు అమలుచేయలేకపోయాడో అర్థమవుతుంది. ఈ పూర్వరంగం అర్థం కానట్లయితే ఆర్థిక వెసులుబాటు లేకనే అమలు చేయలేకపోయారనే మోసపు ప్రచారానికి తలూపవలసి వస్తుంది.

విద్యారంగంలో జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వం విప్లవాత్మక మార్పులకు శ్రీకారం చుట్టింది. పూర్తి ప్రజాస్వామికీకరణ చర్యలను చేపట్టింది. ప్రజల ఆకాంక్షల మేరకు ఇంగ్లిష్ మీడియం బోధనను ప్రారంభించింది. భాషా – సంస్కృతుల ముసుగులో పెత్తందారులు ఎన్ని ఒత్తిళ్లు తెచ్చినా చలించలేదు. సీబీఎస్ఈ సిలబస్‌ను విద్యార్థులకు అందుబాటులోకి తెచ్చింది. నగరాల్లో సూపర్ రిచ్ పిల్లలకు మాత్రమే పరిమితమైన అంతర్జాతీయ స్థాయి ఐబీ సిలబస్‌ను పిల్లలందరికీ ఉచితంగా ఈ సంవత్సరం నుంచి అమలుచేయడానికి అన్ని ఏర్పాట్లూ చేసింది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మన పిల్లలు పోటీపడాలన్న తపనతో చేపట్టిన కార్యక్రమాలివి. డిజిటల్ యుగంలో తన రాష్ట్ర విద్యార్థులు ప్రపంచ స్థాయిలో వెలుగొందాలని పాఠశాలల్లో డిజిటల్ బోర్డులను ఏర్పాటు చేయించారు. ఎనిమిదో క్లాసు నుంచి విద్యార్థుల చేతికి ట్యాబ్‌లను ఉచితంగా అందజేశారు.

పాఠశాల విద్యార్థులకు పౌష్టికాహార లోపం లేకుండా చూడాలని ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా పూనుకొని తయారు చేయించిన మెనూతో మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించారు. విద్యార్థులపై పైసా భారం పడకుండా పుస్తకాలు, బ్యాగ్, బెల్ట్, యూనిఫామ్‌లను పాఠశాలల ప్రారంభానికి ముందే సిద్ధం చేసి ఉంచేవారు. మూడు నుంచి ఐదో తరగతి వరకు చదివే విద్యార్థులకు అన్ని సబ్జెక్టులూ ఏకోపాధ్యాయుడే బోధించే పద్ధతికి స్వస్తిచెప్పి వారికి సబ్జెక్టు వారీగా బోధించే టీచర్లను ఏర్పాటు చేశారు. ఇందుకోసం ఆ మూడు తరగతులను కిలోమీటర్ పరిధి లోపల ఉండే అప్పర్ ప్రైమరీ, హైస్కూళ్లలో విలీనం చేశారు. ఫలితంగా ఆ విద్యార్థులకు సబ్జెక్టు టీచర్ల సదుపాయం ఏర్పడింది. ఆ వయసు పిల్లల్లో గ్రాహ్యశక్తి బలంగా ఉంటుందన్న అధ్యయనాలను అనుసరించి ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఐదేళ్ల తన పదవీ కాలంలో రెండేళ్లు కోవిడ్ కోతకు గురైనప్పటికీ పాఠశాల విద్యారంగంలో పెను మార్పులకు జగన్ తెరతీశారు.

పేద – ధనిక తేడాల్లేని, లింగవివక్ష అసలే లేని ఒక నవయుగ విద్యాసౌధ నిర్మాణం కోసం ఇన్ని ఇటుకల్ని పేర్చిన వ్యక్తి జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి తప్ప ఈ దేశంలో మరొకరు లేరు. సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా విద్యావ్యవస్థ పునర్నిర్మాణానికి ఇంత వేగంగా అడుగులు వేసిన వ్యక్తి కూడా మరొకరు కానరారు. కేరళ రాష్ట్ర విద్యారంగం మొదటి నుంచీ కూడా మిగతా దేశంతో పోల్చితే ఆరోగ్యంగానే ఉన్నది. ఆర్థిక సంస్కరణల తర్వాత కూడా అది తన ప్రతిష్ఠను కాపాడుకోగలిగింది.

చదువుల తల్లి సరస్వతిని అమ్ముకోవడం తరతరాలుగా మన సంస్కృతిలో తప్పుగానే భావిస్తున్నారు. ఇందుకు ఆంధ్ర మహాభారత కర్త బమ్మెర పోతనామాత్యులే ఉదాహరణ. ''బాల రసాలసాల నవపల్లవ కోమల కావ్యకన్యకన్ / కూళలకిచ్చి యప్పడుపు కూడు భుజించుట కంటె సత్కవుల్ / హాలికులైననేమి? గహనాంతర సీమల కందమూల / కౌద్దాలికులైననేమి నిజ దార సుతోదర పోషణార్థమై'' అన్నారు. తాను రాసిన కావ్యాన్ని సరస్వతిగా భావించి, దాన్ని రాజులకు అంకితమివ్వడానికి ఆయన నిరాకరించారు. అలా వచ్చిన సొమ్ము పడుపువృత్తితో వచ్చిన సొమ్ముగా ఆయన అసహ్యించుకున్నారు. ఆ సంప్రదాయానికి విరుద్ధంగా ఇప్పుడు చదువుల తల్లిని అంగట్లో నిలబెట్టి అమ్ముకుంటున్నారు. దానికి మనం ఎన్నుకున్న ఏలికలు వత్తాసుగా నిలబడుతున్నారు.

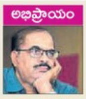
సంస్కరణలు ప్రారంభమైన తొలి దశాబ్దిలో క్రియాశీలకంగా ఉన్న రాజకీయ నాయకుల్లో చంద్రబాబు కూడా ఒకరు. ప్రజలకు ఏదీ ఉచితంగా ఇవ్వరాదనే వాదాన్ని ఆయన బలంగా వినిపించేవారు. వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ డిమాండ్‌ను ఆయన ఎంత తీవ్రంగా వ్యతిరేకించేవారో చాలామందికి గుర్తుండే ఉంటుంది. రాజశేఖర్‌రెడ్డి ముఖ్యమంత్రి హోదాలో అమలుచేసిన తర్వాత ఈ అంశానికి సర్వత్రా ఆమోదం లభించింది. అలాగే ప్రభుత్వ సేవలన్నింటికీ ప్రజలు యూజర్ ఛార్జీలు చెల్లించాలనే నియమం పెట్టింది కూడా చంద్రబాబే! మితిమీరిన ప్రైవేటీకరణ సూపర్ రిచ్ వర్గాన్ని సృష్టించడం, తిరిగి ఆ వర్గం మొత్తం ఆర్థిక – రాజకీయ వ్యవస్థలను ప్రభావితం చేయడం ప్లుటానమీకి దారి తీస్తున్నది.
ఇటువంటి వ్యవస్థల్లో సహజ వనరుల దగ్గర్నుంచి సర్వే సర్వత్రా ప్రైవేటీకరణే తారకమంత్రంగా పనిచేస్తుంది. విద్యారంగం ఇందుకు మినహాయింపేమీ కాదు. విభజిత రాష్ట్రానికి మొదటిసారి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా 'విద్య ప్రభుత్వ బాధ్యత కాద'ని చంద్రబాబు వ్యాఖ్యానించిన సంగతిని గుర్తు చేసుకోవడం అవసరం. ఈ నేపథ్యాన్ని అర్థం చేసుకుంటేనే జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ప్రభుత్వ రంగంలో నిర్మించిన 17 మెడికల్ కాలేజీలను చంద్రబాబు ప్రైవేట్ వ్యక్తుల చేతుల్లో పెట్టాలని ఎందుకనుకుంటున్నారో అర్థమవుతుంది.

చంద్రబాబు అధికారంలోకి వచ్చిన తొలి సంవత్సరమే ఆరు లక్షల మంది విద్యార్థులు ప్రభుత్వ స్కూళ్లను విడిచిపెట్టి ప్రైవేట్ స్కూళ్లలో చేరారు. ఆయన అధికారంలోకి వస్తే ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో ఇంగ్లీషు మీడియం రద్దవుతుందన్న భయం ఒక కారణం. ఎంతమంది పిల్లలున్నా అందరికీ 'తల్లికి వందనం' కింద డబ్బులొస్తాయనే నమ్మకం కూడా ఇంకో కారణం కావచ్చు. అట్లా మారిన విద్యార్థులు ఇప్పుడు ఫీజులు కట్టలేక అల్లాడుతున్నారు. ఇంగ్లీషు మీడియాన్ని రద్దు చేస్తారనే ప్రచారం, సీబీఎస్ఈ సిలబస్‌ను ఎత్తేయడం దేన్ని సూచిస్తున్నాయి? ఎనిమిదో తరగతి నుంచి విద్యార్థులకు ఇచ్చే ట్యాబ్‌లను నిలిపివేశారు. గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ట్యాబ్‌లలో కొత్త కంటెంట్ లోడ్ చేయలేదు. 'నాడు–నేడు' కార్యక్రమం కింద దాదాపు ఇరవై వేల స్కూళ్లలో సౌకర్యాలను ప్రైవేట్ స్కూళ్ల కంటే మిన్నగా జగన్ ప్రభుత్వం మెరుగుపరిచింది. మిగిలిన స్కూళ్లలో ఆ కార్యక్రమాన్ని నిలిపివేశారు. మధ్యాహ్న భోజనం నాణ్యత చాలాచోట్ల నాసిరకంగా మారింది. మూడు నుంచి ఐదో తరగతి చదివే విద్యార్థులకు గత ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన సబ్జెక్ట్ టీచర్ కాన్సెప్ట్‌ను ఎత్తేస్తారట! ఇవన్నీ చూస్తుంటే ప్రభుత్వ స్కూళ్లపై ప్రజలకు ఏర్పడ్డ నమ్మకాన్ని చంపేయడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నట్టు కనిపిస్తున్నది. మరోపక్క పెద్ద ఎత్తున ప్రైవేట్ స్కూళ్లకు, జూనియర్ కాలేజీలకు అనుమతులిస్తున్నారన్న ప్రచారం సాగుతున్నది. ప్రభుత్వ స్కూళ్ల సంఖ్యను పెద్ద ఎత్తున తగ్గించబోతున్నారనే ప్రచారం జోరుగా సాగుతున్నది. మెడికల్ కాలేజీల సంగతి తెలిసిందే! మరోసారి ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యారంగంలో ప్రైవేట్ జేగంట మోగుతున్నది. అంగడి చదువులు మళ్లీ రంగప్రవేశం చేస్తున్నాయి. విద్యా విప్లవానికి గ్రహణం పట్టింది. ఈ ప్రభుత్వం మారితేనే గ్రహణం విడిచేది!

vardhelli1959@gmail.com

న్యాయవ్యవస్థలో అవినీతికి అడ్డుకట్ట ఎలా?

అభిప్రాయం

డా॥ మంగారి రాజేందర్

హోళీ ముందురోజు హోళీ కా దహన్ ఉంటుంది. హోళికా అన్న రాక్షసిని చంపడాన్ని భారత ప్రజలు పండు గగా జరుపు కొంటారు. విష్ణు భక్తుడైన ప్రహ్లాదుని చంపే ప్రయత్నం చేసిన రాక్షసి హోళికా. చెడు మీద మంచి గెలుపునకు ప్రతీకాత్మకంగా హోళీ దహనాన్ని చూస్తారు.

చెడు పెరిగి పోతున్నప్పుడు ప్రకృతి తన చర్యలని చేపడుతుందని అంటూ ఉంటారు. కొన్నిసార్లు ఇది నిజమేనని అనిపిస్తుంది. నిప్పు కూడా ప్రకృతిలో భాగమే. అది ఢిల్లీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ యశ్వంత్ వర్మ ఇంటి మీద తన ప్రతాపాన్ని ఈ నెల 14వ తేదీన చూపించింది. జస్టిస్ యశ్వంత్ వర్మ ఇంటిలో చెలరేగిన మంటల వల్ల ఆయన ఇంట్లో భారీ నగదు ఉన్నట్టుగా పోలీసు, అగ్నిమాపక అధికారులు కనుగొన్నారు. ఆ మంటలు దేశంలోని న్యాయ వ్యవస్థని మండించాయి.

మంటలు చెలరేగినప్పుడు జస్టిస్ వర్మ ఇంట్లో లేరు. ఆయన కుటుంబ సభ్యులు అగ్నిమాపక దళానికి సమాచారం అందించారు. మంటలు ఆర్పుతున్నప్పుడు ఒక గదిలో లెక్కల్లో చూపని భారీ మొత్తంలో నగదుని అధికారులు కనుగొన్నారు. స్థానిక పోలీసులు ఈ విషయాన్ని సీనియర్ అధికారులకి తెలియజేశారు. ఫలితంగా విషయం సుప్రీంకోర్టు దాకా చేరింది. ఈ అంశాన్ని చర్చించడానికి భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి సంజీవ్ ఖన్నా అత్యవసరంగా కొలీజియం సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. జస్టిస్ వర్మను తిరిగి అలహాబాద్‌కు బదిలీ చేయాలని ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల కొలీజియంలోని సభ్యులు ఈ నేరానికి అంతర్గత విచారణ అవసరమని అభిప్రాయపడినారని వార్తలు. కేవలం బదిలీతో ఆయనను వదిలేస్తే న్యాయ వ్యవస్థపై ఉన్న నమ్మకం పూర్తిగా పోతుందని కొంతమంది న్యాయమూర్తులు భావించినారు.

న్యాయమూర్తి యశ్వంత్ వర్మ నివాసం నుంచి భారీగా నగదు స్వాధీనం చేసుకున్న తరువాత సుప్రీంకోర్టు శుక్రవారం అంతర్గత విచారణను ప్రారంభించింది. ఢిల్లీ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి దేవేంద్ర కుమార్ ఉపాధ్యాయ నుంచి కూడా సుప్రీంకోర్టు నివేదికను కోరింది. శుక్రవారం ఉదయం జరిగిన న్యాయమూర్తుల ఫుల్ కోర్టు సమావేశంలో శిక్షాత్మక బదిలీ సరిపోదని, న్యాయమూర్తిపై కొంత నిర్దిష్ట చర్య తీసుకోవాలని అభిప్రాయపడినట్టుగా చెబుతున్నారు. అంతర్గత విచారణకి సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు అంగీకరిస్తూ బదిలీని మొదటి అడుగుగా భావించినారు. బదిలీ ప్రక్రియ తక్షణమే అమల్లోకి రాదు. దీనికి ప్రభుత్వం నుంచి అనుమతి రావాల్సి ఉంటుంది.

జస్టిస్ వర్మపై వచ్చిన ఆరోపణలపై విచారణ కోసం తాజాగా ముగ్గురు న్యాయమూర్తులతో కూడిన త్రిసభ్య కమిటీని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఏర్పాటు చేశారు.

జస్టిస్ వర్మ 1969 జనవరి 6న అలహాబాద్‌లో జన్మించినారు. 2014 అక్టోబర్ 13న అలహాబాద్ హైకోర్టులో అదనపు న్యాయమూర్తిగా నియమితులైనారు. 2016 ఫిబ్రవరి 1న శాశ్వత న్యాయమూర్తిగా పదోన్నతి పొందారు. ఆ తరువాత 2021 అక్టోబర్ 11న ఢిల్లీ హైకోర్టుకి బదిలీ అయ్యారు. న్యాయవాద వృత్తిలో ఉన్నప్పుడు జస్టిస్ వర్మ రాజ్యాంగ, కార్మిక పారిశ్రామిక చట్టాలలో ప్రత్యేకంగా ప్రాక్టీస్ చేశారు. అలహాబాద్ హైకోర్టుకి న్యాయవాదిగా 2006 నుంచి న్యాయమూర్తి అయ్యే వరకు పని చేశారు.

హైకోర్టు న్యాయమూర్తిని ఎలా తొలగిస్తారు?

న్యాయమూర్తులపై అవినీతి, అక్రమాలకు సంబంధించిన ఆరోపణలను పరిష్కరించడానికి సుప్రీంకోర్టు మార్గదర్శకాలను నిర్దేశించింది. ఈ మార్గదర్శకాల ప్రకారం, న్యాయమూర్తులపై ఫిర్యాదు అందిన తరువాత ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఆ సంబంధిత న్యాయమూర్తి నుంచి వివరణ అడుగుతారు. ఆ వివరణకు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సంతృప్తి చెందనప్పుడు, లేదా ఆ విషయంపట్ల మరింత దర్యాప్తు అవసరమని భావించినప్పుడు అంతర్గత కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారు.

ఆ కమిటీ తన నివేదికను సమర్పించిన తరువాత సంబంధిత న్యాయమూర్తి చేసిన దుష్ప్రవర్తన తీవ్రమైనదని, అతన్ని తొలగించాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రధాన న్యాయమూర్తి భావిస్తే రాజీనామా చేయమని ఆ న్యాయమూర్తిని అడుగుతారు. ఆ న్యాయమూర్తి అందుకు నిరాకరిస్తే రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 124(4) ప్రకారం పార్లమెంట్ ద్వారా ఆయన తొలగింపునకు చర్యలు ప్రారంభించాలని ప్రధాన న్యాయమూర్తి ప్రభుత్వానికి లేఖ రాస్తారు.

జస్టిస్ యశ్వంత్ వర్మ అధికారిక నివాసం నుండి లెక్కల్లో చూపని నగదును స్వాధీనం చేసుకున్న తరువాత సుప్రీంకోర్టు కొలీజియమ్ ఆయన్ని అలహాబాద్‌కి బదిలీ చేయాలని సిఫారస్ చేయాలని వార్తలు వచ్చాయి. ఈ సిఫారస్‌పై అలహాబాద్ హైకోర్టు బార్ అసోసియేషన్ తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. 'అలహాబాద్ హైకోర్టు చెత్తబుట్ట కాదు. అతణ్ణి ఇక్కడికి పంపించడానికి వీల్లేదు. అవినీతిపరులను మేం అంగీకరించం. అవసరమైతే కోర్టు పనిని మానివేస్తాం' అని అలహాబాద్ బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు అనిల్ తివారీ అన్నారు. జస్టిస్ వర్మ ఇంటి నుండి 15 కోట్ల నగదు స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు బార్ అసోసియేషన్ తన ప్రెస్ నోట్‌లో పేర్కొంది.

కర్ణాటక కాంగ్రెస్ ఎంపీ జైరామ్ రమేష్ శుక్రవారం ఉదయం రాజ్యసభలో జస్టిస్ వర్మ అంశాన్ని లేవనెత్తారు. ఈ షాకింగ్ కేసుతో దేశం మేల్కొందని ఆయన అన్నారు. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని జైరాం రమేష్... ప్రయాగరాజ్‌లో విశ్వహిందూ పరిషత్ కార్యక్రమంలో అలహాబాద్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి శేఖర్ యాదవ్ చేసిన వ్యాఖ్యలకి వ్యతిరేకంగా గత డిసెంబర్‌లో 50 మంది పార్లమెంట్ సభ్యులు ఛైర్మన్‌కి పంపిన అభిశంసన నోటీసుని గుర్తు చేశారు. న్యాయమూర్తుల నియామకంలో న్యాయపరమైన జవాబుదారీతనం ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని, ప్రభుత్వంతో చర్చించాలని ఛైర్మన్‌ని కోరారు.

సుప్రీంకోర్టు ఏం చేయాలి?

సుప్రీంకోర్టు కోరిన తరువాత కూడా ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న న్యాయమూర్తి రాజీనామా చేయనపుడు, ఇతర హైకోర్టులు బార్ అసోసియేషన్లు అతని బదిలీని అంగీకరించనప్పుడు సుప్రీంకోర్టు ఏం చేయాలి? ఇదీ ప్రశ్న.

జస్టిస్ యశ్వంత్ వర్మ

అభిశంసన అనేది కార్యరూపం దాల్చడానికి చాలా సమయం పడుతుంది. అందుకని ఆ న్యాయమూర్తికి ఎలాంటి పని అప్పగించకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ అవమాన భారంతో ఆ న్యాయమూర్తి రాజీనామా చేసే అవకాశం ఉంది.

ఇది ఇలా ఉంటే సిట్టింగ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తులపై వచ్చిన ఫిర్యాదులను పరిశీలించే అధికారం తమకు ఉందని లోక్‌పాల్ అభిప్రా యపడింది. ఇది చాలా కలవరపెట్టే విషయమని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడి ఆ ఉత్తర్వులని స్టే చేసింది. అది సుప్రీంకోర్టు ముందుకు త్వరలో రానున్నది. సుప్రీంకోర్టు ఏం చేస్తుందో చూడాలి.

న్యాయ వ్యవస్థలో అవినీతిని ఎవరూ సహించరు. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. న్యాయ వ్యవస్థలోనే కాకుండా సమాజంలో అవినీతి అనేది ఒక పెద్ద సమస్యగా మిగిలిపోయింది. ఈ విషయంపై సుప్రీంకోర్టు తన దృష్టిని సారించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది.

వ్యాసకర్త తెలంగాణ స్టేట్ జ్యుడీషియల్ అకాడమీ మాజీ డైరెక్టర్, తెలంగాణ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ మాజీ సభ్యుడు

ఉరికొయ్యను ముద్దాడిన ఉత్తేజం

భగత్‌సింగ్

''ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్'' అని నినదిస్తూ భగత్‌సింగ్, రాజ్‌గురు, సుఖ్‌దేవ్ చేసిన తిరుగుబాటు ఆనాడు యావద్దేశాన్ని వారి వైపు తలతిప్పి చూసేలా చేసింది. భారతమాత విముక్తి కోసం ఆ యువకులు ముగ్గురూ ఉరికొయ్యల్ని ముద్దాడారు. జలియన్ వాలాబాగ్ ఉదంతం జరిగినప్పుడు భగత్‌సింగ్ వయస్సు సరిగ్గా పన్నెండేళ్లు. భారతీయుల నెత్తురుతో తడిసిన ఆ నేలను చూసి చలించిపోయాడు. చిన్న వయసులోనే దేశం పట్ల, ప్రజల పట్ల మక్కువ పెంచుకున్నాడు. గాంధీ ఇచ్చిన సహాయ నిరాకరణ పిలుపును అందుకుని ప్రత్యక్ష పోరాటంలో పాల్గొన్నాడు. ఒక బ్రిటిష్ పోలీస్ అధికారిని కాల్చి చంపిన కేసులో భగత్, రాజ్‌గురు, సుఖ్‌దేవ్‌లకు ఉరి శిక్ష పడింది.

విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వం కోసం, మనుషులంతా ఒక్కటే అనే భావన కోసం నిలబడినవాడు భగత్‌సింగ్. వాస్తవానికి భగత్ సింగ్, రాజ్‌గురు, సుఖ్‌దేవ్‌లను ఉరి తీయాల్సింది మార్చి 24న (1931). కానీ ఒక రోజు ముందే, అది కూడా సంప్రదాయానికి భిన్నంగా సూర్యాస్తమయం తర్వాత లాహోర్ సెంట్రల్ జైలులో ఉరి తీశారు. వారి మృతదేహాలు ప్రజల కంటపడకుండా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం జాగ్రత్త పడింది. బతికున్న భగత్‌సింగ్ కంటే చనిపోయిన భగత్‌సింగ్ మరింత ప్రమాదకారి అని వారు భావించటమే అందుకు కారణం. ''నా విప్లవ భావాలు ఈ సుందరమైన మాతృభూమి అంతటా వ్యాపించి యువతకు మత్తెక్కిచ్చి స్వాతంత్ర్యం కోసం, సమానత్వం కోసం, స్వేచ్ఛ కోసం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులను తరిమికొడతాయి'' అంటూ బ్రిటిష్ పాలకులను హెచ్చరించినవాడు భగత్‌సింగ్.

అంతరాలు లేని సమాజం సోషలిజమే అని నమ్మి, దాని ఆచరణకు శ్రీకారం చుట్టిన మేధావి, మొదటితరం మార్క్సిస్టు భగత్ సింగ్. తండ్రి కిషన్ సింగ్ తనను ఉరిశిక్ష నుంచి తప్పించటం కోసం స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్‌లో పిటిషన్ పెట్టుకున్నట్లు తెలుసుకున్న భగత్ సింగ్ తన తండ్రికి లేఖ రాస్తూ... ''నా జీవితం కన్నా దేశమే గొప్పది. ప్రతి యువకుడూ తన జన్మభూమి రుణం తీర్చుకోవటానికి... అవసరమైతే తన ప్రాణాలను సైతం అర్పించుకోవాలని నేను నమ్ముతాను'' అని తండ్రినే ఊరడించాడు. ''విప్లవ పోరాటంతో కూడిన ఈ కొద్దిపాటి జీవితం ఒక్కటే నాకు గొప్ప బహుమానం'' అని చాటిన భగత్ సింగ్‌ను ఈ తరం స్ఫూర్తిగా తీసుకోవాలి.

– జి. రామన్న, డీవైఎఫ్ఐ ఏపీ కార్యదర్శి
(నేడు భగత్‌సింగ్, సుఖ్‌దేవ్, రాజ్‌గురు వర్ధంతి)

1971 జనాభా లెక్కలే.. ప్రాతిపదిక కావాలి

పునర్విభజనపై ప్రధాని మోదీకి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ లేఖ

అలాగైతేనే అన్ని రాష్ట్రాలకు లోక్‌సభలో సమాన ప్రాతినిధ్యం

- ప్రస్తుత జనాభా లెక్కల ప్రకారం డీలిమిటేషన్ చేపడితే దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు తీవ్ర అన్యాయం
- జనాభా నియంత్రణను నిజాయితీగా అమలు చేసిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు ఈ ప్రక్రియ శిక్ష కాకూడదు
- ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ స్పష్టీకరణ
- దామాషా ప్రకారం అన్ని రాష్ట్రాల్లో సీట్ల పెరుగుదల అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని డీలిమిటేషన్
- ఈ మేరకు కసరత్తు చేస్తామని హోంమంత్రి అమిత్‌షా హామీ ఇచ్చారు
- ఆ హామీ అమలు చేయాలంటే రాజ్యాంగంలోని 81(2)(ఏ) అధికరణను సవరిస్తూ రాజ్యాంగ సవరణ చేయాలి
- దేశ రాజకీయ, సామాజిక సామరస్యాన్ని దెబ్బతీసే అవకాశం ఉన్నందున ఈ అంశంపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టండి
- ప్రధానిగా మీ నాయకత్వం, మార్గ నిర్దేశం చాలా ముఖ్యం

సాక్షి, అమరావతి: దేశంలో నియోజకవర్గాల పునర్విభజన (డీలిమిటేషన్)కు 1971 జనాభా లెక్కలే ప్రాతిపదిక కావాలని.. ప్రస్తుత జనాభా లెక్కల ప్రకారం డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియ చేపడితే దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతుందని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీకి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి వివరించారు. జాతీయ ప్రాధాన్యతగా జనాభా నియంత్రణను నిజాయితీగా అమలు చేసిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియ శిక్షగా మారకూడదని స్పష్టం చేశారు. దామాషా ప్రకారం అన్ని రాష్ట్రాల్లో సీట్ల పెరుగుదల అంశాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని డీలిమిటేషన్ కసరత్తు చేపడతామని హోం మంత్రి అమిత్‌షా హామీ ఇచ్చారని గుర్తు చేశారు. ఆ హామీ అమలుకు అడ్డంకిగా మారిన రాజ్యాంగంలోని 81(2)(ఏ) అధికరణ(ఆర్టికల్)ను సవరిస్తూ రాజ్యాంగ సవరణ చేయాలని కోరారు. దీనివల్ల సీట్లలో ఆయా రాష్ట్రాల వాటాలు అలానే ఉంటాయని, లోక్‌సభలో ఆయా రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం తగ్గుతుందన్న అంశం ఉత్పన్నం కాదని స్పష్టం చేశారు. ఈ మేరకు ప్రధాని నరేంద్రమోదీకి వైఎస్ జగన్ శనివారం లేఖ రాశారు. కొన్ని రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యంతోపాటు ఆయా రాష్ట్రాల ప్రజల మనోభావాలను డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియ ప్రభావితం చేసే అవకాశం ఉన్నందున ఈ లేఖ రాస్తున్నానని తెలిపారు. డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియపై వస్తున్న అభ్యంతరాలు దేశ సామాజిక, రాజకీయ సామరస్యాన్ని దెబ్బ తీసే అవకాశం ఉన్నందున, ఈ అంశం తీవ్రతను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని ప్రధాని మోదీని కోరారు. ఈ విషయంలో ప్రధానిగా మీ నాయకత్వం, మార్గ నిర్దేశం చాలా ముఖ్యమని.. మీరిచ్చే హామీ అనేక రాష్ట్రాలకున్న భయాలను, అపోహలను తొలగించడానికి దోహద పడుతుందని ప్రధానికి వైఎస్ జగన్ వివరించారు. లోక్‌సభలో ఇప్పుడున్న సీట్ల పరంగా ఆయా రాష్ట్రాలకు ఉన్న వాటాను కుదించకుండా పునర్విభజన (డీలిమిటేషన్) కసరత్తు చేపట్టాలని కోరారు. ఆ లేఖలో ఇంకా ప్రధానాంశాలు ఇలా ఉన్నాయి.

దక్షిణాది రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం తగ్గకూడదు

రాజ్యాంగంలో 84వ రాజ్యాంగ సవరణ ప్రకారం 2026లో డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియను చేపట్టాల్సి ఉంది. కానీ.. దీనికి ముందుగా 2021లో చేపట్టాల్సిన జనాభా లెక్కింపు ప్రక్రియ కోవిడ్ కారణంగా వాయిదా పడింది. 2026 నాటికి జనాభా లెక్కల ప్రక్రియను పూర్తి చేయడానికి ఇప్పటికే అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకున్నారు. ఇది జరిగిన వెంటనే డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియ జరుగుతుందన్న అంశం అనేక రాష్ట్రాల్లో తీవ్ర చర్చకు దారి తీస్తోంది. ముఖ్యంగా ఈ ప్రక్రియ ద్వారా తమ ప్రాతినిధ్యం తగ్గిపోతుందని దక్షిణాది రాష్ట్రాలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నాయి.

జనాభా నియంత్రణను నిజాయితీగా చేయడం వల్లే..

జనాభా నియంత్రణ కోసం వివిధ రాష్ట్రాలు అనేక విధానాలు అమలు చేశాయి. అయితే వాటి ఫలితాలు ఆయా రాష్ట్రాల్లో వేర్వేరుగా ఉన్నాయి. దీని వల్ల జనాభా పెరుగుదల వివిధ రాష్ట్రాల్లో వివిధ రకాలుగా ఉంది. దేశ వ్యాప్తంగా జనాభా వృద్ధి ఒకే తరహాలో లేదు. అసమతుల్యత ఉంది. దీని వల్ల డీలిమిటేషన్ అంశం విస్తృత స్థాయిలో ఆందోళనకు దారి తీస్తోంది. 42వ.. 84వ రాజ్యాంగ సవరణల ద్వారా ఆయా రాష్ట్రాలకు సీట్ల కేటాయింపును నిలిపేశారు. కాలక్రమేణా అన్ని రాష్ట్రాలు జనాభా నియంత్రణ కసరత్తులో భాగంగా ఒకే స్థాయిలో ఫలితాలు సాధిస్తాయని భావించి ఈ సీట్ల కేటాయింపును నిలిపేశారు. దేశ జనాభాలో ఆయా రాష్ట్రాల వాటా 1971 నాటికి అనుకున్న స్థాయికి చేరుకుంటుందని భావించారు. కానీ, 2011 జనాభా లెక్కల గణాకాంలను చూస్తే.. దశాబ్దాల తరబడి జనాభా వృద్ధి, దాని అంచనాలు అన్ని రాష్ట్రాల్లో ఒకేలా లేవని తేలింది. 1971, 2011 మధ్య 40 సంవత్సరాల్లో దేశ జనాభాలో దక్షిణాది రాష్ట్రాల వాటా తగ్గింది. గత 15 సంవత్సరాల్లో జనాభా మరింత తగ్గిందని మేం నమ్ముతున్నాం. జనాభా నియంత్రణను జాతీయ ప్రాధాన్యతగా తీసుకున్నందున, దక్షిణాది రాష్ట్రాలు నిజాయితీగా తమ విధానాలను అమలు చేయడం వల్ల ఈ వాటా తగ్గింది. 1971 జనాభా లెక్కల ప్రకారం దక్షిణాది రాష్ట్రాల జనాభా వృద్ధి రేటు 24.08 శాతం అయితే, 2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 20.88 శాతంగా ఉంది.

అపోహలు, భయాలు తొలగించండి

రాష్ట్రాల్లో ఇప్పుడున్న జనాభా లెక్కలను ఆధారంగా చేసుకుని డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియ జరిగితే దేశ విధానాల రూపకల్పన సహా శాసన ప్రక్రియలో దక్షిణాది రాష్ట్రాల భాగస్వామ్యం గణనీయంగా తగ్గే అవకాశం ఉంది. ఇదే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. దామాషా ప్రకారం అన్ని రాష్ట్రాలకు సీట్ల పెరుగుదల అంశాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని డీలిమిటేషన్ కసరత్తు చేపడతామని హోం మంత్రి అమిత్‌షా హామీ ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు. అయితే ఈ హామీని అమలు చేయాలంటే రాజ్యాంగ పరంగా చేయాల్సిన సడలింపును కూడా మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 81 (2) (ఎ) జనాభా ప్రాతిపదికన ఆయా రాష్ట్రాలకు సీట్ల కేటాయింపు జరగాలని పేర్కొంది. దీని ప్రకారం డీమిలిటేషన్ ప్రక్రియలో ముందుకు వెళ్తే ఈ నిబంధన వల్ల హోంమంత్రి అమిత్‌షా ఇచ్చిన హామీని అమలు చేయడంలో అడ్డంకులు ఏర్పడతాయి. అందువల్ల దామాషా ప్రకారం ప్రతి రాష్ట్రానికి సీట్ల కేటాయింపుపై రాజ్యాంగ సవరణ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. దీని వల్ల సీట్లలో ఆయా రాష్ట్రాల వాటాలు అలానే ఉంటాయి, ఆయా రాష్ట్రాల ప్రాతినిధ్యం తగ్గుతుందనే అంశం ఉత్పన్నం కాదు. డీలిమిటేషన్ ప్రక్రియపై వస్తున్న అభ్యంతరాలు దేశ సామాజిక, రాజకీయ సామరస్యాన్ని దెబ్బ తీసే అవకాశం ఉన్నందున ఈ అంశం తీవ్రతను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో ప్రధానిగా మీ నాయకత్వం, మార్గనిర్దేశం చాలా ముఖ్యం. మీరిచ్చే హామీ అనేక రాష్ట్రాలకున్న భయాలను, అపోహలను తొలగించడానికి దోహద పడుతుంది.

సమృద్ధిగా పశు సంపద

- రాష్ట్రంలో పుష్కర కాలంలో 22 శాతం పెరుగుదల
- దేశంలోని మొత్తం గొర్రెల్లో 25 శాతం తెలంగాణలోనే..
- వాణిజ్య పౌల్ట్రీలో తెలంగాణ వాటా 11.68 శాతం
- భూమి లేని రైతుల నుంచే 62 శాతం పాల ఉత్పత్తి
- సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే 2024–25లో వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో పశు సంపద సమృద్ధిగా ఉందని సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే 2024–25లో ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. 2012 నుంచి రాష్ట్రంలో పశు సంపద 22 శాతం పెరిగిందని తెలిపింది. సర్వే ప్రకారం రాష్ట్రంలో 3.26 కోట్ల పశువులు ఉన్నాయి. మరీ ముఖ్యంగా దేశంలోని మొత్తం గొర్రెల్లో 25 శాతం తెలంగాణలోనే ఉన్నాయి. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ పటిష్టంగా ఉండడానికి వ్యవసాయంతోపాటు దాని అనుబంధ రంగాలైన పాల ఉత్పత్తి, కోళ్లు, మేకలు, గొర్రెల పెంపకం వల్ల వస్తున్న ఆదాయమే కారణమని సర్వే స్పష్టం చేసింది. వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలపై సర్వేలోని కీలక విషయాలు

- రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అవుతున్న పాలలో 62 శాతం వ్యవసాయ భూమి లేని రైతుల నుంచే వస్తున్నాయి.
- 70 శాతం రైతులు పశు సంపదను కలిగి ఉన్నారు. రాష్ట్రంలో మొత్తం 3.26 కోట్ల పశువులు ఉన్నాయి.
- 2012 నుంచి పశు సంపద 22 శాతం పెరిగింది.
- ఈ రంగంలో 2023–24 ఆర్థిక సంవత్సరం తుది సవరించిన అంచనాల ప్రకారం 'జోడించిన రాష్ట్ర స్థూల విలువ'(జీఎస్‌వీఏ) రూ.96,908 కోట్లు ఉంటే.. 2024–25 ముందస్తు అంచనాల ప్రకారం రూ.1,02,835 కోట్లకు పెరిగింది.
- 2024–25లో చేపల ఉత్పత్తి లక్ష్యం 4,81,421 టన్నులు కాగా.. ఈ ఏడాది జనవరి నాటికి 3,69,489 టన్నులు ఉత్పత్తి అయ్యింది. మంచినీటి రొయ్యల ఉత్పత్తి లక్ష్యం 18,366 టన్నులు కాగా.. జనవరి నాటికి 11,845 టన్నులు వచ్చింది. – చేపల పెంపకంలో కృషికి గాను రాష్ట్రానికి కేంద్రం 'బెస్ట్ పెర్ఫార్మింగ్ ఇన్ ల్యాండ్ స్టేట్ ఇన్ ఫిషరీస్ సెక్టార్'అవార్డు ప్రకటించింది.

పశు సంపద వివరాలు..

పశు జాతి	దేశంలో	తెలంగాణలో	రాష్ట్ర శాతం
ఆవులు	19,25,23,000	42,31,000	2.2
గేదెలు	10,98,52,000	42,26,000	3.85
గొర్రెలు	7,42,61,000	1,90,63,000	25.67
మేకలు	14,88,85,000	49,35,000	3.31
పందులు	90,55,000	1,78,000	1.97
గుర్రాలు	3,42,000	4,000	1.13
గాడిదలు	1,24,000	2,000	1.64
మ్యూల్స్	84,000	0	
ఒంటెలు	2,52,000	0	0.03
మొత్తం	53,58,22,000	3,26,39,000	6.09
ఇళ్లల్లో కోళ్లు	31,70,73,000	1,75,44,000	5.53
వాణిజ్య పౌల్ట్రీ	53,47,37,000	6,24,55,000	11.68
మొత్తం పౌల్ట్రీ	85,18,10,000	7,99,99,000	9.39

అప్పుచేసి బోర్లు వేసినా నీళ్లు రాకపోవడంతో..

మనోవేదనతో రైతు ఆత్మహత్య

రైతు పాల్యా జీవుల (ఫైల్)

కొడిపల్లి (నర్సాపూర్): కళ్ల ముందే పంట ఎండిపోతుంటే ఆ రైతు తట్టుకోలేకపోయాడు. కొత్త బోర్లువేసి పంటను కాపాడుకోవాలనుకున్నాడు. అయితే వేసిన బోర్లు సైతం ఫెయిల్ అవడంతో తీవ్ర మనోవేదనకు గురయ్యాడు. చేసిన అప్పులు తీర్చే మార్గం లేక ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. ఎస్‌ఐ రంజిత్‌రెడ్డి, బాధిత కుటుంబ సభ్యులు కథనం ప్రకారం.. మెదక్ జిల్లా కొడిపల్లి మండలం కుషన్‌గడ్డ తండాకు చెందిన పాల్యా జీవుల (50) తనకున్న మూడెకరాల పొలంలో వరి పంటను సాగు చేశాడు. భూగర్భజలాలు అడుగంటి బోరుబావి వట్టిపోయింది. పంట ఎండిపోతుండటంతో కొత్త బోరు వేసి పంటను రక్షించుకోవాలనుకున్నాడు. అయితే కొత్తగా వేసిన బోరుబావిలో సైతం నీరు పడకపోవడంతో ఎండిన పంటను చూస్తూ తట్టుకోలేకపోయాడు. మరో మూడు కొత్త బోర్లు వేసినా నీరు పడకపోవడంతో పంట పూర్తిగా ఎండిపోయింది. అప్పు సుమారు రూ. 4 లక్షలు మిగిలింది. చేసిన అప్పు తీర్చే మార్గం లేక మనోవేదనకు గురైన జీవుల శుక్రవారం మధ్యాహ్నం ఇంట్లో నుంచి బయటకు వెళ్లిపోయాడు. శనివారం ఉదయం రాజీపేట శివారు అడవిలో వెతకగా చెట్టుకు ఉరివేసుకుని కనిపించాడు. మృతుడికి భార్య, ముగ్గురు కొడుకులు ఉన్నారు.

చెప్పింది చేయాల్సిందే

ఉన్నతాధికారులపై కూటమి ఎమ్మెల్యేల దౌర్జన్యం

- అడ్డు చెప్పారో మీ సంగతి తేలుస్తామని బెదిరింపులు
- అసెంబ్లీ ప్రాంగణంలో విజయవాడ సెంట్రల్ ఎమ్మెల్యే రభస
- రెవెన్యూ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి సిసోడియా, సీసీఎల్‌ఏ జయలక్ష్మిని తిట్టిపోసిన వైనం.. మంత్రి సర్ది చెప్పినా లెక్కచేయకుండా అరుపులు, కేకలు
- ఇలా నోరు పారేసుకోవడంతో ఐఏఎస్ అధికారుల ఆందోళన
- ఇటీవల ఎక్సైజ్ కమిషనర్ ఛాంబర్లో నరసరావుపేట ఎమ్మెల్యే వీరంగం
- ఆయనకు భయపడి వెంటనే కోరిన ప్రకారం ఆర్డర్ ఇచ్చేసిన డైరెక్టర్
- కాకినాడ రంగరాయ మెడికల్ కాలేజీలో దళిత ప్రొఫెసర్‌పై ఎమ్మెల్యే దాడి
- తిరువూరు ఎమ్మెల్యే కొలికపూడి తీరుతో బెంబేలెత్తుతున్న అధికారులు
- రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అనేక చోట్ల ఇదే రీతిలో అధికారులపై విరుచుకు పడుతున్న ఎమ్మెల్యేలు
- అయినా పట్టించుకోని సీఎం చంద్రబాబు.. వారిపై సీరియస్ అయినట్లు లీకులతో సరి
- పొలిటికల్ గవర్నెన్స్ అంటే ఇదేనేమోనని ఉన్నతాధికారుల ఆందోళన

వివరాలకు ఈ క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

పోసాని కృష్ణమురళి విడుదల

గుంటూరు జిల్లా కారాగారం నుంచి బయటకు వస్తున్న పోసాని కృష్ణమురళి

నగరంపాలెం (గుంటూరు వెస్ట్): సినీ నటుడు, రచయిత పోసాని కృష్ణమురళి శనివారం సాయంత్రం బెయిల్‌పై విడుదలయ్యారు. గతంలో చంద్రబాబు, పవన్ కళ్యాణ్, లోకేశ్‌పై అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేశారన్న ఆరోపణలతో రాష్ట్రంలో పలు అక్రమ కేసులు నమోదు చేశారు. అన్నమయ్య జిల్లాలో నమోదైన కేసులో ఆ జిల్లా పోలీసులు గత నెల 26న పోసానిని హైదరాబాద్‌లోని ఆయన నివాసంలో అరెస్టు చేసిన విషయం విదితమే. అనంతరం ఆయన్ని వివిధ కేసులపై ఆయా పోలీస్ స్టేషన్లకు తీసుకెళ్లడం, కోర్టుల్లో హాజరుపరచడం, జైలుకు తరలించడం, పోలీసుల కస్టడీకి తీసుకోవడం వంటివి జరిగాయి. పలు కేసుల్లో కోర్టులు ఆయనకు బెయిల్ మంజూరు చేశాయి. ఇంతలో సీఐడీ ఆయనపై మరో అక్రమ కేసు నమోదు చేసి, కస్టడీలోకి తీసుకుంది. ఈ కేసులో పోసానిని ఇటీవల గుంటూరు జిల్లా జైలుకి తరలించారు. ఈ కేసులో గుంటూరు ఎక్సైజ్ కోర్టు ఆయనకు శుక్రవారం బెయిల్ మంజూరు చేసింది. కోర్టు ఉత్తర్వులు రావడం, పూచీకత్తులు సమర్పించడం వంటివి పూర్తవడంతో ఆయన 24 రోజుల అనంతరం శనివారం సాయంత్రం గుంటూరు జిల్లా జైలు నుంచి విడుదలయ్యారు.

నేడు లేదా రేపు ధర్మసాగర్‌లోకి నీరు

హసన్‌పర్తి: హనుమకొండ జిల్లా హసన్‌పర్తి మండలం దేవన్నపేటలోని దేవాదుల ప్రాజెక్టు మూడో దశ పంప్‌హౌస్ నుంచి ఆదివారం సాయంత్రం కానీ, సోమవారం ఉదయం లోపు మోటార్ ఆన్ చేసి ధర్మసాగర్ చెరువులోకి నీటిని విడుదల చేస్తామని నీటిపారుదలశాఖ అధికారులు తెలిపారు. డ్రై రన్ పూర్తయిన నేపథ్యంలో నీటిని వదులుతున్నట్లు శనివారం రాత్రి ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. కాగా, ఇటీవల రాష్ట్ర మంత్రులు ప్రారంభోత్సవానికి వెళ్లిన సమయంలో మోటార్ మొరాయించడంతో వారు వెనుదిరగడం తెలిసిందే. ఆస్ట్రియా నుంచి నిపుణులు రావడంతో మరమ్మతులు పూర్తయినట్లు తెలుస్తోంది. దీంతో నీటి విడుదలకు రంగం సిద్ధం చేసినట్లు సమాచారం.

పాతాళంలో నీళ్లు.. అన్నదాత కన్నీళ్లు!

మొదటి పేజీ తరువాయి

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దాదాపు లక్ష ఎకరాల్లో వరి ఎండిపోయినట్టు వ్యవసాయ శాఖ అధికారులు అనధికారికంగా చెబుతున్నారు. వేసవి మరింత ముదురుతుండటం, భూగర్భ జలాలు మరింతగా తగ్గిపోతుండటంతో మరింతగా పంటలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉందని పేర్కొంటున్నారు.

వేలకొద్దీ బోర్లు వేస్తున్నా...

వేసవి తీవ్రత పెరుగుతుండటం, భూగర్భ జలాలు తగ్గి బోర్లు వట్టిపోతుండటంతో.. పంటలను కాపాడుకునేందుకు రైతులు పెద్ద సంఖ్యలో బోర్లు వేయిస్తున్నారు. ముఖ్యంగా నల్లగొండ, యాదాద్రి, సిద్దిపేట, నిజామాబాద్, కామారెడ్డి, కరీంనగర్, సిరిసిల్ల, వరంగల్, జనగామ, భూపాలపల్లి, ఖమ్మం, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాల్లో బోర్లు వేయిస్తున్న రైతుల సంఖ్య రోజురోజుకు పెరుగుతోంది. ఒక్కో ఉమ్మడి జిల్లా పరిధిలో గత రెండు నెలల్లో.. కనీసం వెయ్యి వరకు బోర్లు వేయించినట్టు అంచనా.

పెరుగుతున్న వ్యవసాయ విద్యుత్ కనెక్షన్లు..

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పలు జిల్లాల్లో వ్యవసాయ విద్యుత్ కనెక్షన్లు తీసుకుంటున్న రైతుల సంఖ్య పెరుగుతోంది. ఇందులో కొంత మంది కాలువల కింద సాగు చేస్తుండగా.. ఎక్కువ మంది కొత్తగా బోర్లు వేసి పంటలు కాపాడుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నవారే. ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలో గత రెండున్నర నెలల్లో 1,969 వ్యవసాయ విద్యుత్ కనెక్షన్లు తీసుకోగా.. మహబూబ్‌నగర్‌లో 1,334 కనెక్షన్లు, వరంగల్ జిల్లాలో 1,706 కనెక్షన్లు, ఖమ్మం జిల్లాలో 850 కనెక్షన్లు తీసుకున్నారంటే పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అప్పుల ఊబిలోకి రైతులు

పంటను కాపాడుకునేందుకు పెద్ద సంఖ్యలో బోర్లు వేయిస్తున్న రైతులు.. ఇందుకోసం లక్షల రూపాయలు అప్పులు చేస్తున్నారు. అటు బోర్లలో నీరూ పడక, ఇటు అప్పులూ పెరిగిపోయి తలపట్టుకుంటున్నారు.

- యాదాద్రి జిల్లా ఆత్మకూరు(ఎం) మండలం ఉప్పలపహడ్ గ్రామానికి చెందిన సైరెడ్డి చంద్రారెడ్డి బావి ఎండిపోవడంతో రెండు నెలల కిందట బోరు వేశారు. నీళ్ల పడలేదు. వారం కింద మరో బోరు 450 ఫీట్లు వేయించగా.. అదీ ఫెయిల్ అయింది. వాటికోసం చేసిన అప్పు రూ.లక్షన్నర, పంట పెట్టుబడి రూ.లక్ష మొత్తం రూ.2.5 లక్షల అప్పులపాలయ్యారు.
- నారాయణపేట జిల్లా మరికల్ మండలం పల్లెగడ్డకు చెందిన గుర్రం శ్రీనివాస్ 4 ఎకరాల్లో వరి సాగు చేశారు. మూడెకరాల్లో పంట ఎండిపోతుండటంతో పది రోజుల కింద 3 బోర్లు వేశారు. వాటిల్లో చుక్క నీరు కూడా పడలేదు. చేసేదేమీ లేక పొలాన్ని పశువుల మేతకు వదిలేశారు. బోర్లు వేసేందుకు చేసిన రూ. 2 లక్షల అప్పు భారంగా మారింది.
- కామారెడ్డి జిల్లా కేంద్రంలోని కన్నాపూర్ తండాకు చెందిన కాట్రోత్ రవినాయక్ నాలుగెకరాల్లో వరి సాగు చేశారు. పంట ఎండిపోతుండటంతో మూడు బోర్లు వేయించినా.. ఒక్కదానిలోనూ నీళ్ల పడలేదు. రూ.3.5 లక్షలు అప్పు మీదపడిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.
- మెదక్ జిల్లా చేగుంట మండలం కర్నాల్‌పల్లికి చెందిన చింతాకుల రవి రెండెకరాల్లో వరి వేశారు. బోరు ఎండిపోవడంతో.. 20 రోజుల కింద 600 ఫీట్ల వరకు మరో బోరు వేసినా నీరు పడలేదు. రూ.లక్షన్నర అప్పు అయిందని వాపోతున్నారు.

అప్పులు తీర్చేదెలా?

ఐదెకరాల్లో వరి సాగు చేశా. భూగర్భ జలాలు తగ్గి బోరు ఎత్తిపోయింది. పంటను కాపాడుకునేందుకు రూ.1.5 లక్షలు అప్పు చేసి రెండు బోర్లు వేయించినా చుక్క నీరు రాలేదు. పొట్టదశలో ఉన్న వరి ఎండిపోతోంది. ఏం చేయాలో, అప్పు ఎలా తీర్చాలో అర్థం కావడం లేదు.

– పెరుగు కొమురయ్య, ఆరేపల్లి, కొండపాక మండలం, సిద్దిపేట జిల్లా

600 ఫీట్లు వేసినా నీళ్లు పడలే..

నాకు ఆరెకరాలు పొలం ఉంది. భూగర్భ జలాలు అడుగంటడంతో రెండు బోర్లు 600 ఫీట్ల వరకు వేయించా. అయినా నీళ్లు పడలేదు. రూ. లక్ష ఖర్చయింది. మళ్లీ బోరు వేయాలంటే భయంగా ఉంది.

– బుర్ర వినయ్‌కుమార్, లక్ష్మీపూర్, తంగళ్లపల్లి, సిరిసిల్ల

ఈయన జనగామ జిల్లా బచ్చన్నపేట మండలం చిన్నరామన్‌చర్లకు చెందిన రైతు మల్ల జీరయ్య. ఒక టిన్నర ఎకరాల్లో మామిడి తోట వేశారు. పదెకరాల్లో వరి సాగు చేశారు. భూగర్భ జలాలు పడిపోవడంతో ఉన్న మూడు బోర్లు వట్టిపోయాయి. పొట్ట దశలో ఉన్న వరిని కాపాడుకునేందుకు వారం రోజుల్లో ఏడు బోర్లు వేశారు. ఒక్కొక్కటి 600 ఫీట్ల లోతు వరకు వేసినా చుక్క నీరు కూడా పడలేదు. సుమారు రూ.4.50 లక్షలు ఖర్చు చేసినా ఫలితం లేకుండా పోయిందని, 8 ఎకరాల వరి పూర్తిగా ఎండిపోయిందని ఆయన వాపోతున్నారు. సాగునీరు లేక పాడి గేదెలకు తాగునీరు అందించలేక మూడు పశువులను అమ్మేసుకున్నానని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

నిజామాబాద్ జిల్లా దర్పల్లి మండలం కర్నాల్ తండాకు చెందిన ఈ రైతుపేరు మహిపాల్. భూగర్భ జలాలు అడుగంటి పొలంలోని బోరు వట్టిపోయింది. ఎండిపోతున్న పంటను కాపాడుకునేందుకు మరో బోరు వేయించారు. 800 ఫీట్ల లోతు వేసినా నీళ్లు పడలేదు. రూ.1.60 లక్షలు ఖర్చు చేసినా ఫలితం లేదని ఆయన వాపోయారు.

ఈ చిత్రంలోని రైతు యాదాద్రి జిల్లా మోత్కూరు మండలం రాగిబావికి చెందిన ఏలకంటి సత్తిరెడ్డి. 4 ఎకరాల్లో వరి సాగు చేశారు. పాత బోర్లు వట్టిపోవడంతో.. 20 రోజుల కింద వరుసగా నాలుగు బోర్లు వేయించారు. దేనిలోనూ నీళ్లు పడలేదు. రూ.3 లక్షలు ఖర్చు చేసినా ఫలితం లేకుండాపోయిందని, పొలమంతా ఎండిపోయిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

వెన్ను విరిచిన వర్షం

మొదటి పేజీ తరువాయి

రాలిపోయాయి. నిజామాబాద్ జిల్లాలో సిరికొండ, ఇందల్వాయి, దర్పల్లి మండలాల్లో వడగళ్లతోపాటు పిడుగులు కూడా పడ్డాయి. దర్పల్లి మండలంలోని వాడి, లింగంపల్లి, పోతాయిపల్లి గ్రామాల్లో పిడుగుపాటుకు రెండు గేదెలు, మూడు గొర్రెలు మృతి చెందాయి. మెదక్ జిల్లా దౌల్తాబాద్ మండలం తిరుమలాపూర్, మహమ్మద్ షాపూర్, సూరంపల్లి, దొమ్మాట, ముబారస్ పూర్ తదితర గ్రామాల్లో దాదాపు 175 ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న పంట దెబ్బతిన్నది. అకాల వర్షం వల్ల చేతికొచ్చిన పంట నేల రాలటంతో రైతులు ఆవేదన వ్యక్తంచేస్తున్నారు. 'మా కష్టం అంతా వృథా అయ్యింది. ప్రభుత్వం తక్షణం పరిహారం అందించాలి'అని వరంగల్‌కు చెందిన ఓ రైతు వాపోయారు. రంగారెడ్డి, వికారాబాద్ జిల్లాల్లోని మోమిన్‌పేట, మర్పల్లి, నవాబుపేటలో కూరగాయ పంటలు, పూల తోటలకు నష్టం వాటిల్లింది. కందుకూరు, చేవెళ్ల, మోమిన్‌పేట, షాద్‌నగర్ మండలాల్లో మామిడి కాయలు రాలిపోయాయి. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో శనివారం రాత్రి ఉరుములు, మెరుపులతో వర్షం కురిసింది. హన్వాడ, మహబూబ్‌నగర్ రూరల్, మహబూబ్‌నగర్ అర్బన్, జడ్చర్ల, మూసాపేట, అడ్డాకులు, భూత్పూర్ మండలాల్లో ఈదురు గాలులతో కూడిన వడగండ్ల వర్షం కురవటంతో పలు చోట్ల చెట్లు నేలకొరిగాయి. విద్యుత్ సరఫరాకు అంతరాయం ఏర్పడింది. వాతావరణ శాఖ హెచ్చరికల ప్రకారం రాష్ట్రంలో మరికొన్ని రోజులు వర్షాలు పడే అవకాశం ఉంది. పలు జిల్లాలకు ఆరెంజ్, ఎల్లో హెచ్చరికలు జారీచేశారు. పంట నష్టాన్ని అధికారులు అంచనా వేస్తున్నారు.

సూత్తుండగానే మక్కలు కొట్టుకుపోయాయి

రెండు ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న సాగు చేశా. రూ.30 వేల వరకు ఖర్చు చేసిన. కరువు రావడంతో దిగుబడి 36 బస్తాలకు పడిపోయింది. మక్కలను అమ్ముకునేందుకు మూడు రోజుల క్రితం జనగామ వ్యవసాయ మార్కెట్‌కు వచ్చా. తేమ ఉందని తక్కువ ధరకు అడగడంతో కాటన్ యార్డులో ఆరబోసుకున్నా. ఈరోజు అమ్ము కుందామని ఆశపడ్డ. తెల్లవారుజామున కురిసిన భారీ వర్షంతో మక్కల రాసి వద్ద వరద చేరి మొత్తం తడిసిపోయాయి. సూత్తుండగానే గింజలు కొట్టుకుపోయాయి. దిగుబడి తగ్గి ఒక రకంగా నష్టపోతే, అకాల వర్షం మరింత కుంగదీసింది. నన్ను ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి.

– విజయ, కొండాపురం, పాలకుర్తి, జనగామ జిల్లా

'శతమానం భవతి' అన్నారు మన పెద్దలు. నూరేళ్ల జీవించి పిల్ల పాపల ఆనందాలు చూసి వీడ్కోలు తీసుకోవాలని భారతీయులు కోరుకుంటారు. ఒకప్పుడు ఆయుఃప్రమాణం బాగా తక్కువగా ఉండేది. ఇప్పుడు ఆధునిక వైద్య విధానాల వల్ల ఆయుఃప్రమాణం పెరిగింది. అయితే వైద్య విధానం ఎంత ఆధునికంగా ఉన్నా అది పూర్తిగా జబ్బు నయం చేయలేనివే ఎక్కువ. యథాతథ స్థితిని కొనసాగించి ఆయుష్షును పొడిగించగలుగుతున్నాయి. ఇది ఒక రకంగా వరం. మరో రకంగా ఇబ్బందిగా మారుతోంది. పెద్దవాళ్లు జబ్బుపడి ఎక్కువ రోజులు సహాయం పొందే స్థితికి వస్తే ఇంటిలో సమస్యలు మొదలవుతున్నాయి. మరి వీటిని ఎలా నివారించాలి?

వయోవృద్ధులు

పెద్దవాళ్లు జబ్బుపడితే ఎవరు చూడాలి?

మన దేశంలో 70 ఏళ్ల వయసు దాటాక స్త్రీల కంటే పురుషులే ఎక్కువ జబ్బుల గురించి ఆందోళన చెందుతున్నారట. దానికి కారణం మంచాన పడితే ఎవరు చూడాలి అనేది ఒకటైతే పూర్తి కదలికలు నియంత్రణలోకి వెళితే జీవితం చాలా కష్టంగా మారుతుందనే భయం ఒకటి. స్త్రీలకు సేవ చేసే స్త్రీలు దొరికే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటే పురుషులకు సేవ చేసేవారు తక్కువగా ఉన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో 70లు 80లకు చేరుకున్న తల్లిదండ్రులు అనారోగ్యాల బారిన పడితే బాధ్యత ఎవరు తీసుకోవాలనే విషయం మీద చాలా ఇళ్లల్లో ఒక అనిశ్చితి నెలకొంటోంది.

స్పష్టత వచ్చే వీలు ఉందా?

తల్లిదండ్రులు జబ్బుపడితే వారి బాగోగులు చూసే స్థితిలో ఇప్పుడు సంతానం ఉండటం లేదు. దానికి కారణం బిజీ బతుకుల్లో భార్యాభర్తలు ఇద్దరూ సంపాదించాల్సి వస్తోంది. దానికితోడు పిల్లల కెరీర్‌లకు వారి అవసరాలకు సమయం చాలదు. మధ్య తరగతి అయినా ఎగువ మధ్యతరగతి అయినా త్రీ బెడ్ నివాసాలు ఉండి జబ్బుపడ్డ తల్లిదండ్రులకు ఒక గది ఇచ్చే వీలు 90 శాతం ఇళ్లల్లో ఉండటం లేదు. దీంతో తల్లిదండ్రులు ఆరోగ్యంగా ఉండగానే భవిష్యత్తులో రాబోయే అనారోగ్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని అంటీముట్టనట్టు తయారవుతున్న సంతానం ఉన్నారంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇది తల్లిదండ్రులను మరింత బాధపెడుతోంది. ఇప్పుడే ఇలా వీరుంటే రేపెలా అనే చింత పట్టుకుంటోంది.

కూర్చుని మాట్లాడుకోవాలి

అంతా బాగున్నప్పుడే తల్లిదండ్రులు, పిల్లలు కూచుని మాట్లాడుకోవాలి. తల్లిదండ్రుల అనారోగ్యం కోసం వారు సొంతంగా దాచుకున్న నిధిని, పిల్లలు తమ వంతుగా ఇవ్వగలిగిన నిధిని కలిపి ఒకచోట ఉంచి దాని గురించి సమాచారం ఇచ్చుకోవాలి. చూసే వీలు లేకపోతే ఏజెన్సీల సహాయం ఎలా తీసుకోవాలో తెలుసుకుని ఉండాలి. ఆరోగ్యం బాగలేనప్పుడు ఏ హాస్పిటల్‌లో చేర్చాలో ముందే నిర్ణయించుకొని ఆ హాస్పిటల్‌లో తరచూ చెకప్‌లు చేయిస్తూ ఉంటే సమయానికి కొత్త పేషంట్‌గా మారే పరిస్థితి ఉండదు.

బడ్జెట్‌కు సంబంధించిన ఇబ్బందులు ఉంటే ఏయే అనారోగ్యాలకు ప్రభుత్వ/చారిటీ ఆస్పత్రులు అతి తక్కువ చార్జీలకు వైద్యసేవలు ఇవ్వగలవో తెలుసుకుని అందరూ ఆ సమాచారం పంచుకోవడం మంచిది. తల్లిదండ్రులు తమ సంతానం కోసం జీవితాన్నే వెచ్చించి ఉంటారు కాబట్టి వారికి కచ్చితంగా సమయం ఇవ్వగలమని, బాధ్యతను పంచుకోగలమనే నమ్మకం వారిలో కలిగించాలి. సాధారణంగా ఎవరో ఒకరి నెత్తి మీద ఈ బాధ్యతను తోసే ధోరణి కొందరిలో ఉంటుంది. అది సమస్యను తీవ్రంగా పెంచుతుంది.

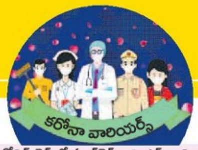
పంతాలు విడవాలి

తల్లిదండ్రులు పెద్దవయసు వచ్చే వేళకు జీవితంలో వారి వల్ల లేదా సంతానం వల్ల ఎన్నో తప్పొప్పులు జరిగి పంతాలు పట్టింపులు ఏర్పడి ఉండవచ్చు. కాని తల్లిదండ్రులు అనారోగ్య స్థితికి చేరుకునేవేళకు అవి సమసే వాతావరణం కల్పించుకోవాలి. క్షమ చాలా సమస్యలు దూరం చేస్తుంది. మనుషులు దూరమయ్యాక చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. అందుకే పెద్దవారు వారి చివరిదశను ప్రశాంతంగా గడిపేలా చూసుకోవాలి. ఇందుకు సామరస్య వాతావరణంలో ఎంత మాట్లాడుకుంటే అంత స్పష్టత వస్తుంది. వాట్సప్‌లు, ఫోన్ కాల్స్ మాని ఎదురుబొదురు కూచుంటే తప్ప ఇలాంటి సందర్భాలలో పరిష్కారాలు దొరకవు. అసలే జబ్బుపడ్డ పెద్దవారికి ఆత్మీయమైన ఇంటి వాతావరణానికి దగ్గర చేయడం అతిఒక్క కుటుంబ సభ్యుని బాధ్యత.

ఇవీ టిప్స్

● ఫ్రూట్ జ్యూస్‌లు వాడగా మిగిలిన వాటిని ఫ్రీజర్‌లో ఉంచుకుని ఫ్రూట్ పైస్ చేసేటప్పుడు నీటికి బదులుగా వాడవచ్చు. ● జ్యూస్‌లో సహజరీతిలో చక్కెర ఉంటుంది కాబట్టి ఆ మేరకు ప్రాసెస్డ్ షుగర్ వాడకాన్ని తగ్గించుకోవచ్చు. ఇది ఆరోగ్యానికి కూడా మంచిది. ●ఫ్రూట్ పై చేసేటప్పుడు తప్పనిసరిగా తాజా వెన్నను మాత్రమే వాడాలి. నిల్వ చేసినది, ప్రాసెస్ చేసినది వాడకూడదు. ● ఫ్రూట్‌పైలో వాడే ఆపిల్‌ను సన్న ముక్కలుగా తరిగితే దాని ఫ్లేవర్ పోతుంది. కాబట్టి పెద్ద ముక్కలు వాడాలి. ●చెర్రీ పై లో రెండు చుక్కల ఆల్మండ్ ఎక్స్‌ట్రాక్ట్, చిటికెడు రెడ్ కలర్ వేస్తే ఆకర్షణీయంగానూ మరింత రుచిగానూ ఉంటుంది.

కోవిడ్ టైమ్‌లో ఫ్రంట్‌లైన్ వారియర్స్‌గా నిలబడ్డ నర్స్‌లు, డాక్టర్లు, పోలీసులు అందించిన సేవలు, చేసిన సాయం గురించి మళ్లీ గుర్తు చేసుకుంటున్నాం... అందులో భాగంగా నేడు కోవిడ్ ఫస్ట్ వేవ్‌లో తెలంగాణలోనే ఏకైన కోవిడ్ వైద్యశాలగా సేవలందించిన గాంధీ ఆస్పత్రి వద్ద విధులు నిర్వర్తించిన మహిళ కానిస్టేబుల్ వేలుపుల ప్రమీల అప్పటి వాతావరణాన్ని తలుచుకుంటూ చెప్పిన విషయాలు..

ప్రతి పేషెంట్ కోసం మొక్కుకునేదాన్ని!

కరోనా టైంలో గాంధీ ఆస్పత్రి వద్ద విధుల్లో ప్రమీల

"ఉదయం మాట్లాడి వెళ్లిన పేషేంట్ చికిత్స పొందుతూ చనిపోయాడని సాయంత్రానికి వినాల్సి వచ్చేది. అప్పటివరకు గేటు దగ్గర పేషెంట్ కోసం ఎదురు చూస్తూ మాతో మాట్లాడిన కుటుంబీకులు, సంబంధీకులు ఆ వార్త విని ఏడుస్తుంటే గుండె తరుక్కుపోయేది.

– వేలుపుల ప్రమీల"

నేను పుట్టి, పెరిగిందంతా సికిందరాబాద్‌లోనే! మొదటి నుంచీ యూనిఫామ్ అంటే రెస్పెక్ట్. అందుకే పోలీస్ జాబ్‌లోకి వచ్చాను. 2003లో సిటీ పోలీసు విభాగంలో కానిస్టేబుల్‌గా ఎంపికయ్యా. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ పోలీసుస్టేషన్‌లో పని చేస్తున్నా. కరోనా టైమ్‌లో బేగంపేట ఠాణాలో పని చేసేదాన్ని. అప్పుడు గాంధీ హాస్పిటల్‌కి తెలంగాణ వివిధ ప్రాంతాల నుంచి రోగులు వచ్చేవారు. ఇందుకోసం పోలీసు విభాగం అక్కడ పెద్దఎత్తున బందోబస్తు ఏర్పాటు చేసింది. దానికోసం ప్రతి స్టేషన్ నుంచి సిబ్బందిని తీసుకున్నారు. అలా బేగంపేట పోలీసుస్టేషన్ నుంచి నేనూ గాంధీ హాస్పిటల్ మెయిన్ గేట్ దగ్గర ఐదు వారాలకు పైగా డ్యూటీలో ఉన్నా. అక్కడ పని చేయడానికి ఎస్సై నేతృత్వంలో పని చేసిన ఐదుగురు సభ్యుల్లో భాగమయ్యా.

వాళ్లూ మన లాంటి మనుషులే కదా అనుకున్నా..

ఓపక్క విజృంభిస్తున్న కరోనా.. మరోపక్క గాంధీ హాస్పిటల్‌కి రోజూ రోగుల తాకిడి. అలాంటి సమయంలో అక్కడ డ్యూటీ ఓ అరుదైన అవకాశంగానే భావించా. ఎంత కరోనా బారిన పడితే మాత్రం వాళ్లూ మనలాంటి మనుషులే కదా! వీలైనంత వరకు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ ప్రతి విషయంలోనూ వారికి సహాయం చేయాలనుకున్నా. నడుస్తూ కొందరు, నడవలేని స్థితిలో మరికొందరు, అసలు స్పృహలోనే లేకుండా ఇంకొందరు.. చూస్తే బాధనిపించేది. కుటుంబ సభ్యుల సాయంతో వచ్చే వాళ్లు. అయితే గేట్ లోపలికి పేషెంట్స్‌కి తప్ప మిగిలిన వారికి ప్రవేశం ఉండేది కాదు. పేషంట్స్‌ని గేట్ దగ్గరే వదిలేయాల్సి వచ్చేది. దాంతో కొందరు వాదనకు దిగేవాళ్లు. వారిని సముదాయించి, పరిస్థితి వివరించి పంపడం పెద్ద సవాల్‌గా ఉండేది.

రోజూ విషాద వార్త వినాల్సి వచ్చేది..

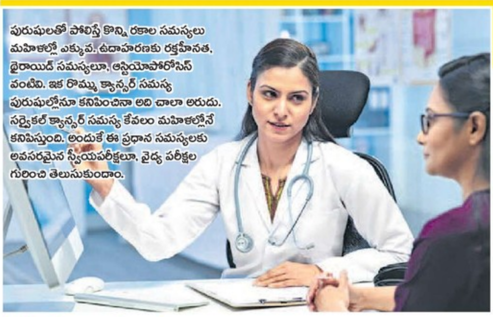
గాంధీ హాస్పిటల్ మెయిన్‌గేట్ దగ్గర రోజూ ఎనిమిది గంటల డ్యూటీ. చికిత్స కోసం వచ్చే రోగులు అనేక మంది తారసడేవాళ్లు. అప్పుడు లాక్‌డౌన్ అమలులో ఉండటంతో వారితో పాటు సహాయకులకు అవసరమైన సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చేవాళ్లం. ఇలా చాలామందితో మాట్లాడాల్సి వచ్చేది. ఉదయం మాట్లాడి వెళ్లిన పేషేంట్ చికిత్స పొందుతూ చనిపోయాడని సాయంత్రానికి వినాల్సి వచ్చేది. ఒకోసారి అప్పటివరకు గేటు దగ్గర పేషెంట్ కోసం ఎదురు చూస్తూ మాతో మాట్లాడిన కుటుంబీకులు, సంబంధీకులు ఆ వార్త విని ఏడుస్తుంటే గుండె తరుక్కుపోయేది. ఆ పేషంట్‌తో తమకున్న జ్ఞాపకాలను వాళ్లు మాతో పంచుకుంటుంటే మనసు భారమయ్యేది. ఓదార్చడం తప్ప ఏమీ చేయలేని నిస్సహాయ స్థితి మాది. ప్రతి పేషెంట్ క్షేమంగా తిరిగి రావాలని మొక్కుకునేదాన్ని.

నాకూ కరోనా..

గాంధీ హాస్పిటల్ దగ్గర ఐదు వారాల డ్యూటీ అయిపోయిన తర్వాత తిరిగి బేగంపేట పోలీసు స్టేషన్‌కు వెళ్లిపోయా. అప్పుడు ఇతర రాష్ట్రాలు, ప్రాంతాల వారిని తరలించే ప్రక్రియ మొదలైంది. ప్రతిరోజూ ఏరియాల వారీగా బయటి వారిని గుర్తించడం, వారికి అవసరమైన సౌకర్యాలు కల్పిస్తూ ప్రాధాన్య క్రమంలో అక్కడ నుంచి బస్సుల్లో రైల్వే స్టేషన్‌కు తరలించడం మా డ్యూటీగా మారింది. దీనికోసం వారితో సంప్రదింపులు జరపాల్సి వచ్చేది. ఆ సందర్భంలో నాకూ కరోనా సోకింది. నా నుంచి నా హజ్బెండ్‌కీ వచ్చింది. ముగ్గురు పిల్లల్ని బంధువుల ఇంటికి పంపించినప్పటికీ మా అత్తగారిని మాత్రం మేమే చూసుకోవాల్సి వచ్చింది. ఏమాత్రం ధైర్యం కోల్పోకుండా, ఆ మహమ్మారి ఆమెకు సోకకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నా. పీపీఈ కిట్, మాస్క్, గ్లోవ్స్ వేసుకుని వంట చేసేదాన్ని. వైద్యుల సలహాలు, సూచనలు పాటించడంతో పదిహేను రోజులకు నాకు, నా హజ్బెండ్‌కి నెగటివ్ వచ్చింది. అప్పటివరకు పిల్లల్ని కంటితో కూడా చూడలేదు. ఆ రోజులు, ఆ అనుభవాలు గుర్తొస్తే ఇప్పటికీ భయమేస్తుంది. కళ్లల్లో నీళ్లు తిరుగుతాయి.

– శ్రీరంగం కామేష్,
క్రైమ్ బ్యూరో, సాక్షి, హైదరాబాద్

హెల్త్

పురుషులతో పోలిస్తే కొన్ని రకాల సమస్యలు మహిళల్లో ఎక్కువ. ఉదాహరణకు రక్తహీనత, థైరాయిడ్ సమస్యలూ, ఆస్టియోపోరోసిస్ వంటివి. ఇక రొమ్ము క్యాన్సర్ సమస్య పురుషుల్లోనూ కనిపించినా అది చాలా అరుదు. సర్వైకల్ క్యాన్సర్ సమస్య కేవలం మహిళల్లోనే కనిపిస్తుంది. అందుకే ఈ ప్రధాన సమస్యలకు అవసరమైన స్వీయపరీక్షలూ, వైద్య పరీక్షల గురించి తెలుసుకుందాం.

మహిళలకు కొన్ని ప్రధాన వైద్య పరీక్షలు...

ఎముకల సాంద్రత పరీక్ష...

మహిళల విషయానికి వస్తే రుతుస్రావం ఆగిపోయిన (మెనోపాజ్) తర్వాత ఎముక సాంద్రత కోల్పోయే వేగం బాగా పెరుగుతుంది. (అందుకే మెనోపాజ్ ఆగిన మహిళల్లో ఆస్టియోపోరోసిస్ రిస్క్ ఎక్కువ). కాబట్టి మహిళలు ఎముకలోని సాంద్రతను వీలైనంత ఎక్కువ కాలం నిలుపుకోగలిగితే వాళ్లలో ఎముక ఆరోగ్యం బాగుంటుంది.

ఎముకల సాంద్రత తెలుసుకోడానికి బోన్ డెన్సిటీ పరీక్ష చేయించాలి. నిజానికి ఇది ఆస్టియోపోరోసిస్ నిర్ధారణకు చేసే పరీక్ష. దీన్ని 'డ్యుయల్ ఎనర్జీ ఎక్స్-రే అబ్జార్షియోమెట్రీ' అంటారు. దీనితో కేవలం ఐదు నిమిషాల్లోనే ఎముక సాంద్రత ఎంత అన్నది తెలిసిపోతుంది. అయితే ఈ విలువను అందరిలో ఒకేలా కాకుండా వయసును పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు. కాబట్టి దీన్ని 'టీ' స్కోర్‌గా చెబుతారు. దీనితో పాటు సీరమ్ లెవల్స్ ఆఫ్ క్యాల్షియమ్, ఫాస్ఫరస్, ఆల్కలైన్ ఫాస్ఫేట్స్, ఇన్‌టాక్ట్ పారాథైరాయిడ్ హార్మోన్ (పీటీహెచ్) వంటి పరీక్షలు కూడా అవసరమవుతాయి.

సర్వైకల్ క్యాన్సర్ పరీక్ష

మహిళల్లో వచ్చే మరో సాధారణ సమస్య సర్వైకల్ క్యాన్సర్. అయితే సెర్విక్స్ క్యాన్సర్ ముందుగా వచ్చే ప్రీ-క్యాన్సర్ దశ చాలా కాలం (దాదాపు ఎనిమిది నుంచి పదేళ్లు) కొనసాగుతుంది. అంటే అది పూర్తి క్యాన్సర్‌గా రూపొందడానికి సాగే ముందస్తు దశ ఇంత సుదీర్ఘకాలం కొనసాగుతుంది కాబట్టి అక్కడ వచ్చే మార్పులను ముందుగానే పసిగడితే అది క్యాన్సర్ కాకముందే చికిత్స చేయడం సాధ్యపడుతుంది.

పాప్ స్మియర్ అనే చిన్న పరీక్షతో ఎంతో సులువుగా సెర్విక్స్ క్యాన్సర్‌ను ప్రీ క్యాన్సర్ దశలోనే గమనించి సమర్థంగా చికిత్స చేయడం సాధ్యమవుతుంది. ఇరవై నుంచి నలభై ఏళ్ల వయసులో ఉన్న మహిళలంతా తప్పనిసరిగా కనీసం ఏడాదికి ఒకసారి మూడేళ్లపాటు చేయించుకోవడం అవసరం. ఈ మూడేళ్ల రిపోర్ట్స్ మామూలుగా ఉన్నట్లయితే తర్వాత ఐదేళ్లకి ఒకసారి మెనోపాజ్ దశకు చేరే వరకు ఈ పరీక్ష చేయించుకుంటూ దీన్ని ఉండాలి.

మహిళల్లో రక్తహీనత...

మహిళల్లో రుతుస్రావం వల్ల ప్రతి నెలా రక్తం పోతుంటుంది కాబట్టి అది రక్తహీనతకు ప్రధాన కారణం. అలాగే మహిళల్లో రుతుస్రావంతో పాటు బిడ్డకు జన్మనిచ్చే సమయంలో అతిగా రక్తంపోవడం, యుటెరైన్ ఫైబ్రాయిడ్స్ ఉండటం కూడా రక్తహీనతకు కారణం కావచ్చు. అనీమియా లక్షణాలు కొందరిలో తక్కువగానూ, మరికొందరిలో తీవ్రంగా ఉంటాయి.

మానవ దేహంలోని 100 గ్రాముల రక్తంలో... హీమోగ్లోబిన్ పరిమాణం మహిళల్లో 12 గ్రాములు ఉండాలి. ఒకవేళ ఈ హీమోగ్లోబిన్ పరిమాణం ఇంతకంటే తక్కువగా ఉంటే వారు రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నట్లు పరిగణించవచ్చు. రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నవారు పాలిపోయినట్లుగా కనిపిస్తుంటారు. కళ్ల నిస్తేజంగా, తెల్లగా కనిపిస్తుంటాయి. అందుకే డాక్టర్లు కనురెప్పలను కిందికి లాగి చూస్తుంటారు. అలాగే గోళ్లు కూడా తెల్లగా కనిపిస్తుంటే అది రక్తహీనతకు ఓ సూచన అని తెలుసుకోవచ్చు. ఇలా రక్తహీనతతో బాధపడుతున్న మహిళలు కంప్లీట్ బ్లడ్ పిక్చర్ పరీక్ష చేయించుకుని, ఉండాల్సిన మోతాదు కంటే తక్కువ ఉన్నవారు డాక్టర్ సలహా మేర ఐరన్ మాత్రలు, సిరప్ వంటివి వాడాలి.

స్వీయ రొమ్ము పరీక్ష అండ్ మామోగ్రామ్

మహిళల్లో సాధారణంగా కనిపించే వ్యాధుల్లో ముఖ్యమైనది రొమ్ము క్యాన్సర్ కాబట్టి దానికి సంబంధించిన స్వయం పరీక్ష చేసుకుంటూ ఉండటం చాలా ముఖ్యం. స్వయంగా రొమ్ము పరీక్ష చేసుకోడాన్ని బీఎస్ఈ అంటారు. అంటే ఇది బ్రెస్ట్ సెల్ఫ్ ఎగ్జామినేషన్ అనే మాటకు సంక్షిప్తరూపం. ఇరవై ఏళ్లు నిండిన ప్రతి స్త్రీ నెలకోసారి బీఎస్ఈ చేసుకోవాలి. బ్రెస్ట్ క్యాన్సర్ లక్షణాలను ముందుగా పసిగట్టి, వ్యాధి ముదరక ముందే చికిత్స చేయించుకోవడానికి ఈ పరీక్ష ఉపయోగపడుతుంది.

● స్వయంగా చేసుకొని రొమ్ము పరీక్షను రుతుక్రమం పూర్తయిన తొలిరోజు చేసుకుంటే మంచిది. ఎందుకంటే పీరియడ్స్ మొదలయ్యే సమయంలో సాధారణంగానే రొమ్ములలో చిన్నపాటి గడ్డలు ఏర్పడుతుంటాయి. ఇవి రుతుక్రమం మొదలైన మూడు- నాలుగు రోజుల్లో కరిగిపోతాయి. ఆ తర్వాత కూడా ఏదైనా లంప్ తగిలితే అది బ్రెస్ట్ క్యాన్సర్‌కు సూచిక అయి ఉండవచ్చనే సందేహంతో డాక్టర్‌ను సంప్రదించాలి.

● నిపిల్స్ నుంచి పాలలాగ ద్రవం విడుదలవుతున్నా, రొమ్ములలో వాపును గమనించినా, చర్మం మీద దురద పెడుతున్నా, బుడిపెలాంటిది ఏర్పడినా, నిపిల్స్‌లో నొప్పి, ఎరుపుదనం, లోపలికి ముడుచుకుపోవడం వంటి లక్షణాలను గమనించినా అశ్రద్ధ చేయకుండా డాక్టర్‌ను సంప్రదించాలి.

పైన పేర్కొన్న లక్షణాలుగానీ లేదా రొమ్ములో ఏవైనా మార్పులుగానీ గమనిస్తే డాక్టర్‌ను సంప్రదించి వారి సలహా మేరకు మామోగ్రామ్ అనే పరీక్ష చేయించుకోవాలి.

డా. ఆరతి బెల్లారి,
సీనియర్ కన్సల్టెంట్
ఇంటర్నల్ మెడిసిన్

గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు థైరాయిడ్ హార్మోన్ పరీక్ష...

గర్భవతిగా ఉన్న సమయంలో తల్లి తాలూకు థైరాయిడ్ హార్మోన్ అన్నది బిడ్డ ఎదుగుదలలో ముఖ్యంగా మెదడు, నాడీ వ్యవస్థల అభివృద్ధికి ఉపయోగపడుతుంటుంది. అందుకే ప్రెగ్నెన్సీ సమయంలో తల్లికి తప్పనిసరిగా థైరాయిడ్ పరీక్షలు నిర్వహిస్తారు. తల్లికి థైరాయిడ్ లోపం ఉన్నట్లయితే దానికి తక్షణం చికిత్స చేయించకపోతే బిడ్డ మెదడు ఎదుగుదలలో తేడాలు, మానసిక వికాసంలో లోపాలు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. అయితే తల్లికి తగిన మోతాదులో థైరాక్సిన్ మాత్రలు ఇవ్వడం ద్వారా బిడ్డకు కలిగే లోపాలను నివారించవచ్చు.

ప్రెగ్నెన్సీ సమయంలో కాబోయే తల్లి రక్తంలో టీఎస్‌హెచ్ మోతాదును తక్కువస్థాయిలో ఉంచాల్సి ఉంటుంది. తల్లిలో థైరాయిడ్ హార్మోన్ ఎక్కువగా ఉన్నట్లయితే అది బిడ్డ శారీరక ఎదుగుదలను తగ్గించవచ్చు. అంటే పిండం సరిగా ఎదగకపోవడం (ఫీటల్ గ్రోత్ రెస్ట్రిక్షన్) జరగవచ్చు. ఇలాంటి సందర్భంలో యాంటీ థైరాయిడ్ మందులను తగిన మోతాదులో ఇస్తూ, తల్లిలో థైరాయిడ్ హార్మోన్‌ను సరిగా ఉండేలా నియంత్రించడం ద్వారా బిడ్డకు కలిగే దుష్ప్రభావాలను నివారించవచ్చు.

గర్భిణులలో థైరాయిడ్ హార్మోన్ ఆవశ్యకత గురించి అవగాహన పెరుగుతున్నందున ప్రతి గర్భిణికీ డాక్టర్లు ఈ థైరాయిడ్ పరీక్షను విధిగా చేయిస్తుంటారు. థైరాయిడ్ మోతాదుల తేడాతో ఎక్కువగా మహిళల్లో హైపోథైరాయిడిజమ్, హైపర్ థైరాయిడిజమ్ అనే సమస్యలు వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువ. కాబట్టి మహిళలు తరచూ చేయించాల్సిన పరీక్షల్లో థైరాయిడ్ హార్మోన్ పరీక్ష కూడా ఒకటి.

అడినాయిడ్స్ వాపు ..?

అడినాయిడ్స్ ముక్కు లోపలి భాగానికి కాస్త వెనకన, నోటి లోపల అంగిటి పైభాగంలో ఉంటాయి. అవి స్పాంజి కణజాలంతో తయారై మెత్తగా, గుంపులుగా ఉంటాయి. రెండు రకాలుగా వీటి ఉనికి తెలుస్తుంది. మొదటిది... ఎండోస్కోప్ అనే పరికరాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా... ఇక రెండోది తల ఎక్స్-రే తీసినప్పుడు, ఈ తల ఎక్స్-రేలో వాటి పరిమాణం కూడా తెలుస్తుంది. అడినాయిడ్స్ అన్నా, టాన్సిల్స్ అన్నా... ఈ రెండూ ఒకటేనని చాలామంది పొరబడుతుంటారుగానీ... ఈ రెండూ వేర్వేరు. నోరు బాగా తెరచినప్పుడు టాన్సిల్స్ కనిపిస్తాయిగానీ... అడినాయిడ్స్ కనిపించవు.

నిజానికి అడినాయిడ్స్ అనేక రకాల ఇన్ఫెక్షన్స్ నుంచి పిల్లలను కాపాడుతుంటాయి. అయితే వాటికే ఇన్ఫెక్షన్స్ సోకడం కారణంగా అడినాయిడ్స్ వాచినప్పుడు వచ్చే సమస్య గురించి తెలుసుకుందాం.

అడినాయిడ్స్‌లో కొన్ని యాంటీబాడీస్ ఉండటం వల్ల బ్యాక్టీరియా, వైరస్‌లు దేహంలోకి ప్రవేశించగానే... వాటిని శత్రుకణాలుగా గుర్తించి, వాటితో పోరాడుతాయి. ఇలా పోరాటంలో వాటిని తుదముట్టించడం ద్వారా ఇన్ఫెక్షన్‌ల నుంచి కాపాడతాయి. చిన్నారుల్లో వ్యాధి నిరోధక శక్తి సహజంగానే తక్కువగా ఉండటం వల్ల వాళ్ల పసి దేహాలను కాపాడటానికి ప్రకృతి అడినాయిడ్స్ అనే ఏర్పాటు చేసింది. అయితే పిల్లలు పెరుగుతున్న కొద్దీ... వాళ్ల వ్యాధి నిరోధక శక్తి (ఇమ్యూనిటీ) కూడా పెరుగుతుండటం వల్ల కొంతకాలానికి ఇవి క్రమంగా సైజు తగ్గుతూ పోతాయి. ఐదేళ్ల వయసులో దాదాపుగా ఇవి పూర్తిగా కృశించిపోతాయి. వారికి యుక్తవయసు వచ్చేనాటికి అవి పూర్తిగా మటుమాయమవుతాయి.

అడినాయిడ్స్‌లో ఇన్ఫెక్షన్లతో వాపు ఇలా...

కొందరు చిన్నారులపైకి బ్యాక్టీరియా లేదా వైరస్ దాడి చేసినప్పుడు అడినాయిడ్స్ కణజాలంలో వాపు వచ్చే అవకాశాలుంటాయి. అలా జరగడం వల్ల ఇక అవి ఇతర ఇన్ఫెక్షన్లు వచ్చినప్పుడు వాటి నుంచి దేహాన్ని కాపాడలేవు. దేహంపై బ్యాక్టీరియా, వైరస్ దాడి పెరిగిన కొద్దీ వాటిలో వాపు కూడా పెరుగుతూ పోతుంది. అలాంటప్పుడు కొన్నిసార్లు పక్కనుండే టాన్సిల్స్‌కు కూడా ఇన్ఫెక్షన్ వచ్చి, వాటిల్లో కూడా వాపు రావచ్చు. ఇలా వాపు వచ్చిన కొద్దీ పిల్లలు గాలి పీల్చుకోవడం కష్టమవుతుంది. దాంతో చిన్నారుల్లో కొన్ని సమస్యలు రావచ్చు. అవి...

● ముక్కురంధ్రాలు మూసుకుపోయి గాలి పీల్చడం ఇబ్బందిగా మారడంతో నోటితో గాలి పీల్చడం. ● నిద్ర సమయంలో పిల్లలో గురక రావడం. ● గొంతునొప్పిగా ఉండి, మింగడం కష్టం కావడం. ● కొన్నిసార్లు మెడప్రాంతంలోని గ్రంథులకూ వాపు రావడం. ● కొంతమందిలో వినికిడి సమస్యలూ లేదా దంత సమస్యలు కనిపించడం. ● ఊపిరి సరిగా అందక నిద్రాభంగమై లేచి ఏడ్వటం.

డా. ఈసీ వినయ కుమార్
ఈఎన్‌టీ నిపుణులు

చికిత్స...

అడినాయిడ్స్‌లో వాపు వచ్చిన పిల్లల్లో వ్యాధి నిరోధక శక్తి తగ్గడం కారణంగా వారికి తరచూ జ్వరాలు వస్తుంటాయి. అడినాయిడ్స్‌లో వాపు ఉన్నప్పుడు తొలుత యాంటీబయాటిక్స్‌తో చికిత్స చేస్తారు. త్వరగా చికిత్స పొందని పిల్లల్లో వ్యాధి తీవ్రత పెరిగి మందులకు నయమయ్యే పరిస్థితి ఉండకపోవచ్చు అలాంటప్పుడు అడినాయిడెక్టమీ అనే శస్త్రచికిత్స ప్రక్రియ ద్వారా డాక్టర్లు వాటిని తొలగించాల్సి వస్తుంది.

ఈడెన్‌లో మెరుపులతో మొదలు

కోహ్లి

డిఫెండింగ్ చాంపియన్ కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ కొత్త సీజన్‌ను ఓటమితో మొదలు పెట్టింది. సొంతగడ్డ ఈడెన్ గార్డెన్స్‌లో ఆడిన మ్యాచ్‌లోనూ శుభారంభం చేయలేకపోయింది. బ్యాటింగ్‌లో రహానే, నరైన్ మెరుపులతో ఒక దశలో 200 సాధించగలదనిపించిన టీమ్ ఆ తర్వాత ఒక్కసారిగా కుప్పకూలి స్వల్ప స్కోరుకే పరిమితమైంది. ఆర్‌సీబీ బౌలర్లు కేకేఆర్‌ను సరైన సమయంలో నిలువరించడంలో సఫలమయ్యారు. ఆ తర్వాత సాల్ట్, కోహ్లి మెరుపు ఓపెనింగ్‌తో విజయానికి బాటలు వేసుకున్న బెంగళూరు ఆశావహ దృక్పథంతో తమ ప్రయాణాన్ని మొదలు పెట్టింది. మరో 22 బంతులు మిగిలి ఉండగానే గెలిచిన మ్యాచ్‌తో రజత్ పాటీదార్ కెప్టెన్‌గా శుభారంభం చేశాడు.

ఐపీఎల్ తొలి పోరులో బెంగళూరు ఘన విజయం

- 7 వికెట్ల తేడాతో ఓడిన కోల్‌కతా
- కోహ్లి, సాల్ట్ అర్ధ సెంచరీలు
- రాణించిన కృనాల్ పాండ్యా

కోల్‌కతా: ఐపీఎల్ తొలి పోరులో రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు పైచేయి సాధించింది. శనివారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో ఆర్‌సీబీ 7 వికెట్ల తేడాతో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్‌ను చిత్తు చేసింది. టాస్ ఓడి ముందుగా బ్యాటింగ్‌కు దిగిన కోల్‌కతా 20 ఓవర్లలో 8 వికెట్ల నష్టానికి 174 పరుగులు చేసింది. అజింక్య రహానే (31 బంతుల్లో 56; 6 ఫోర్లు, 4 సిక్స్‌లు) అర్ధసెంచరీ సాధించగా... సునీల్ నరైన్ (26 బంతుల్లో 44; 5 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు), అంగ్‌క్రిష్ రఘువంశీ (22 బంతుల్లో 30; 2 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) రాణించారు. రహానే, నరైన్ రెండో వికెట్‌కు 55 బంతుల్లోనే 103 పరుగులు జోడించారు. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' కృనాల్ పాండ్యా (3/29) కీలక సమయంలో 3 వికెట్లతో ప్రత్యర్థిని దెబ్బ తీశాడు. అనంతరం బెంగళూరు 16.2 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు 177 పరుగులు సాధించింది. విరాట్ కోహ్లి (36 బంతుల్లో 59 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, 3 సిక్స్‌లు), ఫిల్ సాల్ట్ (31 బంతుల్లో 56; 9 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు) హాఫ్ సెంచరీలతో చెలరేగగా...తొలి సారి కెప్టెన్‌గా వ్యవహరించి రజత్ పాటీదార్ (16 బంతుల్లో 34; 5 ఫోర్లు, 1 సిక్స్) కూడా దూకుడుగా ఆడాడు.

భారీ భాగస్వామ్యం...

10 ఓవర్లలో 107 పరుగులు...ఇన్నింగ్స్ తొలి భాగంలో కోల్‌కతా బ్యాటింగ్ జోరింది. డి కాక్ (4) మొదటి ఓవర్లోనే వెనుదిరిగిన తర్వాత రహానే, నరైన్ కలిసి చెలరేగిపోయారు. సలామ్ ఓవర్లో ఫోర్, 2 సిక్స్‌లు బాదిన రహానే...కృనాల్ ఓవర్లో వరుసగా రెండు ఫోర్లు కొట్టాడు. అదే ఓవర్లో సిక్స్‌తో నరైనా కూడా జత కలిశాడు. దయాళ్ ఓవర్లో కూడా ఇదే తరహాలో రహానే 2 ఫోర్లు, సిక్స్‌తో చెలరేగిపోయాడు. సుయాశ్ ఓవర్లో సిక్స్‌తో 25 బంతుల్లోనే రహానే అర్ధ సెంచరీ పూర్తి చేసుకోగా...చివరి రెండు బంతులను రహానే సిక్స్, ఫోర్‌గా మలిచాడు. సలామ్ తర్వాతి ఓవర్లో కూడా 4, 6 కొట్టిన నరైన్ అదే ఊపులో చివరి బంతికి అవుటయ్యాడు. ఇక్కడే కేకేఆర్ ఇన్నింగ్స్ మలుపు తిరిగింది. ఒక్కసారిగా చెలరేగిన బెంగళూరు బౌలర్లు ప్రత్యర్థిపై పట్టు సాధించారు. 16 పరుగుల తేడాతో రహానే, వెంకటేశ్ అయ్యర్ (6) వెనుదిరగ్గా...ఐదు పరుగుల వ్యవధిలో భారీ హిట్టర్లు రింకూ సింగ్ (12), ఆంద్రీ రసెల్ (4) వికెట్లను జట్టు కోల్పోయింది. దాంతో అంచనాలకు అనుగుణంగా భారీ స్కోరును సాధించలేకపోయింది.

ఐపీఎల్-2025: అప్‌డేట్, వివరాలు, విశ్లేషణ కోసం స్కాన్ చేయండి

దూకుడుగా దూసుకుపోయి...

ఛేదనలో బెంగళూరు చెలరేగిపోయింది. ఇన్నింగ్స్ తొలి బంతినే ఫోర్‌గా మలచిన సాల్ట్ ఘనంగా మొదలు పెట్టగా, అతనికి కోహ్లి తోడవడంతో టీమ్ లక్ష్యం దిశగా సునాయాసంగా దూసుకుపోయింది. అరోరా ఓవర్లో సాల్ట్ 2 ఫోర్లు, ఒక సిక్స్ కొట్టగా, కోహ్లి మరో ఫోర్ బాదడంతో మొత్తం 20 పరుగులు వచ్చాయి. నైట్‌రైడర్స్ ఎంతో ఆశలు పెట్టుకున్న వరుణ్ చక్రవర్తికి తొలి ఓవర్లో బాగా దెబ్బ పడింది. వరుస బంతుల్లో సాల్ట్ 4, 6, 4, 4 బాదడంతో పరిస్థితి అంతా ఆర్‌సీబీకి అనుకూలంగా మారిపోయింది. జాన్సన్ ఓవర్లో వరుసగా రెండు సిక్స్‌లు బాది తానూ తగ్గలేదని కోహ్లి చూపించగా, 25 బంతుల్లో సాల్ట్ హాఫ్ సెంచరీని అందుకున్నాడు. తక్కువ వ్యవధిలో సాల్ట్, పడిక్కల్ (10) వికెట్లు తీసి కోల్‌కతా కాస్త ఊరట చెందినా...తర్వాత వచ్చిన పాటీదార్ కూడా బౌండరీల వర్షం కురిపించాడు. రాణా ఓవర్లోనే అతను ఏకంగా 4 ఫోర్లు కొట్టడం విశేషం. 30 బంతుల్లో విరాట్ హాఫ్ సెంచరీ సాధించాడు. చివర్లో వరుసగా 6, 4 కొట్టి లివింగ్‌స్టోన్ (15 నాటౌట్) మ్యాచ్ ముగించాడు.

స్కోరు వివరాలు

కోల్‌కాత నైట్‌రైడర్స్ ఇన్నింగ్స్: డి కాక్ (సి) జితేశ్ (బి) హాజల్‌వుడ్ 4; నరైన్ (సి) జితేశ్ (బి) సలామ్ 44; రహానే (సి) సలామ్ (బి) పాండ్యా 56; వెంకటేశ్ (బి) పాండ్యా 6; రఘువంశీ (సి) జితేశ్ (బి) దయాళ్ 30; రింకూ (బి) పాండ్యా 12; రసెల్ (బి) సుయాశ్ 4; రమణ్‌దీప్ (నాటౌట్) 6; హర్షిత్ (సి) జితేశ్ (బి) హాజల్‌వుడ్ 5; జాన్సన్ (నాటౌట్) 1; ఎక్స్‌ట్రాలు 6; **మొత్తం** (20 ఓవర్లలో 8 వికెట్లకు) 174. **వికెట్ల పతనం:** 1–4, 2–107, 3–109, 4–125, 5–145, 6–150, 7–168, 8–173. **బౌలింగ్:** హాజల్‌వుడ్ 4–0–22–2, యశ్ దయాళ్ 3–0–25–1, రసిఖ్ సలామ్ 3–0–35–1, కృనాల్ పాండ్యా 4–0–29–3, సుయాశ్ శర్మ 4–0–47–1, లివింగ్‌స్టోన్ 2–0–14–0.

రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు ఇన్నింగ్స్: సాల్ట్ (సి) జాన్సన్ (బి) వరుణ్ 56; కోహ్లి (నాటౌట్) 59; పడిక్కల్ (సి) రమణ్‌దీప్ (బి) నరైన్ 10; పటీదార్ (సి) రింకూ (బి) అరోరా 34; లివింగ్‌స్టోన్ (నాటౌట్) 15; ఎక్స్‌ట్రాలు 3; **మొత్తం** (16.2 ఓవర్లలో 3 వికెట్లకు) 177. **వికెట్ల పతనం:** 1–95, 2–118, 3–162. **బౌలింగ్:** వైభవ్ అరోరా 3–0–42–2, స్పెన్సర్ జాన్సన్ 2.2–0–31–0, వరుణ్ చక్రవర్తి 4–0–43–1 హర్షిత్ రాణా 3–0–32–0, సునీల్ నరైన్ 4–0–27–1.

సందడిగా ప్రారంభోత్సవం

తొలి మ్యాచ్‌కు ముందు ఈడెన్ గార్డెన్స్‌లో ఐపీఎల్ ప్రారంభ వేడుకలు జరిగాయి. షారుఖ్ ఖాన్ వ్యాఖ్యానంతో ఈ కార్యక్రమం మొదలు కాగా...ఆ తర్వాత ప్రముఖ గాయని శ్రేయా ఘోషాల్ తన పాటతో అలరించింది. అనంతరం దిశా పటాని తన డ్యాన్స్‌తో ఆకట్టుకుంది. సింగర్ కరణ్ ఔజ్లా ఆమెకు జత కలిశాడు. చివర్లో షారుఖ్ చిత్రం 'పఠాన్'లోని సూపర్ హిట్ పాటకు అతనితో కలిసి విరాట్ కోహ్లి వేసిన స్టెప్పులు హైలైట్‌గా నిలిచాయి. తొలి ఐపీఎల్ నుంచి ఇప్పటి వరకు ఆడుతున్న విరాట్ కోహ్లికి బీసీసీఐ ప్రత్యేక '18' జ్ఞాపికను అందించింది.

ఐపీఎల్‌లో నేడు

హైదరాబాద్ X రాజస్తాన్
వేదిక: హైదరాబాద్
మధ్యాహ్నం 3: 30 గంటల నుంచి

చెన్నై X ముంబై
వేదిక: చెన్నై
రాత్రి 7: 30 గంటల నుంచి

స్టార్ స్పోర్ట్స్, జియో హాట్‌స్టార్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సాక్షి సినిమా

ఇండియాలోనే టాలీవుడ్ బెస్ట్

- మోహన్‌లాల్

పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్, 'దిల్' రాజు, మోహన్‌లాల్

''సినిమా ఇండస్ట్రీలో 47 ఏళ్ల ప్రయాణం నాది. తెలుగు చిత్ర సీమతోనూ ఎంతో అనుబంధం ఉంది. అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారితో నటించే అదృష్టం నాకు దక్కింది. తెలుగు ప్రేక్షకులు చూపించే ప్రేమ ఇంకెక్కడా దొరకదు. ఇండియాలోనే టాలీవుడ్ ది బెస్ట్ ఇండస్ట్రీగా ఉంది'' అని మోహన్‌లాల్ చెప్పారు. పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్ దర్శకత్వంలో మోహన్‌లాల్ హీరోగా రూపొందిన చిత్రం 'ఎల్2: ఎంపురాన్'. 'లూసిఫర్' (2019)కి సీక్వెల్‌గా రూపొందిన ఈ చిత్రంలో టొవినో థామస్, మంజు వారియర్ తదితరులు కీలక పాత్రలు పోషించారు. ఆంటోనీ పెరుంబవూర్, గోకులం గోపాలన్ నిర్మించిన 'ఎల్2: ఎంపురాన్' ఈ నెల 27న మలయాళ, తెలుగు, తమిళ, హిందీ, కన్నడ భాషల్లో విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా శనివారం హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన ప్రీ రిలీజ్ ప్రెస్ మీట్‌లో మోహన్‌లాల్ మాట్లాడుతూ– ''కేరళలో మేం అన్ని భాషల చిత్రాలను చూస్తాం. ఇప్పుడు మా సినిమాలని కూడా అన్ని భాషల వాళ్లు చూస్తున్నారు. సినిమా ప్రేమికుల కోసం ఇప్పుడు మేం కూడా పాన్ ఇండియా చిత్రాలు చేస్తున్నాం. 'ఎల్2: ఎంపురాన్' బ్లాక్ బస్టర్ అయితే మూడో భాగంతో మళ్లీ ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తాం'' అన్నారు. 'దిల్' రాజు మాట్లాడుతూ– ''మలయాళంలో అత్యధిక బడ్జెట్‌తో తీసిన 'ఎల్2: ఎంపురాన్' ఏ రేంజ్‌లో ఉందో టీజర్, ట్రైలర్ చూస్తేనే అర్థం అవుతోంది. ఈ మూవీతో పృథ్వీరాజ్‌గారు పాన్ ఇండియా డైరెక్టర్ కాబోతున్నారు'' అన్నారు. పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్ మాట్లాడుతూ– ''తెలుగులో మా సినిమాను రిలీజ్ చేస్తున్న 'దిల్' రాజుగారికి థ్యాంక్స్. మా సినిమా డబ్బింగ్‌లా కాకుండా ఒరిజినల్ సినిమాలా ఉండాలని తెలుగు డబ్బింగ్ కోసం చాలా కష్టపడ్డాం. ఈ మూవీ కోసం మోహన్‌లాల్‌గారు, నేను ఒక్క రూపాయి పారితోషికం తీసుకోకుండా పని చేశాం'' అని చెప్పారు. కెమేరామేన్ సుజిత్ వాసుదేవ్, నటుడు మాస్టర్ కార్తికేయ మాట్లాడారు.

జూన్‌లో థగ్ లైఫ్

కమల్‌హాసన్

కమల్‌హాసన్ హీరోగా ప్రముఖ దర్శకుడు మణిరత్నం తెరకెక్కిస్తున్న చిత్రం 'థగ్ లైఫ్'. 'నాయగన్' (1987) వంటి హిట్ మూవీ తర్వాత 38 సంవత్సరాలకు వీరి కాంబినేషన్‌లో వస్తున్న ద్వితీయ చిత్రమిది. శింబు, త్రిష, అశోక్ సెల్వన్, ఐశ్వర్యా లక్ష్మి, జోజు జార్జ్, అభిరామి, నాజర్ ఇతర ప్రధాన పాత్రలు పోషిస్తున్నారు. కమల్‌హాసన్, మణిరత్నం, ఉదయనిధి స్టాలిన్, ఆర్. మహేంద్రన్, శివ అనంత్ భారీ బడ్జెట్‌తో నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం జూన్ 5న విడుదల కానుంది. ఈ చిత్రానికి ఏఆర్ రెహమాన్ సంగీతదర్శకుడిగా, రవి కె. చంద్రన్ ఛాయాగ్రాహకుడిగా వ్యవహరిస్తున్నారు.

తమన్నా కోసమే ఈ పాత్ర పుట్టింది

- సంపత్ నంది

వశిష్ఠ ఎన్. సింహా, డి. మధు, తమన్నా, సంపత్ నంది, అశోక్ తేజ

''ఓ పల్లెటూరి కథని ఎగ్జయిటింగ్‌గా, థ్రిల్లింగ్‌గా చెప్పడం మామూలు విషయం కాదు. డైరెక్టర్ అశోక్ 'ఓదెల 2'ని ఓ రేంజ్‌లో తీశారు. నేను ఏ సినిమా చేసినా ప్రేక్షకులకు కొత్త అనుభూతి దక్కాలని కోరుకుంటాను. అలాంటి సరికొత్త అనుభూతినిచ్చే సినిమా ఇది. భైరవి క్యారెక్టర్ చేయడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను'' అని తమన్నా తెలిపారు. ఆమె లీడ్ రోల్‌లో నటించిన చిత్రం 'ఓదెల 2'. 'ఓదెల రైల్వేస్టేషన్' (2021)కి సీక్వెల్‌గా 'ఓదెల 2' రూపొందింది. అశోక్ తేజ దర్శకత్వంలో రూపొందిన ఈ చిత్రంలో హెబ్బా పటేల్, వశిష్ఠ ఎన్. సింహా ఇతర పాత్రల్లో నటించారు. మధు క్రియేషన్స్, సంపత్ నంది టీమ్ వర్క్స్‌పై డి. మధు నిర్మించారు. హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించిన ప్రెస్‌మీట్‌లో ఏప్రిల్ 17న ఈ చిత్రాన్ని రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ప్రకటించారు. ఈ సందర్భంగా తమన్నా మాట్లాడుతూ– ''ఓదెల రైల్వేస్టేషన్' చూసినప్పుడే పార్ట్ 2 ఉండాలని భావించాను. సంపత్ నందిగారు పార్ట్–2 ఐడియా చెప్పినప్పుడు ఎగ్జయిట్ అయ్యాను. నా కెరీర్‌లో అత్యధిక ఐ షాట్ క్లోజప్స్ ఉన్న సినిమా 'ఓదెల 2'' అన్నారు. ఈ మూవీ క్రియేటర్ సంపత్ నంది మాట్లాడుతూ– ''నేను ఓదెల అనే ఊర్లో పుట్టి, పెరిగాను. చాలా గౌరవంగా, ప్రేమతో ఈ కథ రాశాను. ఓదెలకు ఒక కష్టం వస్తే... ఆ ఊరిలో కొలువై ఉన్న ఓదెల మల్లన్న నాగ సాధు పాత్ర ద్వారా ఆ సమస్యని ఎలా పరిష్కరించారు? అనేది ఈ చిత్రకథ. ఈ పాత్ర తమన్నా కోసమే పుట్టింది'' అని చెప్పారు. ''కథని నమ్ముకుని తీసిన 'ఓదెల 2'ని ప్రేక్షకులు థియేటర్స్‌లో చూసి, ఆదరించాలని కోరుకుంటున్నాను'' అన్నారు డి. మధు. ''ఆకలిగా ఉందని అన్నం కోసం సంపత్ నందిగారి దగ్గరికి వెళ్లాను... 'ఓదెల 2' రూపంలో ఆయన బిర్యానీ తినిపించారు'' అని అశోక్ తేజ అన్నారు.

ఫస్ట్ షాట్ నుంచే కథ మొదలైపోతుంది

- విక్రమ్

ఎస్.జె. సూర్య, దుషారా విజయన్, విక్రమ్, ఎన్వీ ప్రసాద్

''తెలుగులో ప్రస్తుతం అన్ని రకాల సినిమాలు అద్భుతమైన విజయాన్ని సాధిస్తున్నాయి. నటీనటులకి ఇది చాలా గొప్ప అవకాశం. అన్ని రకాల పాత్రలు చేసే చాన్స్ ఉంటుంది. తెలుగు ప్రేక్షకులు చూపిస్తున్న ప్రేమ అద్భుతం... వారి ప్రేమకి నా కృతజ్ఞతలు. ఈ నెల 27న వస్తున్న 'వీర ధీర శూర' మూవీని అందరూ ఎంజాయ్ చేస్తారని నమ్ముతున్నాను'' అని హీరో విక్రమ్ చెప్పారు. ఎస్.యు. అరుణ్ కుమార్ దర్శకత్వంలో విక్రమ్, దుషారా విజయన్ జంటగా నటించిన తాజా చిత్రం 'వీర ధీర శూర: పార్ట్ 2'. ఎస్‌జే సూర్య, సూరజ్ వెంజరాముడు ముఖ్య పాత్రలు పోషించారు. రియా శిబు నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 27న విడుదల కానుంది. ఈ చిత్రం తెలుగు విడుదల హక్కులను ఎన్వీఆర్ సినిమాస్ సంస్థ సొంతం చేసుకోగా, నైజాంలో మైత్రీ మూవీ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ సంస్థ విడుదల చేస్తోంది. శనివారం నిర్వహించిన 'వీర ధీర శూర: పార్ట్ 2' ప్రీ రిలీజ్ ప్రెస్‌మీట్‌లో విక్రమ్ మాట్లాడుతూ– ''ఈ సినిమా ఫస్ట్ షాట్ నుంచే కథ మొదలైపోతుంది. అందుకే ఆరంభం నుంచే మిస్ కాకుండా చూడాలని కోరుకుంటున్నాను. యాక్షన్‌తో పాటు మంచి భావోద్వేగాలున్న సినిమా ఇది. అరుణ్ చాలా అద్భుతంగా తీశాడు'' అని చెప్పారు. ఎస్‌జే సూర్య మాట్లాడుతూ– ''మంచి కంటెంట్ ఎక్కడున్నా సరే తెలుగు ప్రేక్షకులు గొప్పగా ఆదరిస్తున్నారు. హాలీవుడ్ డైరెక్టర్ మార్టిన్ స్కోర్సెస్ అంటే డైరెక్టర్ అరుణ్‌గారికి చాలా పిచ్చి. ఒకవేళ మార్టిన్ స్కోర్సెస్ రాజమండ్రిలో సినిమా చేస్తే ఎలా ఉంటుందో 'వీర ధీర శూర' అలా ఉంటుంది. 'రంగస్థలం' లాంటి రా అండ్ రస్టిక్ సినిమా ఇది'' అన్నారు. ఎన్వీ ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ– ''మహారాజా' మూవీ తర్వాత మేం తెలుగులో రిలీజ్ చేస్తున్న సినిమా 'వీర ధీర శూర'. కచ్చితంగా సెన్సేషనల్ హిట్ అవుతుంది'' అన్నారు. ఇంకా పాటల రచయిత రాంబాబు గోశాల, నటుడు పృథ్వీ మాట్లాడారు.

ఇదో రకమైన వివక్ష!

- పూజా హెగ్డే

''చిత్ర పరిశ్రమలో హీరోలకు ఇచ్చినంత ప్రాధాన్యం హీరోయిన్లకు ఇవ్వరు. ప్రేమకథల్లో నటించినా ఎలాంటి గుర్తింపు ఇవ్వరు. కొన్ని సార్లు పోస్టర్‌లో మా పేరు కూడా ఉండదు. సినిమా అనేది సమష్టి కృషి అనే విషయాన్ని అందరూ గుర్తించాలి'' అంటూ పూజా హెగ్డే చేసిన వ్యాఖ్యలు వైరల్‌గా మారాయి. ఇటీవల ఓ ఇంటర్వ్యూలో పాల్గొన్న పూజా హెగ్డేకి... తోటి ఆర్టిస్టుల కారణంగా ఎప్పుడైనా ఇబ్బంది పడ్డారా? వివక్షకు గురయ్యారా? అనే ప్రశ్నలు ఎదురయ్యాయి. ఈ ప్రశ్నలకు ఆమె సమాధానం ఇస్తూ– ''హీరోలతో పోలిస్తే హీరోయిన్లు వివక్షకి గురవుతుంటారు. సెట్స్‌లో నేను కూడా వివక్ష ఎదుర్కొన్నాను. షూటింగ్ ప్రదేశంలో హీరో కార్‌వాన్‌ని సెట్‌కు పక్కనే ఉంచుతారు. మిగిలిన వాళ్ల కార్‌వాన్‌లు కొంచెం దూరంగా ఉంటాయి. ఇదొక రకమైన వివక్ష. మేము బరువైన కాస్ట్యూమ్స్, భారీ లెహంగాలు ధరించి సెట్ వరకూ నడుచుకుంటూ రావాలి. కొన్నిసార్లు అది చూడటానికి బాగున్నా, అంత బరువైన దుస్తులను ఈడ్చుకుంటూ, షాట్ అయ్యాక మా వాహనం దగ్గరకు వెళ్లాలంటే ఇబ్బందిగానే ఉంటుంది. ఇది అన్ని ఇండస్ట్రీల్లోనూ ఉంది. ఇన్నేళ్లుగా ఇండస్ట్రీలో ఉంటూ భారీ పారితోషికం అందుకుంటున్నా నన్ను నేను సెకండ్ గ్రేడ్ పౌరురాలిగానే భావిస్తాను'' అన్నారు పూజా హెగ్డే. ప్రస్తుతం తమిళంలో సూర్యతో 'రెట్రో', విజయ్‌తో 'జన నాయగన్', లారెన్స్‌తో 'కాంచన 4', హిందీలో వరుణ్ ధావన్‌తో 'హై జవానీ తో ఇష్క్ హోనా హై' సినిమాలు చేస్తూ బిజీగా ఉన్నారామె.

తేదీ మారింది

యశ్

'కేజీఎఫ్' ఫేమ్ కన్నడ నటుడు యశ్ హీరోగా నటిస్తున్న లేటెస్ట్ మూవీ 'టాక్సిక్'. 'ఏ ఫెయిరీ టేల్ ఫర్ గ్రోన్ అప్స్' అనేది ఉపశీర్షిక. మలయాళ దర్శకురాలు గీతూ మోహన్‌దాస్ ఈ సినిమాకు దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. కేవీఎన్ ప్రొడక్షన్స్, మాన్‌స్టర్ మైండ్ క్రియేషన్స్ పతాకాలపై వెంకట్ కె. నారాయణ నిర్మిస్తున్నారు. ఆల్రెడీ ఈ సినిమా చిత్రీకరణ మొదలైంది. కాగా ఈ సినిమాను 2025 ఏప్రిల్ 10న రిలీజ్ చేయనున్నట్లుగా తొలుత మేకర్స్ ప్రకటించారు. అయితే తాజాగా ఈ సినిమాను 2026 మార్చి 19న రిలీజ్ చేయనున్నట్లుగా యశ్ అండ్ టీమ్ శనివారం కొత్త విడుదల తేదీని అధికారికంగా ప్రకటించింది.